

ÁK 4304 SZ. MAGYAR ERDŐGAZDA 1931

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

OEE Könyvtár
Áll.Éh. 201

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Ujévi célkitűzéseink.

Báró Waldbott Kelemen elnöki megnyitója egyesületünk választmányi gyűlésén.

Mindenekelőtt fogadják uraim az újév alkalmából őszinte szerencsekívánataimat. Ez alkalommal kifejezést szeretnék adni ama óhajomnak és reményemnek, hogy az újeszterendő egyesületünknel is újabb fellendülést és sikeres munkát fog hozni. Ha visszatekintek az egyesület mult évi tevékenységére, nem tudom elhallgatni azt az elszomorító észrevételemet, hogy az egyesület életében az elmúlt év folyamán bizonyos pangás állott be. Azt hiszem, hogy ezt a hibánkat, amelynek mindannyian részesei vagyunk, be kell vallanunk és egyuttal fogadalmat tenni, hogy ezt a folyó évben jóvá akarjuk tenni azáltal, hogy minden egyes tag a régi szeretettel, odaadással és önzetlenséggel fog részt venni az Egyesület munkájában. Ne felejtjük el, hogy a mi egyesületünk akkor, amikor a magyar erdőgazdaság a trianon csapás és egyéb okokból, egy bizonyos létargiába merült, futja meg először a riadó. A mi egyesületünk emelte magasra a magyar erdőgazdaság zöld zászlaját. Ujlejtére keltettük az egyesületi gondolatot. Társadalmilag megszerveztük az erdőgazdasági érdekkeltségét. Rendeztük nagy sikerrel járó tanulmány-ujtjainkat, amelyekben országos propagandát fejtettünk ki a magyar erdőgazdaság érdekében és mindezáltal bizonyosságot tettünk arról, hogy szükség volt mireánk, és létjogosultságunk semmi által nem lett jobban documentálva, minthogy a mi mozgató tevékenységünk indításmára és példájára, az egész ország erdőgazdasági érdekkeltsége, hasonló módon új életre kelt.

Annál fájdalmasabb, hogy ilyen nagy sikerek után, az elmúlt esz-

tendőben egyesületi életünkben, bizonyos visszahanyatlás mutatkozott, amely kifelé azáltal nyert kifejezést, hogy először maradt el egyesületünk tanulmány-ujtja. Felvetődött az a kérdés is, vajjon most, midőn nagy örömrünkre, az „Országos Erdészeti Egyesület”, kitünő vezetők kezei alatt, oly hathatósan kelt a magyar erdőgazdaság érdekeinek védelmére és sok tekintetben utánozva a mi általunk adott példát, vandorgyűlések és tanulmány-utak rendezése által iparkodik az ország egyes részeiben az erdőgazdasági érdekkeltséget szélesebb rétegekben belevonni az egyesületi életbe, — vajjon most is van-e még létjogosultsága és életcélja a mi vidéki egyesületünknek? Másoldalról pedig elhangzott az a vélemény, hogy egyesületünk csak mint ellenzék fejthetne ki célravezető munkát.

En, tisztelt Uraim, sem az egyik, sem a másik véleményhez nem tudok csatlakozni, mert hogyha a törzsen megindul ujra a szükséges nedvkerings, amely magában hordja az új életre való feltámadást, el nem képzelhető, hogy az ágak emiatt elhervadnának, hanem ellenkezőleg, a logikus consequencia csak az lehet, hogy a zágek is annál erősebben fakadjanak és annál dusabb termést hozzanak!

Másrészt, az ellenzékiesség nem lehet soha egy egyesületnek végcélja, egy *negativum* sohasem képezhet egy egyesület programját, hanem *el csak positivumokra lehet felépíteni*. Mi igenis támogatni akarjuk az „Országos Erdészeti Egyesület”-et és minden egyéb tényezőt, akik a magyar erdőgazdaság valódi érdekeit fogják szolgálni, azonban jennlarjuk magunknak azt a jogot,

hogy minden olyan esetben nyiltsággal mondjunk kritikát, amikor véleményünk szerint vagy a célokban, vagy a célravezető-ut megvalósításában más nézetlen leszünk. Nézeteltérés esetén, az általunk gyakorolt kritika olyan vitákra adhat alkalmat, amelyek által az ügy érdekében tisztázódni fognak a kérdéses ügyek és friss vérkerings kerül a magyar erdőgazdasági érdekkeltség életébe!

Ezért szükségesnek tartom, hogy az Egyesület továbbra is nemcsak, hogy fennmaradjon, hanem hogy *tevékenységét a legnagyobb intenzitással folytassa*. Az összes országos jellegű egyesületek abban a hátrányban szenvednek, hogy a tagokat csak igen nehezen, és csak igen rövid időre lehet összehozni. Általánosságban azt a jelenséget lehet tapasztalni, hogy 2–3 vezető egyéniségen kívül, csakis a Budapestben, vagy a főváros közelebbi vidékén tartózkodó tagok vesznek részt a gyűléseken és így az országos egyesület, a praxisban a *pest-vidéki egyesület* jellegét veszti fel. Nálunk ez annál is inkább baj, mert ilyen módon tulajdonképpen kizárólag csak a központban lévő állami alkalmazottak, illetőleg nyugdíjasok vesznek részt az egyesület életében, de a szélesebb körök távolmaradnak, érdeklődésük lassanként teljesen elalszik és nagyobb felvonulás csakis egyszer egy évben, az évi közgyűlés alkalmával észlelhető, amely ülésnek többé-kevésbé formális karaktere van, ahol mindenki lesve nézi az órát, mert mindenkinek van még a fővárosban egyéb dolga. Egészséges egyesületi élet ilyen módon nem fejlődhetik ki. A vidéki erdészeti egyesület jobban tudja fenntartani az érintkezést a tagokkal, kedélyesebb formák közt tudja ezeket egybeihívni, könnyebb és olcsóbb a tagoknak az aránylag közeliekvő vidéki központba a gyűlésre eljönni, az évi tanulmány-utak pedig oly kedélyes és kellemes társa-

dalmi formák közt folynak le, hogy nemcsak a tagok vesznek szívesen részt azokon, de a társadalom egyéb rétegei is gyakran csatlakoznak ilyen kirándulásokhoz, ami által az erdőgazdaság propagandája mindig szélesebb körökre terjeszhető ki.

Ép ebben az intimitásban látom a vidéki egyesület legnagyobb erejét, mint ahogy azt már egyesületünk eddigi működésünk felemlítésénél hangzottam.

Egyesületünk feladatát ezékeszreint a következőkben látom:

Foglalkozunk a magyar erdőgazdaság összes általános- és országos-jellegű kérdéseivel és amennyiben helyeselnék az „Országos Erdészeti Egyesület” ezekre vonatkozó működését, erélyesen támogatjuk és nyújtunk neki a vidéken erős háttérrel!

Amennyiben köztünk bizonyos kérdésekben metálnán nézet eltérés merülne fel, mutassunk erre rá, gyakoroljunk kritikát és provokáljunk tudományos és magas erkölcsi színvonalon mozgó vitákat a kérdés tisztázására. A vidéki egyesület a gyakorlati életből merített praktikus eszméket és gondolatokat nyújtson az erdőgazdasági politikának és „Országos Erdészeti Egyesületnek”, tehát *iniciatív tevékenységet is fejthet ki.* Nem igaz, hogy a vidéki egyesület csak a secundáns, vagy az ellenékek szerepét játszhatja, hanem igenis sok esetben játszhatja az iniciatívát is, saját magából termelvén ki a hasznos indítványokat és termékenyítő gondolatokat. Ezeknek felkarolását, feldolgozását és keresztülvitelét bízzuk inkább az országos egyesületre, ahol mindannyian képviselve vagyunk, viszont azokat az actiókat, amelyeket az országos egyesület megindít, karoljuk fel mi, mint vidéki egyesület és iparkodjunk ennek a vidéken szélesebb bázist alkotni és nagyobb erőcsoportokat biztosítani.

Nem szükséges, hogy vidéki egyesület, minden egyes részletkérdésben külön véleményt adjon le és külön utakon haladjon, hanem sok esetben elégedjék meg a csöndes figyelő szerepével s csak akkor lépjen sikra, ha annak szükségét látja. Okvetlenül súlyt kell helyezniünk arra, hogy az „Országos Erdészeti Egyesület”-tel az *összhangot és a folytonos megértést keressük* őt, hogy teljes erővel támogassuk őt azokban az actiókban, amelyeket a magyar erdőgazdaság

érdekeiben kifejti. Ha mi egyetértünk céljainkban, elvi-ellentét köztünk alig támadhat. Viszont az „Országos Erdészeti Egyesület” támogassa a vidéki egyesületet és óvakodjék minden olyirányú tendenciától, amely a vidéki egyesület gyöngítésére, vagy megsemmisítésére törne, mert ez épen olyan hiba volna, mint hogyha a fatörzs megerősítésére levágnának a koronájának ágait. Mindamelletta a vidéki egyesületünk *jenn akarta tartani teljes önállóságát*, mert a mult elég bizonyóságot tett arról, hogy *adott esetben erre az önállóságra volt szükség a magyar erdőgazdaság érdekében* és ami már egyszer volt, az lehet újra! Vidéki egyesületünk ezzel az önállósággal okvetetlenkedő módra vissza élni nem akar és nem is fog, mert működésére mindig csak egy lesz mérvadó és ez: *a magyar erdőgazdaság érdeke!*

Kérem az igen tisztelt Tag urakat, hogy egyesületünket továbbra is, és pedig fokozottabb mértékben sziveskedjenek megajándékozni bizalmukkal, szeretetükkel és munkás támogatásukkal, zárjunk ki egyesületi életünkől minden felesleges surlódást és minden ellentétet, és folytassuk tevékenységünket abban a szellemben, amelyben az újja alakult egyesület egy évtized előtt indult és akkor remélhetjük, hogy az eddig elért szép eredményeket, újabbakkal fogjuk gyarapítani. Sokan hallottuk már azt a csunya kritikát, hogy a Magyar nagy lelkesedéssel szokott hozzáfogni mindenhez, hogy ez azonban rendszerint csak szalmaláng! Bizonyítsuk tehát be, hogy mi más fából vagyunk faragva, hogy a mi komoly munkánk nem lesz szalmaláng, mert ez komoly megfontoltságból és a magyar haza iránti szeretetünkől fakad, amely soha ki nem hülhet.

Átérve a magyar erdőgazdaság országos állapotára nagy vívmányunk kell kiemelneni a belföldi tüzfának biztosított farifális kedvezményt, amit tavasszal a költségvetési vita alkalmával tartott fapolitikai beszédemben követeltem. Szinte meglepetésszerűen hatott a legújabb kormányrendelet, amely a külföldi tüzfát vámmal sújtja. Ezek igen örvendetes jelenségek, melyek a magyar erdőgazdaság érdekeit, ha későn is, de igen hatatosan fogják előbbre vinni.

Mi ezt régebben követeltük és ezért küzdöttünk és sok nehézség-

gel kellett szembeszállanunk! És ha idáig jutottunk, ezt nagyrészt annak is köszönhetjük, hogy a Földművelésügyi Minisztérium erdészeti főosztálya és az Országos Erdészeti Egyesület vezetősége karöltve együttesen dolgozott és el kell ismernem, hogy a Földművelésügyi Minisztérium erdészeti főosztálya az erdőgazdaság kereskedelmi részével az utóbbi időben intenzívebben foglalkozott. Ha ezen az uton fogunk tovább haladni, megnyugvással tekinthetünk a jövő elé. De erre rendkívül szükséges is van, mert sajnálattal kell megállapítanom, hogy ettől eltekintve a helyzet az utóbbi időben lényegesen rosszabbodott. A faárak visszaestek és az orosz fa beözönlése az európai piacra igen rossz kilátásokat nyújt a faértékesítés jövőjére. Az orosz szovjet 5 évi gazdasági szervezete, amellyel áll vagy bukik, oly gigantikus gazdasági erőfeszítést tartalmaz, amely az egész európai gazdaságot megingatni képes, hogyha sikerül azt keresztülvinni. Ma, a keresztülvitel második évében, már megérettük ezt egy a mezőgazdaságban, mint a fa-piacon. Szovjetország nagyobb mennyiségű és legmodernebb felszerelésekkel ellátott mamuth-fűrésztelepeket állított fel, amelyeknek kifogyhatatlan fatartalékait dolgoztatja fel, hogy legolcsóbb árak mellett, ezzel árrassza el a világpiacot. A szovjet állam pl. a vasúti talpfák szállításánál, az európai vasúti igazgatóságoknak oly hihetetlenül olcsó ajánlatokat tesz, hogy ezekkel mi konkurálni képtelenek vagyunk. Csehszlovákiában pl. a Fakereskedők Egyesülete tiltakozott a szovjetajánlat elfogadása ellen, mert rámutatott arra, hogy ez a csehszlovák fakereskedelem csődjével járna. az államvasutat igazgatósága engedni is akart ennek a kívánásnak és vissza akarta utasítani a szovjet ajánlatát, de a szovjet képviselője erre az eszetre kilátásba helyezte, hogy stornirozzák az összes szovjetbeli rendeléseket, amelyeket: wagonok, mozdonyok, traktorok, autók és gazdasági gépekre vonatkozólag a cseh Skoda-, Ringhofer-, Bondi- és egyéb nagy gyáraknál lekötöttek és a cseh állam, tekintve az ezáltal előidézett munkanélküliséget, kénytelen volt a szovjetnek engedni és ajánlatát elfogadni. Németország fa-szükségletét ugyancsak szovjetből

fogja beszerezni és pedig az Ostsee tengeri útján, mindez nagyfokban a foglyi szoritani a fa árakat. A tavalyi és az ezidei enyhé tél pedig, egybekötve az általános elszegényedéssel, a tűzifa árakat is kedvezőtlenül fogja befolyásolni. Fel kell hívnom az Egyesület figyelmét azokra a törekvésekre, melyek szerint a magyar kereskedelmi Miniszterium egész Budapestnek távolítást akar berendezni, úgyhogy az egész város a fűtését központokból nyerné, hasonló módon, mint a gázt és a villanyt. Ezek a berendezések hazai szénrel lennének fűtve és így a magyar erdőgazdaság elveszítene a főfogyszó fővárost. A magyar erdőgazdaságra nézve existenciális kérdést látok abban, hogy miképpen fog tudni ebbe a gigantikus tervbe bekapcsolódni, amely állítólag évi 100 millió pengő itthon tartását eredményezné. Fel kell hívnom az Egyesület figyelmét azokra a praktikákra, melyek a MÁV. fuvarszállításai körül folynak. Tudjuk, hogy a versenytárgyalásoknál sokkal több fa lesz beajánlva, mint amennyi fa egy évben termelhető, amiből az következik, hogy sok egyén csak levegő-ajánlatokat tesz és csak utólag, amikor a szállítási birtokába kerül, keresi a birtokosoknál a fát, azt a fát, amelyre a szállítást a birtokos maga nem tudta elérni, mert rendes ár mellett tett ajánlatot; a levegő-ajánlatot tevő pedig olcsóbb ajánlatot nyújtott be, megkapta a szállítást és jól számított arra, hogy a birtokos kénytelen lesz neki a fát a mélyen leszállított ár mellett átadni, csak hogy szabaduljon a nyakán maradt fájától. De a MÁV. versenytárgyalásai különben is nélkülöznek minden komolyságot, mert dacára annak, hogy zárt-birtokban, kitűzött határidő pontig be kell nyújtani az írásbeli ajánlatokat, a MÁV. ezek felbontása után, a legnagyobb lelki nyugalommal külön tárgyalásokat folytat az egyes felekkel, akik utólag lefelé és egymást alá licitálják és a birtokos, aki erről nem is lesz értesítve és abban a hiszemben él, hogy az ő reális ajánlata alapján okvetlenül megkapta a szállítást, — legnagyobb csodálkozására arra ébred, hogy mások kapták azt meg! Dacára annak, hogy a hazai erdőgazdaságokban tömegekben fekszik az eladatlan, 2 éves tűzifa, nap-nap után futottak be a cseh-

szlovák favonatok a MÁV. részére, aki ilyenmódon vigan szállítja kifelé pénzünket! — amelyet a magyar gázda, a magyar rögből izzadt ki! — Nekünk *okvetlenül foglalkoznunk kell a hazai fa-velőmévelés és a hazai fa-anyagok elhelyezésének kérdésével.* Követelnünk kell a forgalmiadó kiterjesztését a külföldi műfára és fűrészanagra. Most a cseh vámháború által előidézett helyzetet okvetlenül, a legnagyobb eréllyel ki kell használni arra, hogy *mindaddig, míg magyar lakészlekek rendelkezésre állanak, cseh járt ne engedjenek be az ország területére és hogy az új vámszerződés megkötésénél, vámvédelemben részesek a magyar fát!* Fel kell vetni a kérdést, nem lehetne-e a magyar erdőbirtokosok országos megszervezését létrehozni, a fatermelés és faértékesítés szabályozása érdekében?

Nem hagyhatom szó nélkül az alföldi fásítást kérdését sem. Az *Alföld fásításánál* alkalmazott személyzet egy részének hirtelenül történt elbocsátása, valamint a földművelésügyi Miniszter urnak a legutolsó felsőházi tárgyalásokon tett kijelentései arra engednek kö-

vetkeztenni, hogy a jövő költségvetési évben, ez az akció, még az eddigienél is gyengébb feltételekben fog részesülni és így félai kell attól, hogy az egész Alföld fásítás teljesen el fog akadni! Ez ellen *lilakozó sazonokat fel kell emelnünk, az akció folytatásának biztosítását követelnünk* és rámutatni arra, hogy a műfa termékek forgalmiadójának rendezésével biztosítani lehetne az anyagi eszközöket, az alföldi fásítás és a kopárok beerdősítése céljaira.

Fel kell hívnom az Egyesület figyelmét az Erdészeti Főiskola kérdésére is, amelynek önállósága forog kockán. Tekintve azt, hogy ennek a kérdésnek mikénti megoldása nagymérvű kihatással lesz az egész magyar erdőgazdaságra, a kérdésben okvetlenül állást kell foglalunk. Végül annak is szükségét látom, hogy az Egyesület *az új erdőtörvény megalakítását sürgetse*, mert ma-holnap 1 éve lesz, hogy az érdekeltség ezt a törvényjavaslatot megtárgyalta, és tudjuk, hogy mennyi fontos kérdés vár megoldásra az új erdőtörvény folytán.

Koncentrációk és fatermelő vállalatok hivatása kisebb erdőbirtokokon.

Irta: Dr. Fazekas Ferenc.

Olyan korban élünk, amikor léptenyomon a legkülönfélébb gazdasági nehézségekkel kell megküzdönnünk.

A legutóbbi időkben pedig közgazdaságunknak csaknem minden ágában már vörös fonálként húzódik végig a termelési és értékesítési bajok néven ismert szomorú jelenségek is.

Külföldi konkurenciák, — drága termelési önköltségek, — mindezek egész termelésünk rentabilitását kezdik már-már veszélyeztetni.

Ennek megakadályozása céljából, a külföldi nyomán, nekünk is haladéktalanul be kell ezert rendezkednünk a racionálisabb gazdálkodási rendszerekre.

Erdészeti szakirodalmunkban a Magyar Erdőgazda foglalkozott mindenki más előtt elsőként az erdőgazdaságok racionalizálásának problémáival.

Egy évfolyamot kitöltő cikksorozatban láttuk tárgyalni ott, annak idején, a racionalizálás fontosságát, nélkülözhetetlenségét és erdőgazdasági üzemenkkel kapcsolatos vonatkozásait.

Minden kétséget kizáróan megállapítottuk is, hogy akár a lapjacozt dirágló világversenyt vizsgáljuk, akár hazai fatermelésünknél a többi hazai gazdasági ágak között való egzisztenciális elhelyezkedését boncolgatjuk: erdőgazdaságunk a versenyt bármelyik esetben csak úgy tudja a hatalmas iramu konkurenciával szem-

ben eredményesen felvenni, — jövőjét csak akkor építheti biztos alapokra, — ha egész termelését a racionális gazdálkodásnak hiánytalan keresztülvitelével bonyolítja le.

A racionalizálás azonban bármilyen nélkülözhetetlen és vitális követelménye is a modern gazdálkodásnak, — mégis elsősorban is tüke kérdése lévén az, — a birtokos saját erejéből sok esetben egy-maga azt nem is oldhatja meg.

Iskola-példa erre a közép és kisebb erdőbirtokok szűk gazdálkodási lehetősége.

Már rendszerint a befektetéshez szükséges pénz sem áll a szükséges mértékben erdő birtokos-kategóriák rendelkezésére, de ha még kivételek esetekben meg is volna ott a tüke e célra, a szükséges mechanizálási berendezések ezen birtokosok még sem tudnának rentabilitassá válni, mert csak időközönkénti vagy részleges kibaszalásuk miatt ezen gépek kapacitásának csak tört része vétetnék általuk igénybe.

A közép és kisebb erdőbirtokoknak ezen hátrányos helyzete nemcsak a magántulajdon szempontjából, de közgazdaságilag is káros jelenség lévén, neves közgazdászok kezdetek foglalkozni ezen bajok kiküszöbölésének problémájával. Így jutottak el a koncentrációk gondolatáig.

Közismert tény ugyanis, hogy mennél nagyobbak az erdőgazdasági üzemek, annál gazdaságosabban folytathatók le bennük az összes előforduló műveletek. A nagy üzemek ezen kétségeken előnyöikben tehát a kisebbre méretezett gazdaságokat csak akkor részesíthetjük, ha sikerül azokat a célból egyesteniük.

Egymáshoz közeliekvő, esetleg egymással össze is függő közös gazdasági területre kell kiképezni ezen kisebb erdőbirtokból anélkül, hogy ezen egyesülések tagjai gazdasági önállóságukat ezzel mégis feladnák. Közös termeléssel kapcsolatos megállapodások létesítése útján kitermelési összes munkáikat ezen birtokok terszerűben oszthatnák be.

Jól megorganizálva, hatalmas programot volnának képesek felállítani; megvitánák a mennyiségi és minőségi hozamokat, — utakat, esetleg gazdasági vasutakat, sőt építhetnék, — szóval az erdei nagy üzemek modern eszközeivel operálhatnának.

Adott helyzetben közös számlára esetleg kisebb mechanikai berendezéseket is létesíthetnek, amelyeknek fenntartása közös területeken nagyobb viszonylatokban inkább rentális.

Ilyenfajta összefogás tehát a kis üzemek részére is biztosítja a racionalizálás nagy eredményeit: mechanizált közös üzemen a kitermelés mennyiségileg és minőségileg már a legmegfelelőbbben és legolcsóbban bonyolítható le, a termelt árak értékesítése hasonlóképpen ilyen koncentrált területeken eszközölhető a legelőnyösebben.

Németországban az elméleti megállapításokon túlmenően már gyakorlati útra is eljutott ezen probléma.

Igy a közési és egyéb kisebb erdőbirtokok a fatermések megfelelő értékesítésével járó nehézségek, valamint ezen erdőbirtokoknál általában kicsiny jövedelmességének kénszerítette a rajnai tartományok erdőbirtokos szövetségét, hogy egyik, a közelmúltban Aachenben megtartott ülésén megállapodást létesítsen tagjai között az eladási módszerek egységesítésére és olcsóbbá tételére. Mindezen feladatok, amelyek a helyi szükségletek kielégésére már fölöslegesek, vagy nem alkalmasak, — mindezen faanyagok nem birtokosonkénti külön-külön eladások útján, hanem egy, — e célra kreált centrális szerv bevonásával bocsáttatnak megfelelő csoportosításokkal együttesen áruba.

A sok apró eladási költség helyett ezen együttes piacra-helyezés magát az eladási költségeket is jelentősen leszállítja. Még lényegesebb előnyt jelent azonban az, hogy az eladási központ a nagyobb mennyiségek és részletekben jobb minőségű csoportok képzése által a szükségletek mérvéhez is jobban tudva igazodni, az árut nemcsak gyorsabban, hanem magasabb áron is tudja így elhelyezni.

Közös eladásokat lebonyolító központi szervezetek találunk Westfáliában is. Mindezen koncentrációk azonban egyelőre még csak a fatermés értékesítésének kedvezőbbé tételére szorítkoznak. A közös eladásokat végképp programjukba és azokat valószínűsítették meg.

Közös termelésre ilyen koncentrációk gyakorlatilag még nem tudtak kialakulni.

A közép és kisebb erdőbirtokokosok anyagi felkészültsége sem látszik e célra, sem egyenként, sőt még egyesülések útján sem elégségesnek, de ettől eltekintve is, egy racionálisban mekkanizált termelő üzemi berendezése és vezetése elsősorban és főként kereskedői és ipari üzemi vezetői mentalitást, gyakorlati speciális érzéket és szakutadást igényel, hanem tulajdonságok együttvéve inkább vannak meg a kapitalista vállalkozások e célra nevelt és kipróbált specialistáiban, mint az östermelekké egészen más igénybevitelére felkészült, egyébként szintén kiváló szakembereiben.

Itt találjuk meg a létjogosultságát fatermelői vállalkozások bekapcsolódásának az erdőgazdasági üzemekbe. Sőt bizonyos esetekben el kell ismernünk azoknak teljes nélkülözhetetlenségét is.

Racionalizált erdőgazdaságokban a faanyagok gazdaságos kitermelése ma már el sem képzelhető modern mechanizált berendezések nélkül.

Ma már a lassu, fáradságos és költséges emberi és állati erő helyett az olcsóbb géperő kell hogy felhasználtsásk, az a géperő, amelyik a több köbméteres hatalmas törzsekkel, akár félútszázra is, mint könnyű gyufaszálakat emel ki a legnagyobb sűrűségűből vagy mélységűből és 1—2 ember segítségével alig számbavehető idő alatt könnyű szerrel már el is helyezi azokat a tovaszállításra váró teherkocsikon.

Az ilyenfajta igen költséges beruházásokkal járó kiadásokat azonban legfeljebb csak egészen nagy birtokos tulajdonosi tudás financzírozni, kérdés azonban, hogy még ők is képesek-e egymagukban és állandóan biztosítani ezen berendezések összes kapacitásainak teljes kibiztosítását. Mert ha nem, akkor még nagybirtokok is előnyösebb, olcsóbb, gazdaságosabb a termelés az ezen célra berendezkedett és állandóan felkészülten álló fatermelői vállalatok keresztül. Közép és kisebb erdőbirtokokon azonban egyenesen gazdasági absurdum a külön-külön mechanizált berendezések felállítása; ezeken a területeken a racionális, olcsó és eredményes termelést már kizárólag csak fatermelői vállalatok bonyolíthatják le.

A kérdés tehát akörül forog, hogy közép és kis erdőbirtokok vagy a fatermelői vállalat tudja-e a fakitermelést, érve alatta a kiszállításokat is, olcsóbban és eredményesebben megoldani. Tulajdonképpen tehát arról van szó, hogy e kettő közül melyik tényező tudja az üzemi önköltségi árat alacsonyabban tartani, hogy ezáltal az elért haszon magasabb legyen, vagy ami ezzel egyenlő jelentőségű, hogy az áru olcsóbb és így konkurrensabb váljék.

A közéleti és szállítási kérdéseknek ügyes megoldása sokszor már magukban is elegendő, hogy a jövedelmezőséget valóban előnyösre képezze ki.

Ma már alig kétségek, hogy ezen szállítási költségek ilyen csökkentései csakis a megfelelő mechanikus megoldások útján érhetők el. Természetesen a meg nem felelő motorikus berendezések inkább kárt, mint hasznot jelentenek és amellet nemhogy jövedelmet nem hozók, de esetleg veszteséges vállalkozásokat is eredményezhetnek.

Erdőgazdaságoknál különösen fontos ezen gépi berendezéseknek a helyes megválasztása. Már ebből a szempontból is érdemesnek látszik kitérni itt az erdőgazdaságoknál szóba jöhető fontosabb mechanikai megoldásokra.

Minthogy továbbá annak a kérdésnek a kivizsgálásánál is, hogy fatermelői vállalatok útján történő fakitermelések mennyiben jelentenek gazdaságosabb megoldást a kisbirtokokosok saját üzemi termelésével szemben, — a probléma ügropontját elsősorban is a mechanizált üzemeknek nagy előnyeiben kell keresnünk, — mindezeknél fogva foglalkozunk itt kissé ezen gépi beruházások egynemelyikének közelebbi megvilágításával is.

Tény az, hogy hazánkban az állati erővel való vontatás, közelítés és szállítás régi pozícióját lényegesen még ma is erősen tartja. Pedig pl. a lóval való fuvarozás ma már alig felelhet meg azoknak a követelményeknek, amelyeket egy modern szállítási eszközök általánosan meg kell követelnünk.

Tengelyen történő ilyen szállítással egy pár ló távolsági teljesítménye $3\frac{1}{2}$ —4 km. óránként, egy pár ökrőre 2—2½ km. Ez utóbbiak munkateljesítménye tehát mintegy 35—45%-al kevesebb a lovas fuvarénál is.

Az útriszonyoktól függően egy pár ló által szállított teher 1000—2000 kg. között ingadozik.

A legnagyobb távolság, amelyet állati erővel egy napon egyszerű szállítást véve alapul, általában állandóan megtehetőnk, körülbelül 10—15 km.

Igen sok fölösleges üres járat az egyik legfőbb hátránya és ismertetője a lovas fuvarozásnak. S ha még tekintjük az időt is, amely alatt a gépi és a lovas jármű ugyanazon utat megteszi és figyelembe vesszük az eltérő teljesítményt, melyeket ugyanazon idő alatt e két típus szolgáltat, ezen összehasonlítással a felhasználható időegységek és eszközök mellett a lovas járművek teljesítőképességének a hátrányát minden további nélkül élénken ilusztrálják.

Tudnunk kell különben, hogy a lovas fuvarozásnak üzemköltisége, az utak állapota szerint P. 036—056 per köbm. és km., ütfenntartás nélkül.

Nagyon fatémekgel elszállításához megfelelő számú lovasfuvar szükséges, nemkülönben istállók építése etc. S emellett a lovas fuvarozás teljesítőképességének sugara is viszonylagosan korlátozott saját lovaspark esetén. Ugyan vágásokból, melyek a leszállítási helyéig csaknem egy napi távolságra fekszenek, saját lovasüzemben való szállítás az emberi és állati erő korlátozott kibizsálthatása miatt már alig viheto keresztül. S ilyen esetben a lovas bérfuvarozás sem tekinthető a legkifogástalanabb megoldásnak, ha tekintjük, hogy ilyen fuvarozási szerződésekkel mennyi sok baj szokott egybekötve lenni, (nemteljesítés, pontatlanság, megbízhatatlanság és sokszor egyáltalán nincs is elégséges számú vállalkozó etc.)

A tárgyi igazság azonban megköveteli, hogy ne feledkezünk meg a lovasfuvarnak egyik kétségeltlenül nagy előnyéről sem s ez, az hogy ezen jármű általánosságban használható. Csaknem minden

helyen és minden talajon. S az út- és terepviszonyoktól viszonylagosan függetlenebb voltán kívül még rugalmas vontatási eszköz is képez. Ha ugyanis a lovak tuskóban etc. fennakadnak, akkor megállanak. Ezzel szemben a gépi erő merev. És nem eléggé figyelmes vezetett, vagy igen rossz helyi viszonyok mellett akadály esetén törések, üzemzavarok sat. állhatnak elő.

Vannak tehát némi előnyei az állati erővel való vontatásnak is. Korlátozott teljesítőképessége és drágább fenntartási költségei miatt a tőkeerős ipari és kereskedelmi jellegű vállalkozások terümenairől mégis mindinkább kezd eltűnni ezen szállítási eszköz, hogy helyet adjon a napról-napra javuló és mindinkább olcsóból való gépies megoldásoknak.

Ez utóbbiaknak főbb típusai a teherautók és a traktorok.

Teherautók csak megfelelő utakon közlekedhetnek, ezért erdőgazdaságoknál használatuk meglehetősen korlátozott. Terhelésük 3—10 tonna lehet, az alkalmazott gép teherbírása szerint. Gyorsaságuk a helyi viszonyoktól függően, óránkénti mintegy 17 km.-ig.

Tiszta üzemi költségei, belefoglalva a teherautó és pótkocsik törlesztését és az ezekbe fektetett tőkék kamatait is és belefoglalva a javítási és karbantartási költségeket is, nem egészen kedvezően viszonyozhatók a tőkeerős ipari és kereskedelmi, azonban beraktási és kirakási, valamint ütemtartási költségek nélkül, mely tételeket természetesen a helyi viszonyoknak megfelelően kell külön kalkulálni.

Jó utakon, szilárd lefelpítémmel, nagyobb távolságokra és nem nagy emelkedések esetén, a teherautó eléggé megfelelő szállítási eszköz erdőgazdasági vonatkozásokban is.

Traktorokkal vontatott teherkocsik erdőgazdaságokban mégis a leginkább bevált megoldásokat képezik.

A talajviszonyoknak megfelelően ezen gépeknek kétféle alfajátját használják erdőkben is. S ezek: a keresekes vontató gépek, valamint a hernyós vontató masinák.

A megfelelő 4 kerék szerkezettel ellátott vontató gép, a tulajdonképeni traktor, nem túlságosan kedvezően emelkedési és közepes terepviszonyok mellett használatos és pedig közelebről ott van helyén, ahol a teherautó már nem alkalmazható. Kivételesen jobb utakon is felhasználják, ilyenkor azonban kerekeit gummi köpenyekkel látják el.

Jó utakon csekélyebb emelkedés mellett 12—15 km. óránkénti sebességet is el tud érn.

Előnye a tankal szemben, hogy olcsóbb a beszerzési ára, kevesebb futóanyagot is fogyaszt, továbbá a karbantartása is kevesebbe kerül.

Fakitermelési üzemeknél erős konstrukciója 18—30 lóerős traktorok jöhetnek csak előnyösen szóba. Hasznos teljesítményük 25—35 tonna. Az utaz melkedési sebessége azonban 5%-nál nagyobbak nem lehetnek.

Tiszta üzemi költségei és pedig ideértve a traktor- és a kocsi-park tőkebefektetésénél felmerült törlesztés és kamatszükségleteket, továbbá a javítási és fenntartási költségeket is, mintegy P. 0.24—0.32 összeghez körül vehetők fel per köbm. és

km.-ként. Be- és kirakások, útkarbantartások itt sincsenek beleszámítva.

A traktorok csaknem minden terepen felhasználhatók szállításokhoz, de alkalmasak ezen gépek egyéb munkálatok elvégzésére is. Egyes vidékeken még fadóntésekhez is használják azokat. Homokos talajokon pl. mindjárt gyűrkéstől döntik ki ezen gépek a nem túlságosan mély gyűrkézeti fafajokat. Nyáron, a szállítások esetleges szünetelése idején tuskóirtásra is jól alkalmazhatók.

A traktoroknak szünetelőidő gazdasági felhasználásukhoz kofozhatják, ha lokomobilizálás mellett stabil munkálatokat is végeztetünk velük. Így erőgépül használhatjuk ki azokat pl. daruként, vagy kisebb fűrészesek és esztergályozásokhoz, sőt szivattyúzashoz is, mint tűzfúzesekndőt etc.

Lágy utakon és nagyobb emelkedésű, egészen rossz talajokon már a traktorok egy speciális típusát, a tankokat kell használnunk erdőbirtokokon is. Ezen gépeknél a 4 hajtó kerék helyett a folytonos mozgást kettő darab, a talajon gördülő zárt hernyószerű mozgást végző láncotekerczek végzik. Ezért nevezzük ezen gépeket hernyós vontató gépeknek is.

Drága, de ördögösen sokoldalúan használható masinák ezek. Csaknem mindenre képesek.

Gyorsasága természetesen mérsékelt, ezért csak legfeljebb egy 10 km.-es hosszú szakaszon teljesíthet szolgálatot. Azonban nagy meredekségű lejteteket tud legyőzni, — egészen 30%-ig is, — és még a vágás-területek fellépült talaján is használható. Gyorsasága 4—6 km. óránként.

Kemény úttesten gyors elköpánás van kitéve, ezért tulajdonképen legjobban beváltak az úttalan területeken. Cca 0.5 kg/cm.² kicsiny talajnyomása folytán, még vízvesztős talajokon is képes szállítani.

Mechanikus szállításokra, tehát a speciális élnak megfelelően különböző gépjárművek állanak az erdőgazdaságok rendelkezésére. Ezen gépeknek használati értéke és így pénzügyi eredményessége is jórészt attól függ, hogy vajon megfelelő helyen, a neki megfelelő géptípus alkalmaztatik-e? Sajnos, olyan univerzálisan használható gépjárművet eddig még nem sikerült konstruálni, amelyik egyelően alkalmasnak mutatkoznék a különböző terepviszonyok között is. A folyton lejáró géptechnika mellett azonban ezen probléma megoldása is majd csak idők kérdése lesz.

A gépi járművek ellenséges tábora erdőgazdálkodásunk egyébként azokból toborozódik együvé, akiknél ezen gépek túl nagy súlya és meg nem felelő kerék kiépítése folytán tetemes károk okoztak erdőtalajban és erdei utakon egyaránt, továbbá azokból, akik helyén nem lévő takarékosságból gyenge és olcsó géptípusokat szerzeket be és ezek folytán szomorú tapasztalatokra tettek szert.

Megfelelő helyes megoldások mellett azonban a gépjárművek ezen hiányosságai a minimálisra redukálhatók le, sőt csaknem teljesen meg is szüntethetők azok.

A mechanizált üzemek gazdaságossága különben is minden kétségen fölül áll ma már. Racionalizált üzemek ezért csakis mechanikus megoldások alapján tudják

a birtokosnak az elérhető legnagyobb jóvedelmességét biztosítani.

Közép és kis erdőbirtokosoknál a mechanikai berendezésekhez szükséges hatalmas tőkék investálása renthabilis befektetéseknek inegyanz sem tekinthető. A leggyazdaságosabb gépek is, időnként szünetelő üzem mellett, teljesen inproduktívakká válnak.

Fatermelési, faértekesítési nehézségeik megszüntetésére közép és kis erdőbirtokosok is élvezhetik azonban az egyedül racionális nagy erdőüzemek előnyeit akár a tőkeerős és gyakorlati szakutadással rendelkező fatermelői vállalatok útján.

Sőt a legkielégítőbb eredményt mindkettő ezen faktornak egyidejű kombinált bevonása tudja csak legkésztégelelenebbil biztosítani részükre. Az így kombinált ezen akció első része: közép és kis erdőbirtokosok koncentrációja. Az akció folytatólagos második etapja: fatermelői vállalatok bekapcsolása és az ő nehezen nélkülözhető közreműködésüknek a leköteése.

Közép és kis erdőbirtokosok összefogva, — majd fatermelői vállalatokkal kiegészülve, — együttes erőcsoporthozással így jutnak el végül is a jövedelmességi problémának hiánytalanul teljes megoldásához.

Irodalmi Szemle.

Dr. Éhik Gyula: Prémek és prémés állatok.
Kiadta a Szent István Társulat. 1930. év
Ára 3 P. Terjedelme 150 oldal.

Az a nagy kereslet, amely a különböző prémek iránt a jelenben megnyilvánul és amellyel szemben az értékesek prémés állatok ellen indított írtóvadászatok okozta premeállathány áll, nagyon indokolttá tette, hogy az erdő- és mezőgazdasági termelés keretén belül oszkerüven tenyészék ezeknek az állatoknak bizonyos fajait és fajtaí. Minthogy az idevonatkozó szakirodalomban mindeidégig nélkülözni voltunk kénytelenek egy olyan összefoglaló munkát, amely orrel a kérdéssel is foglalkozik, őszinte örömmel kell üdvözöljük szerzőnek fenti címmel megjelent könyvét, amely hasznos utmutatókat tartalmaz a prémés állatok természetrajzában, földrajzi elterjedésének, prémtételeinek és ezeknek irántuk árának megismeréséhez.

Éhik professzor könyve hat fejezetben, előrendenként csoportosítva tárgyalja azokat a fajokat, amelyek prémtételek szempontjából tekintetbe jöhetnek. Nagy jelentőségű biztos munkájának az a körülírása is, hogy megtaláljuk itt majdnem mindazokat az elnevezéseket is, amellyel a szócispar, prém- és prémésállatkereskedelm illeti az egyes állatokat, illetve azok prémté.

Legteljesebb elismerés illeti szerzőt értékes munkájáért annál is inkább, mint hogy könyve ezideig egyetlen olyan munka, amely érdemnek, vadászknak, természetbarátoknak, zootechnikusnak, zoológusnak, ugyszintén a nagyközönség legzszelebb intellektuál rétegeinek tudását is nagyon hasznos és tanulságos ismeretekkel gyarapíthatja, illetve kiegészítheti.

Anghi Csaba Gyeyza.

A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola évkönyve

az 1929/30. tanévről (az intézet fennállásának CLXVII. éve) gazdag tartalommal most jelent meg a soprani vitéz Tóth Alajos nyomda kiadásában.

A szép kiállítású kötet tartalma a főiskola tanévmenyüjét közgyűlésének ismeretével kezdődik, majd a múlt évben leleplezett emlékszboknál elmondott beszédek közli le egész terjedelmükben, nevezetesen Pattantyus-Abrahám Imre főiskolai tanárnak Herrmann Emil szobránál, Lesenyi Ferenc főiskolai tanárnak Fekete Lajos szobránál és Roth Gyula főiskolai tanárnak Vadas Jenő szobránál előadott emlékszbocseit a *Cotel* Ernő rektorinak a szobrok átvételénél mondott beszédét. Az évkönyv további részében a főiskola szervezeti és ügyviteli szabályzatából és rendszabályaiból közül kivonatot, ismertet a főiskola személyzetét és tisztákarát az 1930/31. és 1929/30. tanévekben, az egyes tanszökeket és azok tanszélyzetét. Majd összefoglalja a főiskolai tanároknak és segéd-tanszélyzeteknek bejelentett irodalmi és egyéb szakszerü működését az elmült tanévben, ismertet a tanulmány kirándulásokát és gyakorlatokat, a növényntani intézet botanikus kertjét, a főiskolai csemetkertet, tanulmányi löteret, vadászterületét és halgazdaságot, a Főiskolai Ifjúsági Kör és a Főiskolai Athletikai és Football Club működését. A figgelék érdekes statisztikai adatokat közöl a főiskolai könyvtárról, a Segélyöz Egylet, a menza alap működéséről, kimutatásban ismertet a tanjív-, vírszadíj és egyéb segélyeket, tájékozott a könyvkiadó-alap, a főiskolai internátus és a soprani Szent Imre Kollégium működéséről, megemlékezik az 1929/30. évben beérkezett adományokról, végül statisztikát nyújt a főiskola személyzetéről és a hallgatókról.

Glosszák a külföldi tűzifa vámja körül.

Két egymással ellentétben álló jelenség mutatkozik a külföldi tűzifára kivetett wagononkénti 58 pengés vám körül. Egyrészt a feloldi erdőgazdaságok folyvást tovább panaszkodnak arról, hogy tavalí tűzifájukat, dacára a külföldi vám életheleptetésének nem tudják eladni, illetve, hogy erre csak igen gyéren és csak indokolatlanul alacsony árak mellett jelennek meg, nem is bírálve a cserhasz tűzifáról, amely iránt alig nyílván meg érdeklődés; másrészt a fakereskedők ostromlóják a kormányt a külföldi fa-impört érdekében, kérnek mindenféle kedvezményt, a szállítási díjak mérséklését, a forgalmiadó törleszt, kérik az alföldi városokba irányuló tűzifa küldemények vámentességét, stb.

Ebből látszik, hogy mennyire szervezeten a magyar erdőgazdasági érdekeltség és hogy mennyire nem lehet bízni a fakereskedők jóakarátában, akik ma is arra spekulálnak, hogy a beloldi fa ignórlásával kikényszerítsék újra, a külföldi vámentesítés beözönlését. Hamis hírek keringenek arról, hogy a beloldi tűzifa-

készletek igen elenyészöek, hogy rossz a minőségük, hogy drágán adják, stb.

Pedig általános elismerésre talált termelőink azon böles mérséklete, melyszereint a kedvezöbb keresleti viszonyok alatt nem emelték a tűzifa árakat, hanem változatlan árak mellett adják el a helytelen fapolitikánk következtében felhalmozódott régi készleteiket. A magyar erdőgazdasági érdekeltségnek *mindezen machinációk ellen erélyesen fel kell venni a harcot* és állást kell foglalnunk minden olyan tendencia ellen, amely a magyar erdőgazdaság és a magyar államháztartás rovására, a külföldre akarla csalni a véres verejtékkel előteremtett magyar pénzt.

Igaz ugyan, hogy a külföldi bükk haszábia minőségileg valamivel jobb, mint a beloldi tűzifa, de a sralmas gazdasági helyzetben ez még nem lehet elég ok arra, hogy az ország lakossága külkereskedelmi mérlegünk leromlására luxusfűtést engedhetne meg magának! Át kell éreznie minden igazi magyarnak, hogy *a trianoni Magyarországnak egyetlenegy pengöt sem szabad áldoznia egy külföldi cikk behozatáldra, amelyet megfelelt minőségben idehaza is megkaphat.*

Hogy különben nem is oly veszélyes a helyzet, mi sem bizonyítja jobban, mint a csehszlovák kormány azon intézkedése, hogy a magyar határig terjedő utvonalon a tűzifára 30%-os kedvezményt ad és hogy kormányintézkedés várható, amely a szlovákia versenyképességét ab magyar határ lehetővé fogja tenni.

Erélyesen szembe kell tehát szállnunk minden oly indoklatlan akcióval, melyet pl. az erdélyi fatermelők csoportja és a Hódmezövásárhelyi Kereskedelmi Testület fakereskedelmi szakosztálya indított a kormánytól a külföldi fapimport elősegítése érdekében.

Egyesületi hírek.

Felhívás t. tagtársainkhoz.

E lapszámunkkal a Magyar Erdőgazda IX. évfolyamába lépett. Tisztelettel felkérjük mindazokat, akik tagsági és előfizetési díjaikkal hátralekban vannak, hogy tartozásait a decemberi lapszámunkhoz csatolt befizetési lapok felhasználásával mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében zavarok támadjanak.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda“ évi előfizetési díja:
 tagok részére 2 pengő
 nem tagok részére 10 „

Külön is felhívjuk minden egyes tagtársunk szives figyelmét arra, hogy egyesületünknek sikeres működéséhez minél több dolgozó, lelkes és áldozatkész tagra van szüksége. Ezért felkérünk mindenkit, hogy saját körükben folytassanak taggyűjtő propagandát, collégáikat, ismerőseiket nyerjék meg egyesületünk nemes ügyének. *Szerezzünk mindnyájan legalább egy új tagot*, — ami nem is olyan nagy feladat, — s akkor szellemi és anyagi erőfínt megkésztérezve, munkánk sikere biztosabb és teljesebbé fog válni. Kérjük t. tagtár-

sainkat, hogy azoknak címét, kik a belépésre hajlandóságot mutatnak, hozzák a titkárszámára, hogy számukra belépési nyilatkozatot, alapszabályt s lapunkból mutatványsszámot küldhessünk. Szíves farradozusukért fogadják hálas köszönetünket.

**

Kivonatos jegyzökönyv a Tiszajobparti Vármegyey Erdészeti Egyesületének Miskolcon, 1931. január 8-án tartott választmányi gyűléséről.

Jelen voltak: báró Waldboth Kelemen elnök, Onczay László ügyv. alelnök, L. Witenberger Géza titkárd, Dókus József pénztáros, Biró Zoltán, Lipöczy Béla, Radó Gábor, Schudich Nándor választmányi tagok, dr. Saad Andor, Vaitzik Emil és Velics Gyula rendszer tagok. Távollevőt kimentették Roth Gyula vál. tag és a Déldunántúli Erdészeti Egyesület.

Elnök a választmányi gyűlést megnyitja és bejelenti, hogy a meghirdetett rendszer közgyűlésre oly kevés tag jelent meg, hogy az alapszabályok szerint nem volna határozatképes s így most csak egy választmányi gyűlés keretében fogunk az egyesület aktuális ügyeivel röviden foglalkozni.

Ezen bejelentése után reatér elnök megnyitójára, melyet lapunk főhelyén egész terjedelmében közlünk.

A nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitójának az egyesület életében beállott belső krízise vonatkozó részénél *Onczay László* ügyv. alelnök kér engedelmet arra, hogy ehhez a kérdéshez röviden hozzászólhasson. Tagadhatatlan, hogy ez a krízis fennáll, az egyesületi életben hanyatlás, visszafeloldás tapasztalható. Nem osztja azonban azt a nézetet, mintha az egyesület minden áron ellenzékieskedni akart volna. Csak függetenségét örta meg mindvégig, ezért harcolt, hogy elkerüljön minden káros befolyást. Hogy mindig bátor, özinte kritikát gyakorolt, szembe került a kormányzattal, mely a mindnyájunk által ismert, ultimátumszerü módon szerzett érvényt akaratlanok. Ez az oka annak a sajnálatos körülménynek, hogy az egyesületi tagok nagy percentséig jelentő állami erdösztíkar ma kénytelen visszavonulni az egyesületben való tevékenységétől, ez az oka annak, hogy például ma ilyen kevesen jöttek itt össze.

Másik sajnálatos körülmény az egyesület anyagi helyzetének rosszabbodása, melynek dokumentálása céljából felkéri *Dókus József* pénztárnokot, hogy olvassa fel pénztári jelentését. E jelentésből — melyet helyszöke miatt lapunknak csak legközelebbi számában közzöhetünk le — kitünik, hogy az egyesület a tagdíjak nagyrészt nem volt képes a tagoktól behajtani, a hátralékok igen nagy összegre rúgnak s a folyó kiadások fedezésére kénytelenek voltak forgatókönyvet felhasználni s ma az a helyzet, hogy ez is kimerülöben van.

Az egyesületnek, hogy válságos helyzetéből kiemelkedhessék, feltétlenül megoldást kell találnia a nagyobb érdeklözés felkötésére s a fokozottabb belső tevékenység megindítására. Ez egyben az anyagi válságost is megoldja oldani. Mint

erre legalkalmasabb módot, javasolja, hogy az egyesületi organizmusában, az elnökségben és az igazgató választmányban az eddiginél nagyobb szerepet kell juttatnunk az állami erdősítési karnak. Az első alelnökségre a miskolci erdőigazgató urat tartanát jónak felkérni és megválasztani, ki személyének és pozíciójának súlyos és tisztikarának bevomása által egyszerre megváltoztathatná az egyesületi élet képét s megszűntetve a mai tartózkodást, utat nyithatna a kibontakozás felé. A várható javulás mellett az egyesületnek nem kellene feladnia függetlenségét. Elnök urunk Ömeltóságának s az erdőbirtos osztály sorából választott II. alelnökünknek személye, tekintélye, fellegosa és társadalmi pozíciója oly biztosítókat jelentenek számunkra, melyek minden körülmények között biztosítani tudják szabad cselekvésünket s lehetővé teszik, hogy minden befolyástól függetlenül, a tárgyilagossággal és legjobb meggyőződés alapján állva nyilváníthassuk ezután is véleményünket az erdőgazdaság minden aktuális kérdésében.

Egyedül ebben a megoldásban látja a kibontakozás útját.

Ezután Radó Gábor választmányi tag szót röviden a tárgyhöz. Mindenekelőtt hálás köszönetet mond az elnök úr Ömeltőségének megnyitó „szózatáért” s kéri, hogy azt a lap számára legyen szives átengedni. Majd Ömeltóság zavara reflektálva kijelenti, hogy ő a krízis okát más körülményben, elsősorban az egyénekben látja. Az általános gazdasági helyzet kapcsán fellépnek nagy nyomorúság, a mindnyájunkra mehezodó anyagi gondok okozhatják, hogy a tagok egyrésze képtelen kiválni az egyesületből, más része a tagdíjakat nem képes megfizetni, mindenkit leköt, elfoglal a saját só gondja és baja, mely mellett nem képes az egyesületi tevékenységbe úgy bekapcsolódni, mint valaha.

Előnk válaszában leszögezi, hogy mindnyájan elsősorban erdészek vagyunk s hogy tagjai legyünk és maradjunk az egyesületnek, ez hazafias és erkölcsi kötelességünk. A magyar erdőgazdaság prosperitásának biztosításával egyszerűsített existenciáink biztosításunk s ezzel szemben kötelességünk minden erkölcsei támogatni az erdészeti egyesületeket. Hogy mit tudunk elérni egyesületünk tevékenységével s milyen eredményekre jutott rövid idő alatt az O. E. E., azzal mindnyájan tisztában vagyunk. Szükség van tehát az egyesületekre s azok fenntartása s mi legfőbb kötelességünk.

Az elnök szava után Önczy László bejelent a választmányának, hogy az ügyvezető alelnöki tisztségéről lemond, mely szándékát az Elnök úr Ömeltőségének már régebben bejelentette. Rendkívüli nagy hivatali lekötöttsége, elfoglaltsága nem engedik, hogy az ügyvezetői szerepet teljes odaadással, minden erejéből tölthesse be, ő pedig nem kíván fél munkát végezni. Másrészt — a fentebb kifejtett módon — lemondásával lehetőséget önját nyújtani arra, hogy az egyesület vezetésében kívánatosnak látszó átorganizálás megtörténhessen, mi fennállásunkat és működésünket sikerét fogja biztosítani.

Lippözy Béla választmányi tag rövid felszólalásában nagy szomorúsággal veszi tudomásul Önczy lemondását. Emlékezteti a választmányt arra, hogy Önczynek az egyesület ügyfeleiben, az elmúlt 10 év alatti nagy eredményeiben milyen nagy szerepe volt. A lap megindítása, hasábjain oly sok fontos kérdésnek felvetése, megvilágítása s a hiharok nagy eredmények révén Önczy pártjánai

nagy, nemes munkát végzett, miért igaz, őszinte hálaival tartozunk neki.

Elnök kijelenti, hogy Önczy ügyvezető alelnök nagyszerű, őznetlen tevékenységét talán éppen ő tudja legjobban megbecsülni és értékelni s ő érzi át legjobban azt a veszteséget és pótolhatatlan hiányt, mit tövözása fog jelenteni az egyesület vezetésében. Nem osztja egészen Önczy felfogását, azonban megéri azt. Az alelnöki székéből való tövözésének nem szabad azonban a tevékenységétől való teljes visszalejtését jelentenie. Megvan győződve róla, hogyha ebbe a székbe más kerül is, mi akik idáig oly szűpen és olyan sikeresen működtek együtt, ezután is együtt maradunk s kivessük részünket a közös munkából. Kéri Önczyt, hogy ne nehezítse meg az egyesület munkáját azáltal, hogy lemondását egy fix időhöz kösse, hanem még a legközelebbi közgyűlésig vezesse tovább az egyesület ügyét.

Ezen felkérésnek Önczy készséggel tesz eleget.

Elnök előterjeszti, hogy Wiltenberger Géza titkár és lapszerkesztő — rendkívüli nagy elfoglaltságára és egészségi állapotára való tekintettel — ugyancsak bejelentette ezen tisztségéről való lemondását. Felkéri a titkár, hogy ezen lemondását a közgyűlésig tarssa függőben s teendőt addig lassa el. Wiltenberger titkár e felkérésnek engedve, készséggel vállalja viszállésének kitölését, mindössze azt a kérés terjeszti elő, hogy a Magyar Erdőgazdát addig összevont számokkal, 2 havonként jelenthesse meg, mihez a közgyűlés hozzájárul.

Ezután elnök fejzte be mindvégig nagy érdeklődéssel kísért megnyitóját, mely lelkes hangulattal kellett a jelenlétükben.

Önczy ügyvezető visszatérve jelentésére, szükségesnek tartja meg bejelenteni, hogy a Felsődnántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület a tüzifa forgalmával és értékesítésével kapcsolatban átirattal fordult egyesületünkhöz, melynek egyik pontja — a bílk tűzifának a forgalomból való kizárása — sérelmes radék nézve e ez ellen állást kell foglalnunk. A testvére egyesület megfelekedett arról, hogy egyesületünk körzetében, a Bílk és az Éperjes-Tokaji hegységben lévő erdőkben évente jelentős mennyiségű bílk tűzifa kerül kihasználásra és ennek értékesítése elő nem lehet gátat vetni. Bejelent a választmányának, hogy az elnökség az átiratnak ezen pontja ellen írásban fejzte ki tiltakozását a Felsődnántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületnél.

Bíró Zoltán választmányi tag, az O. E. E. ügyvezetője itt megjegyzi, hogy az O. E. E. az egyesületünkkel azonos felfogásának

az illetékes ügyosztály előtt már kifejezést adott e ezen álláspontot a ministerium mar magáváé is tette.

Ügyvezető bejelent, hogy az elnök úr Ömeltőségá részéről három indítvány érkezett be:

Első indítványa a Főiskola függetlenségének megtartása ügyében való állásfoglalásunk, második az Alföldi állásfoglalásunk, az eredeti program szerinti folytatásának ügyével foglalkozik. Ezen közérdekű ügyekben tett indítványok részletes ismertetését a választmányi gyűlés a közgyűlés alkalmára halasztja el s felkéri az elnököt, hogy a nagyfontosságú kérdésekben a Felsődnántúli szövetségők majd az egyesület nevében felszólaljan.

A harmadik indítvány nyári vándorgyűlésünk és tanulmány kirándulásunkra vonatkozik, melynek helyéül elnök az Alföldet tartja legérdekesűbbnek és legtanulságosabbnak. A részletes program és utiterv kidolgozását készséggel vállalja a tagok, mit a választmányi gyűlés hálás köszönettel fogad s oda határoz, hogy ezen vándorgyűlés és tanulmányi ügyét az egyesület a 30 nap mulva tartandó közgyűlésen fogja majd részleteiben megvitatni.

Ezekután elnök meleg szavakkal üdvözöl a O. E. E. jelenlévő ügyvezetőjét: Bíró Zoltánt s elismerését és köszönetét fejezi ki neki az egyesületünkkel való együttműködésben részéről tapasztalt nagy megértésért s az erdőgazdaság ügyében való sikeres tevékenységéért. Biztosítja őt, hogy egyesületünk az O. E. E. munkáját mindenkor támogatni akarja, annak mindig biztos hátvédje önját maradni s bár az önálló szó jogát fenn is tartja magának, azonban nem okvetetlenkedő formában, de úgy, hogy mindig a megértés útján maradjunk s amit teszünk, abban a magyar erdőgazdaság legfőbbnek tartott, általános érdekei jussanak kifejezésre.

Végül a titkár tesz meg jelentést, melynek közlése — tekintve, hogy ugyanezek a legközelebbi közgyűlés jegyzőkönyvében ugyis a nyilvánosságra kerülnek — helyszükség miatt itt eltekintünk.

Több tárgy nem lévén, elnök a választmányi gyűlést bezárja s egyben megnyitja a meghirdetett rendes közgyűlést.

Megállapítja, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehívva, azonban a megjelent tagok kis száma miatt az nem határozatképes. Ezért — az alapszabályok értelmében — új közgyűlést kell tartani, melynek időpontját 1931. február 16. d. e. 10. ért. helyéül a miskolci kereskedelmi és iparkamara kistermét jelöli meg, mit a csonka közgyűlés elfogad. Elnök evel a közgyűlést berekeszti.

Meghívó

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének 1931. február hó 16-án Miskolcon, a Kereskedelmi és Iparkamara kistermében az alábbi tárgysorozattal tartandó

rendes közgyűlésére.

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének 1931. január 8-án, Miskolcon való rendes közgyűlése — miután azon 20-nál kevesebb tag jelent meg, határozatképtelen maradt, ezért az egyesület — az alapszabályok szerint a rendes közgyűlést megismétli a fent közölt időpontban és helyen, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A tavaszi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Ügyvezető alelnök, titkár, pénztáros jelentése.
4. Indítványok, javaslatok.

Kérjük a tagok minél nagyobb számmal való megjelenését!

Az egyesület ügyeit érintő levelezéseket a lapba szánt közlemények L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszécs, u. p. Bogács címre küldendők.

A »Vadászata« rovata szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: Thüringer János okl. erdőmérnök, Körmend, Vas megye címre küldendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Neményi Ferenc, Eger	---	8 P.
Dr. Fekete Lajos, Alag	---	8 „
Radó Gábor, Miskolc	---	8 „
Lippóczy Béla, Miskolc	---	8 „

1930. évre:

Terray Gyula, Miskolc	---	8 „
Csiszár Imre, Miskolc	---	8 „
Niklas Arthur, Felsőtárkány	---	8 „
Fodor Sándor, Telkibánya	---	8 „

1931. évre:

M. kir. erdőőrési vadóri isk. Királyhalom	8 „
de Potiere Gerard, Bpest	8 „
Kalocsai főkapitány, Dusnok	8 „
vitéz Ujváry Géza, Dusnok	8 „
R. Waldbott Kelemen, Tolcsa	8 „
Farago Béla, Zalaegerszeg	8 „
Ferenc hajós kir. h. erdőh., Sárvár	10 „
Keiner Rezső, Bpest	2 „
Dufek Pál, Mizerfabánya	8 „
Beniczky Elemér, Pétervársára	8 „
Nagy Zoltán, Nagymaros	4 „
Velics Gyula, Dömsgyőr	8 „
Erdőhivatal, Diósenő	10 „
Szilvássy László, Edelény	8 „
Rusz Dénes, Rajtók	10 „
Borhy György, Gyöngyös	8 „
Szoják Károly, Somlóvársárhely	8 „
Nagy László, Eger	8 „
Skleszky Ferenc, Sopron	8 „
Szeöts Béla, Miskolc	8 „
Király Lajos, Szilvásvárad	8 „
Mihalovich Károly, Lenti	8 „
Vaitzik Emil, Miskolc	8 „
Urad. erdőhivatal, Marcali	10 „
dr. gróf Károly István, Lászlótanya	250 „
Dr. Wenckheim J. erdőhiv. Nagyoroszi	8 P.
Dr. Kerészty Barna, Miskolc	2 „
Gr. Esz. terházy Ferenc urad., Tata	10 „
Soós Károly, Miskolc	8 „

Innen-onnan.

— **A német lengyel fagegállapodás vége.** Az 1927. évi nov. hó 30-án kötött német-lengyel fagegállapodás 1930. évi dec. hó 31-én, tehát 3 évi tartama után, lejárt. Lengyelország megkeresésére a megállapodás megújítása érdekében Berlin elutasító választ adott. Így tehát a lengyel fűrészanyag bevitteli tilalma automatikusan újra hatályba lépett. A megállapodás által Lengyelországnak évi 1,250,000 köbméter fűrészanyag behozatala volt engedélyezve, métermázsánként 1 M. váltéltel mellett, viszont Lengyelország lezárlította kivitteli díját a gömbfára.

Azóta azonban a fapiac helyzetét lényegesen megváltozt. A lengyel- és oroszja ugyszóvalvén elzártszotta a piacot nevelésesezen alacsony árak mellett. Főleg Oroszország készül most óriási fatömegeket a piacra dobní és emiatt Németország kénytelen lesz felemelni a favámokat. A német fakereskedelemben gyakran előforduló összeomlások, a famunkások munkanélkülisége és az állami és közösi erdőgazdaságok veszteségei rámutatnak arra, hogy sürgős intézkedésre van szükség.

Németország szándékozik az orosz faimportot kontingentálni és úgy gömbfára, mint főleg papírra magasabb vámost kivetni.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy milyen óriási szerepet játszik egyrészt Német-

ország fafelvívő képessége, másrészt az orosz taadart az európai fapiac kialakulásánál, mi is érdeklődéssel kísérjük a folyamatosan lévő átalakulást.

— **Magyar Pál — bölcsészektoktor.** Magyar Pál m. kir. erdőmérnök, ki a soproni m. kir. erdészeti kísérleti állomásnál teljesít szolgálatot, 1930. november hó 28-án a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemen a botanikából, geográfából és geológiából „summa cum laude“ doktori szigorlatot tett és másnap ugyanott a bölcsésztudományok doktoriává avatták. Dr. Magyar Pál dissertációjának tárgya volt: Növényökológiai vizsgálatok szikes talajon.

— **Értekelet a belföldi tűzfának a Máv. szállításokra való teljes ki-terjesztése érdekében.** Az Országos Erdészeti Egyesület erdőgazdasági bizottsága legutóbbi gyűlésén foglalkozott az államvasuti tűzfázállítások kérdésével. A polgári vitéldíjaknak a belföldi termelésre nézve kedvezően történt módosítása kapcsán merült fel a gondolat, hogy ezt a Máv. szállításonknál is a magyar termelés előnyére kellene felhasználni. Ezért az O. E. E. az Erdészeti Lapokban felhívást tett közze, melyben ismertetve a kérdés fontosságát, s reámutat arra, hogy az államvasuti szállításonknál ezidélég a feladó állomási árakat vették alapul és így pl. a debreceni és szeredi üzletvezetőségek összes tűzfázüzletétélkül földről fedezték, amit avval indokolták, hogy a rezi-fuvardíj figyelembevételével így olcsóbban jutnak tűzfázhoz, mintha azt belföldi termelőktől szereznék be. Bár az volt a meggyőződés, hogy pl. Kecskeméti vagy Nyiregyháza környékét belföldi fával olcsóbban lehetne ellátni, kellő adatok hiánya miatt ezt igazolni nem tudtuk. Ezért merült fel a gondolat, hogy az Államvasutak a maga szükségletét bizonyos nagyobb fogvaszúsi göcponok szerint csoportosítva írja ki és az ajánlatokat ezekre a göcponokra beállítva, a polgári fuvardíj figyelembevételével kívánja be.

Ezzel a magyar fa az államvasuti szállításonknál is ki tudná használni a fuvardíjkezdvevényét, de könnyebb is lenne az ajánlatok elbírálása, nem húzódnék hetekig a tárgyvalás és tökéletes volna a nyilvánosság előnyöseze, mert első tekintetre is meg lehetne állapítani, a legolcsóbb ajánlatot.

Tekintettel a kérdés nagy fontosságára, az O. E. E. általános erdőgazdasági bizottsága t. é. február 4-én d. u. 5 órára értekeletet hívott össze, melyre az érdeklődőket hívesen látja s kéri, hogy a kérdésre vonatkozó számításait s jegyzeteiket is hozzák magukkal.

— **Értekelet a tűzifa kötelező keverése ügyében.** A tűzfakereskedők és gözfázvágók egyesülete január 9-én újabb értekeletet tartott, melyen Geszteny Ferenc az elnök távollétében ismertetve az egyesületnek a tűzifa kötelező keverése ügyében a kormányhoz intézett felterjesztését. A memorandum annak elrendelését kéri, hogy

- 1) csak kevert tűzfát lehessen forgalomba hozni a keverés %/os kulcsát a készletekhez képest állapítsák meg;
- 2) közhatalóságok csak hazai, meg pedig fölgy- és csertűzfát szerezhessek be, bükkfát csak akkor, ha azt azonos áron kapják, mint a fölgy és csertáf;
- 3) a rendelet kiájtásza ellen szigorú szankciókat kér, ismétlés esetén íjparag-megvonást;
- 4) kiskereskedők házilag ne aprithassanak;
- 5) Budapest környékéről Budapestre ne lehessen keveretlen tűzfát behozni.

A keverési arány mindenütt egyforma legyen;

6) új gözfázvágókra csak indokolt esetekben és az érdekeltség meghallgatása után adjanak íparigazolványt;

7) a kormány hasson oda, hogy a közfázvágók szüntessék be a faiparját.

(Magyar Fakereskedő.)

— **Megegyezés a Máv. és talpa-zállítói között.** Legutóbbi lapszámunkban hírt adtunk arról, hogy a Máv. talpa-faérdekeltsége a kereskedelemügyi minisztertanács döntésétől függően a talpa-zállítók által kifogásolt alacsony talpa-limitek ügyében.

Örömmel regisztráljuk, hogy a delegált bizottság és az Államvasutak igazgatósága között folytatott tárgyalások eredménye-képen sikerült az ellentéteket áthidalni s az érdekeltség a következő, — az er-deletieknél jóval előnyösebb talpaárakat tudta elérni:

200-as tölgytalpnál	7 15 P-ben,
250-es	7 05 „
240-es	5 90 „
220-as	3 30 „
260-as bükkfalpnál	4 70 P-ben
250-es	4 55 „
240-es	3 85 „
220-as	2 70 „

A váltótalpa m³ után 95 P-t sikerült biztosítani.

ÜZLETI HIREK.

A külföldi tűzfára kivettvám következtében a belföldi iránt a kereslet javult, ami a gyenge tél dacára az árak megszámrladását vonta maga után.

Talpaárakban — a Máv.-i rendelés szerint — 16—20%-os az áresés.

A piac kissé megélnkült.

Fenyőmagot,

lombfagamok, tölgyfagamok, gyümölcs-gamok, gyümölcsfadonok, erdészeti csemetéknek garantiált legprímabb minőségben jútiányos árban szállít

Köszegi Fenyőmagpergető

Köszeg, Vas megye.

Feketefenyő-

tobozt minden mennyiségben veszek. Kérek részletes árajánlatot.

Keiner Rezső

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-ú. 34. szám alá.

Tölgyfagamok,

csertűfagamok, fenyőmagvak és lomb-fagamok, erdészeti csemeték, sorfák beszereshetők

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

BUDAPEST,

I., Fery Oszkár-utca 34. szám alatt.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBBPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszécs, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Tagoknak Évi előfizetési díjak:
Nem tagoknak 2 pengő.
..... 10 pengő.

Szervezetlenség

uralkodik a magyar erdőgazdaságban. Nincs egységes frontja, nincs megfelelő képvisellete az egyre szaporodó problémák megoldására és a szembenálló akadályok leküzdésére. Az erők, — melyeknek egyesítését e lap hasábjain oly sokszor sürgettük — egy-két tiszteletrémeltő kivétellel ma is mozdulatlanul hevernek, a talaj egyre jobban kicsuszik alólunk s belesoródunk a visszafeljődés és leromlás forgatagába. Az alföldfásítási hitel megvonása az államerdészeti tiszti létszám indokolhatatlan arányban való, s beláthatatlanul súlyos következményekkel járó csökkentése, a belföldi tűzifa kötelező vásárlására vonatkozó törvény elodázása, a Főiskola problémája, az új erdőtörvény érthetetlen késedelmé stb. nemcsak megakasztják, de évekre vetik vissza fejlődésünket. Az erdőgazdaság fejlődésének utja el van vágva, virágzás és többtermelés helyett hanyatlás és fokozatos leromlásra van ítéelve.

A takarékoság és szanalás tévesztett utakon járó politikája elspörödt az erdészeti főosztálya és a földművelésügyi minisztérium ellenállását, az Ö. E. E. erélyes akcióival szemben keményen ellenáll s késedelmeskedik a cselekvéssel a kellőképen nem tájékozott és csupán a pillanatnyi pénzügyi érdekeket tekintő finanszírolitika. Értékes felsőházi, képviselőházi, társadalmi egyesületi felszólalások hatásán fel-fel lánog ugyan a nemzeti érdekeinket is veszélyeztető kérdésekkel szemben a lelkesedés és a tettvágy, a segítség azonban egyre kevés s a helyzet fokozatosan rosszabbodik.

Ügyünk fáradhatatlan apostola *Díró Zoltán* az Erdészeti Lapok márciusi számában meggyőző szavakkal mutatót rá égető problémáinkra és arra, hogy e létkérdéseinkben orvoslásra csak megértés mellett számíthatunk, ezt a megértést pedig csak rendszeres propagandával, céljaink, törekvéseink országos fontosságának a köztudatba való beoltásával, önmagunknak állandó felszínen tartásával érhetjük el. Ezt a propa-

gandát minden áron meg kell szervezoznünk!

A magyar erdőgazdaságnak minden módot és alkalmat fel kell használnia, hogy szóhoz juthasson. Napilapok, szaksajtó hasábjain, társadalmi és szakegyesületek, kamarák, szervezetek útján fel kell tárni siralmas helyzetét, hogy az egész közvéleményt megnyerhesse ügyének. Oly konzervatív természetű gazdasági ágazatnál, aminő az erdészeti, — mely munkájának és befektetésének gyümölcsét csak a következő generációk idejében hozza meg — ezt a megértést elérni nem lesz könnyű feladat. De éppen ezért kell egységesen és haladéktalanul megmozdulnunk, hogy meggyőzzük a szakunk iránt megnyilvánuló tartózkodást, megértést váltunk ki és a közfigyelmet magunkra vonjuk.

Erdőbirtokosok és erdőtisztek a képviselőtestületektől, törvényhatóságok üléseitől egészen a Felsőházig szóval és írással érvényt szerezhetnek az erdőgazdaság érdekeinek! Igen fontosnak tartom a hírlapokban és a rádióban való tervszerű és sorozatos propaganda cikkek és előadások közreadását. Az erdőgazdasági szervezkedést és propagandát feltétlenül központi-lag, egységesen kellene megszervezni, irányítani és fejleszteni, a vidéki érdekeltségűeknek és arra alkalmas magánosoknak bevonásával. Kellőképpen organizált központi képviselői és propaganda szerve van szükség, mely működhetnék akár mint az Ö. E. E. egyik bizottsága, akár mint önálló alakulat, s melyre a tulajdonképeni propagandán kívül az erdőbirtokosság és a fatereskedelem között annyira szükséges szorosabb kapcsolat megszervezésének s kifejtésének feladata is várna.

Ehez a központi irányításhoz és magához a propagandához természetesen hitel és megfelelő személyzet kell, mihez az erdőgazdaságnak meg kell találnia a megoldást. Áldozatra van szükség, mely azonban a nagy célok elérésében s az erdőgazdaság felvirágzásában ezerszeresen térülne vissza.

L. W. G.

A legizlésebb levélapok a Keresztény Sajtó könyvesboltjában kaphatók Sátoraljaújhely.

Európa, az orosz kényszer-munka és a fa.

Irtja: Báró Waldholt Kelemen.

Mialatt az európai külügyminiszterek Aeropágia Genfben a Briand zermester által lancirozott Európai Unió körül eljárásra kisdéd játékait, — amelyek különben nem nélkülözhetik a pikantéria és szellemesség fűszerét, — ezalatt napról-napra nyomasztóbban nehezedik ránk a nemzetközi gazdasági válság sulya, amely elsősorban az agrárpolitikai nehézségek-ből keletkezik anélkül, hogy ennek csökkentésére bármiféle komoly intézkedés történné, sőt tapasztalhatjuk, hogy ez a válság nőttön-nő. És ez egészen természetes, mert a háború utáni idők példátlan gazdasági bomlásá valódi okainak, az elhibázott békekövetésekkel felülvizsgálata és helyesbítésére hiányzik az európai államférfiakból a bátorság és a „paneurópai” széles látókör, és így nem esoda, hogy gazdasági nyomorunk egyre fokozódik. Ez a fejtelenséget igyenes kihasználja az orosz szovjet a maga céljaira politikai és gazdasági vonatkozásban. Elárasszja a világot oly hihetetlen olcsó árukkal és terményekkel, amelyeket hasonló árban még elő sem állíthatunk másutt, és ezzel fokozza a gazdasági káoszt. Nyilvánvaló, hogy ilyen olcsón csak erőszakkal lehet termelni, mert varázsolni a szovjet sem tud!

Egyedül csak az Amerikai Egyesült Államok védekezett erélyes intézkedéssel ez ellen az újabb, látszólag ártatlan, valóságban azonban fölötte veszélyes pestis ellen, midőn bevitelt tilalmat rendeltek el olyan árukkal szemben, amelyek *kényszermunka* után állítanak elő. Azóta a világsajtóban nagy diskusszió folyik az orosz kényszermunkáról és a nagy nyugati lapok ismételtententék szavá az északoroszországi erdőben levő állapotokat és kiemelték az orosz fadumpling magyarázatára azt a körülményt, hogy az orosz politikai foglyok tömegesen használnak ott fel kényszermunkára. A szovjetkormány iparkodott ezt a vádat demantálni, de ezek a dementik nem tudták letagadni az európai sajtó által közzétett konkrét adatokat.

Az angol sajtó most legújában közzétette egy koronatanu adatait, egy keletkari erdőkből megszökött *Lukin N. Kolaj* nevű orosz mérnöknek a vallomását, amelyet *eskü alatt* tett a finn hatóságok előtt a keletkari erdő kényszermunkás-táborok borzalmairól.

Lukin elmondja, hogy a körülbelül 7—8 millió hektár területű, kareliai erdő, ségek nagyobb része teljesen lakatlan és

hogy ott szabad munkások egyáltalában nem hajlandók dolgozni, minek következtében a legtöbb foglalyügyi Tanács oda 7000 foglyot küldött ki, többek között 2,500 foglyot Solowjetzk-ből. A szállítás nagyobbrészt gyakorlatlansággal történt, napi 30 km-es teljesítmény mellett. A kényszermunkások ellátása rossz, főleg káposztalevelből és kevés árpából állott, ritkán kaptak kevés húst vagy halkonzervet. A kényszermunkások részben közönséges gonosztevők, részben politikai foglyok és a csoportok összeállításánál az örök rendszeresen a közönséges gonosztevők sorából lesznek kiválogatva. A rendkívül nehéz munka 8-kor reggel kezdődik és aki nem végzi el az előírt minimális napi feladatát, azt kíméletlenül megbüntetik. A büntetések kezdődnek az élelmezés elvonásával és fokozódnak a testi megfenyítés és súlyos börtönnel. Mivelhogy még ugy sem elegendő a kényszermunkások száma a nagyszabású fatermelésekhez, a kormány az ottani falvakra is követ kényszermunkakélti kötelezést, ughogy a katonaköteles férfiak kénytelenek az erdőben kényszermunkát teljesíteni. Az erdőmérnököket, akik önként nem akarnak Karelánban működni, politikai terror alatt kényszerítik arra és ellenforradalmári eljárás indítanak ellenük. Lukin ezeket az adatokat 1930. évi szeptember hó 29-én Helsinki városban hatóságilag felvett jegyzőkönyvbe mondta és aláírta.

Legtöbb ideje, hogy Európa is végre észbe kapjon és hogy kövesse az egészséges észjárás Ameriká példáját és boykotot proklamáljon a kényszermunka által előállított árukra, ami ugy gazdaságilag, mint főleg erkölcsileg teljesen indokolt. Az erdészeti egyesületeknek pedig a feladata, hogy a fapiac és az erdőgazdálkodás erkölcselen kontreninjia ellen érvényes védekezéseket és ennek megakadályozására nemzetközi akciókat indítsanak.

A prémes állatok tenyésztéséről.

Iria: Anghi Csaba Geza egyet. tanársegéd.

Az ember domesztikáló törekvéseinek legújabb eredménye az az új állattenyésztési ágazat, amely az u. n. nemestrümi állatok tenyésztésével foglalkozik. Ennél az új állattenyésztési ágazatnál is az a cél vezet az emberiséget, hogy minél jövedelmezőbb az területet nyerhessen üzleti tevékenység számára.

A prémes-állatok tenyésztése tulajdonképpen csak az öreg Európában új üzemág, mert az Északamerikai Egyesült Államokban, a „bushiness” hazájában történt első idevágó kísérletek a múlt század 80-as éveiben játszódtak le. U. i. 1887-től számitják Amerikában a nemestrümi állatok [tenyésztésének kezdetét, amikor is először tartottak fogságban szaporítás céljából ezüstrókat. Azonban már ezt megelőzőleg *Kirtland* 1838-ban ajánlotta, hogy a hód, vidra és pézsmacok tenyésztésével érdemes lenne foglalkozni.

Európában a németek, svédek, franciák és oroszok voltak az utörök.

A gyakorlati igazolást ugy Amerikában, mint Európában ezeknek a törekvések-

nek komolyságát és ma már majdnem minden kultúrállamban találunk kisebb-nagyobb tenyészeteket, ahol a prémes állatokkal az erdő- és mezőgazdasági üzem keretében akár mint fő, akár mint mellékágazatként, de általában jövedelmezően foglalkoznak.

Dacára annak, hogy ma a helyzet így áll, nem szabad félteni a prémesállat-teskedők ügyesen szervezett reklám-támasdásának és kellő szakképzettség, megfelelő ökológiai faktorok, de főleg megfelelő értékesítési lehetőség, piac nélkül senkinek nem ajánlható, hogy máról-holnapra pl. ezüstróka-farmer, vagy borzetenyésztő legyen.

Hazánkban a napi sajtó, különösen a múlt években, a gödöllői ezüstróka-tenyésztés megindításakor, sokat foglalkozott az ezüstrókaival. Ezekből a közleményekből mindenfélt meg tudott az olvasó (többek között olyan fantasztikus dolgokat is, hogy az ezüstróka mazsolán és borjuhuson él!) csak épen hogy alig harmadrésze volt helytálló annak, amint írtak. Azóta természetesen már komolyabbnak nevezhető újságközlemények is láttak napvilágot, amelyek kétségtelenül hasznosak voltak abból a szempontból, hogy a nagyközönséget, az intelligens laikusokat informálják bizonyosfvevel az állattenyésztési ágazattal kapcsolatos kérdésekről.

A szakirodalom azonban nálunk alig hallatta hangját a prémesállattenyésztéssel kapcsolatban. Tudomásom szerint *Éltik* Gyula dr. egyetemi tanár és szérvény személyemen, valamint a „Magyar Szörmeipar” néhány ügyes és hasznos, névből, angolból fordított referatúman kívül, „Érdemben” e kérdéssel, senki sem foglalkozott; illetve nem is foglalkozt — ugyanezokkor a németeknél és amerikai-aknál ugyszólván rövid pár év alatt könyvtárakra terjedő irodalom, körülbelül félcutat — vagy talán több is! — folyóirat, Ausstellung-ök (röviden: „IPÁ”-k), kongresszusok, előadások, tanfolyamok és ami a legfontosabb — a termelt prémes értékesítését elősegítő komoly állami és társadalmi akciók ejtik bámulatba a szemlélőt!

Régebben nálunk a prémesállatok közül a juhon kívül a nyul volt az egyetlen faj, amelyet ha nem is *tenyésztettek*, de legalább jól, vagy rosszul *szaporítottak*. Ezt is jobbra a nagyobb városok periferiáján élő kispolgárok üzték, de komolyan senki sem foglalkozott vele. A gödöllői állami nyultelep pedig már a béke boldog éveiben megszűnt. Aki pedig azt a látszatot igyekezett kelteni, mintha komolyan értené a nyultenyésztéshez, az sem sokban különbözött a kontártól — kivételek persze akadtak. Szomorú, de a helyzet ma is nagyon hasonló, ha nem is egészen olyan, mint a régi. Nagyon kevesen gondoltak arra, hogy nagyobb üzem keretében foglalkozzanak e tárgyal. Ennek a körülménynek — számos más oka mellett — az arra illetékeseknek piacszerezésre csak nagyon kevés igyekezettel irányuló törekvése is okál tudható be.

A németek ma már ugyszólván Amerikával és Oroszországgal szemben is ve-

zetnek a prémesállattenyésztésben. Ennek mindenesetre az is oka, hogy náluk van a világ egyik „prémipiac-közepe”: Lipcse. Azonban Lipcseben olyan óriási a prémfelvő képessége, hogy — *Winkler* gazd. tanácsos szavaival élve, akiket ezt a lipcsei prémerkeskedőt mondatók — egyáltalán nem kell attól félnünk, hogy a hazánkban előállított *megfelelő* (!) minőségű éreményiséget nem tudnánk Lipcseben értékesíteni.

Hogy nálunk az erdő- és mezőgazdasági körök idegenkedni látszanak a nemestrümi állatok tenyésztésétől, annak nem annyira az érdeklődéshány az oka, hanem sokkal inkább a tájékozatlanság. Nincs ugyanis olyan szaklapunk, amely ezzel a témával érdeme szerint foglalkozna és állandóan felszinen tartaná a kérdést. Ilyenfórmán az érdekeltet a napilapokra, az anyagilag tehetősebbek pedig német, angol szakmunkákra vannak utalva e kérdésben.

Pedig, hogy van érdeklődés a prémesállattenyésztés iránt nálunk is, annak — egyekben kívül — bizonyossági és a sorok írójához magán uton és egyéb más uton eljutott információk kérése.

Éltik professzor idevágó közleményei jobbra a Természettudományi Közlönyben jelentek meg s így azokról az érdekesnek, gazdákknak csak elenyésző része szerezhetett tudomást, de ezek is — ugy vélem — inkább szórakozott olvasmányoknak tekintették ezeket a közleményeket. Egyébb, az erdő- és mezőgazdasághoz közelebb álló hazai szaklapban pedig — tudomásom szerint — alig jelent meg szórványosan ilyenértelmű híradás.

Ezt a hiányt ohajtánám némileg — és jelenleg csak nagy vonásokban — pótolni, amikor röviden referálak arról, hogy milyen prémesállat-fajokat és fajtaikat tenyésztenek jelenleg Európában és Amerikában.

Kétségtelesen, hogy főleg prémipiacunk szervezatlansége miatt, de szaktudás és anyagi hiánya miatt is ma még a legtöbb külföldi tenyésztett prémesállattal elért eredménynek inkább csak figyelmes szemlélői, de az egész vonalon utanzói aligha lehetünk. De ha arra gondolunk, hogy az igyekvés és méginkább elsőrendű szütiaparunk által nálunk is előállított értékes prémes nagy tetszetős szörmetanzataik felviszik a versenyt a külföldi áruval, valamint hogy a külfölddel való prémerkeskedelmi kapcsolatunk egyszer csak ki fog épülni a kívánatos mértékben, feltétlenül el fog jönni alighanem rövidesen az idő, amikor a mi viszonyaink között, éghajlatunk alatt is tenyészthető prémes állatok mely objektumát fogják képezni az erdő- és mezőgazdasági üzemek jövedelmezészerzőinek.

(Folytatjuk).

Fenyőmagot,

lombfagyó, tűgymakkot, gyümölcs-magot, gyümölcsvaloncot, erdészeti cseméketek garantiált legprímabb minőségben június 1-én ártan szállít

Köszegi Fenyőmagpergető

Köszeg, Vas megye.

Irodalmi Szemle.

Forstliche Rundschau.

Az erdészeti irodalom sorozatos ismeretése. Szerkesztője Professor dr. Heinrich Weber, Freiburg i. Br. I. Neumann Kiadása Neudamm. 3. kötet 3. füzet. Megjelent 1931. év februárius havában. 126 oldal. Ára 8 márká.

Ez a füzet főként az 1930. év második felében megjelent önálló erdészeti műveket, továbbá a különböző folyóiratok-ban közölt nagyobb értekezéseket, tanulmányokat ismerteti és bírálja.

A főhelyet és a könyv legnagyobb részét természetesen a gazdag német szakirodalom foglalja el; 76 oldalon tárgyalja a legújabb német erdészeti irodalmat a következő tárgykörök szerint: általános erdészeti irodalom, terméghygyesmeret és talajtan, meteorológia és éghajlatlan, erdőművelés, erdővédelem, erdőhasználat, erdészeti munkásság és géptan, mechanika és kémiai technológia, erdészeti kereskedelem, erdészeti szállítói eszközök, erdőrendezés, erdőbecsés, erdőértékszámítás, erdészeti politika, igazgatás, történelem.

A többi európai és egyéb államok közül a következők erdészeti irodalmát illeti fel ez a füzet: Dánia, Nagybritánia, Északiorszag, Franciaország, Jugoszlávia, Északamerika, Norvégia, Lengyelország, Románia, Oroszország, Spanyolország és Magyarország.

Aki az erdészeti irodalom terén működik, annak ez az évenként négy füzetben megjelenő mű nélkülözhetetlen, de jó hasznát veszi az is, aki bármely tárgykörben a könyvpiacra került újdonságok iránt érdeklődik. F. M.

Frau Käte Fricke — *Art: Ibenhorst. Bilder aus deutschen Oberforstereien*,

Verlag Deutsche Treue (Hans von Sodenstern) Berlin W. 62. Kleiststrasse 32. Ára egész vászonkötésben 3 márká.

Mi, akik még járhattuk kárpáti erdőrengetegek uttalán útjait, élvezhetjük a Kárpátok páratlan szépségeit és szüntelenül oda visszagyöngyünk, tökéletesen megértjük a szép szavú írónó könyveskéjének bevezető két legelső sorát:

„Mein ganzes Leben lang werde ich die Sehnsucht nicht los nach der unbegrenzten, weiten Wälderheimat meiner Jugend.“

Az írónó ebben a kis könyvében ifjú-sági emlékeit írja le az ibenhorsti porosz királyi főerdészségben, hol atyja huzamos ideig főerdész volt.

Ibenhorst Kelet-Poroszország hátulói zugában Oroszország határa mentén fekszik, hol nem látni egyebet, mint erdőt és vizet, hol az emberek magukra utalva társadalmi érintkezés nélkül sokkal közelebb jutnak a természethez s az állat- és növényvilággal szorosabb kapcsolatban vannak. Mind Ibenhorstban, mind később Letzingenben végig élte az írónó az akkori idők udvari vadászatait és érdekesen írja le azokat az általa annyira szeretett szép erdők keretében. F. M.

A röntgensugárdiagnosztika a faanyag vizsgálatában.

Worschitz Frigyes erdőmérnök tollából igen értekes tanulmány jelent meg az »Anyagvizsgálók Közlönye« 1931. évi IX. évf. 1—2. számában, melyről csinos kiállítású különnyomata is készült.

A tanulmány két részre oszlik. Az első rész a faanyagok röntgenabszorbióját ismerteti, a második az átvilágítás alapelveivel és a fa őszeszahonlító minőségéi vizsgálatával foglalkozik. Több tanulságos táblázat, diagramm és fényképlével teszi ezt a nagy érdekességű tanulmányt változatosá és érthetővé. Magas tudományos színvonalával, s az illyen kísérletezések újszerűségével méltán tarthat igényt ez a mű a tudomány és szak-körök legteljesebb érdeklődésére.

Erdészeti Statisztikai Közlemények. 1928. és 1929. II. füzet.

Megjelent a M. Kir. Földmívelésügyi Miniszterium Kiadásában.

A M. Kir. Földmívelésügyi Miniszterium 1929. évben megkezdett statisztikai közlemények folytatásaként újabb statisztikai adatokat adott ki hazánk erdőgazdaságára vonatkozólag.

Az értekes statisztikai adatok a következő fejezetekben vannak részletesen tárgyalva:

I. Magyarország erdeinek fakészlete és az erdőknek üzemződok szerinti területe.

II. Magyarország erdeinek fakészlete fafajok szerint.

III. Magyarország erdőbirtokosai által házi szükségletre termelt és eladásra bejelentett szeria és tűzifa.

IV. Magyarország vasuti fabehozatalának és fakivitelének mennyisége és értéke országoként és felosztásoként.

V. Magyarország fabehozatala és faátvittele a Tisza folyón, tutajokban.

VI. Magyarország erdőtüntési személyezete.

VII. Magyarország erdőbirtokain alkalmazott erdészeti altisztji személyzet.

Ezen statisztikai közleményekbe az 1928/29. és 1929/30. évi időnyben házi szükségletre termelt és eladásra bejelentett különféle faanyagok adatai is felvételek addig is, míg az ország fatermelésére vonatkozó összes adatok összegyűjtethők és feldolgozhatók lesznek.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezéseket a lapba szánt közlemények L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszécs, u. p. Bogács címre küldendők.

A »Vadászat« rovataba szánt közlemények ezen rovat vezetéjéhez: Thiringer János okl. erdőmérnök, Körömd, Vas megye címre küldendők.

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindennemű befizetéseket a Magyar Államtalános Hiteles Bank Sátorajauhelyi Fiókintézeténél vezetett folyószámlánkra kérünk eszközölni. — Postalakeképzéstarti csekszámla * 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda“ évi előfizetési díja:
tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

Egyesületünk ezévi tanulmányútja és vándorgyűlése.

A Tiszajobparti Vármegyei Erdészeti Egyesülete legutóbbi közgyűlésén elölegzete báró Waldoból Kelemen elnöknek azt az indítványt, hogy az egyesület 1931. évi tanulmányútját az Alföldnek oly vidékén tegye meg, hol bőséges alkalma fog nyílni az annyira aktuális alföldi, homokfástáti munkálatoknak, s az itt elért eredményeknek tanulmányozására.

A tanulmányút előkészítése folyamatosan van, megalapításán időponja június 2. és 3-ára van tervezve. Tagtársainknak és az érdeklődőknek az egyesület még feltételül külön részletes programot és megkötöt fog idejében nyújtani.

A tanulmányút Szabolcs megyében, Nyíregyháza környékén és pedig a gróf Dessauháza és gróf Forgách-féle uradalomban lesz megtartva. Igéretet kapunk, hogy úgy az Alföld fásításáról, mint a szikek erdőösítéséről értekes előadásokra számíthatunk.

Tagtársainknak és az érdeklődőknek szives figyelmét már előre is felhívjuk erre a rendkívül talumságosnak ígérkező tanulmányútra s kérjük, hogy annak sikerét megjelenésükkel elősegíteni sziveskedjenek. Az egyesület mindent elkövet, hogy utazási, ételátsi és egyéb kezdemények révén a résztvevők költségeit a minimálisra szállíthassa le.

Hisszük, hogy az igen aktuális és érdekes tanulmányút az erdészettel foglalkozóknak nagyobb tömegét fogja vonzani s a kirándulás sikere nem fog az előző esztendőki tanulmányúttal mögött maradni. Iránta a testvérgyűléseket és magánosok részéről máris élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Nyugtadjuk az alábbi tagsági és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:	
Dr. Trauer Ervin, Miskolc	4 P
Közbirtokosság, Abaujszántó	8 P
Vághó Lajos, Jánk	8 P
1930. évre:	
Holdampf Gyula, Boldogkőváralja	8 P
Márothy Emil, Diósgyőr	8 P
Közbirtokosság, Abaujszántó	8 P
Köllő Pal, Terpes	8 P
Vághó Lajos, Jánk	8 P
Vigh József, Zalaegerszeg	8 P

1931. évre.	
M. kir. honvédkincstár, Királyszállás	10 P
Bárány Károly, Baja	8 P
Gr. Károlyi István, Lászlótanya	250
Mayer Zoltán, Sopron	8 P
Földváry Miksa, Kaposvár	8 P
Pécs város erdőhivatala	10 P
Márothy Emil, Diósgyőr	8 P
Gr. Pappenheim urad., Buják	10 P
Közbirtokosság, Abaujszántó	8 P
Mernöki Kamara, Budapest	8 P
Farkas Jenő, Réde	8 P
Vigh József, Zalaegerszeg	8 P
Bell Miklós, Reesk	10 P

Jegyzőkönyv a Tiszajobparti Vármegyei Erdészeti Egyesületnek 1931. február 16-án délelőti 10 órakor Miskolcon, a Kereskedelmi és Iparkamara histermében tartott rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: báró Waldbott Kelemen elnök, Onczay László ügyvezető alelnök, L. Wittenberger Géza titkár, Lippóczy Béla, Radó Gábor, Schudich Nándor és báró Waldbott Frigyes választmányi tagok, Schmotzer Gyula, Vaitzky Emil és Terray Gyula rendes tagok.

Elnök megállapítja, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehívva és azt megnyitja. Bejelenti, hogy fölvetültek kimentették Borhy György alelnök, Roth Gyula választmányi tag.

Elnök röviden reflektál a január 8-án tartott választmányi gyűlésen előadott elnöki megnyitójára, melynek újra való elmondásától — miután az a Magyar Erdőgazdában teljes egészében megjelent — eltekint. Ezen megnyitójában leszögeezett igazságokat szükségesen tartotta az egyesület nyilvánossága elé vinni, az ott kimutatott eredményeink nem tekinthető frázisoknak, hiszen általánosan elismert tény, hogy egyesületünk mozgalmi milyen sikereket ért el, kezdeményeiseinkhez csatlakozva mozdult meg lassan az ország egész erdőgazdasága, hogy szervezve és dolgozva, érkeket megvédje s magának a fejlődés utait biztosítsa. Ha pillanatnyilag egyesületünk életében tapasztalható is bizonyos passzivitás és hanyatlás, lehet, hogy a közel jövőben ismét nagy feladatok megoldása vár rá s az országos jellegű erdőgazdasági kérdésekben ismét nagy szerep fog jutni egyesületünknek. Most követendő legfőbb politikáknak az Országos Erdészeti Egyesület megkezdett széleskörű akcióinak hatáthos támogatását tartja; szükségtelen, hogy egyesületünk mindig külön vélemény adjon, mai megfontoltságunk mellett bár volna az erőket szétforgácsolni. Viszont az országos egyesületek rendszerint nem tudnak az egész országra kiterjedőleg kell alaposággal működni s nem érhetik el az intimitást, mi a vidéki egyesületekben megvan. Azok gyűlésein inkább a fővárosi és közvetlen környékbeli tagok jelenhetnek csak meg rendszeresen; a vidékiek az egyesületi gondolatot jobban ápolhatják s a helyi érdekeik, speciális viszonyaik adta kérdéseken munkálkodhatnak. Emellett egész bizonyosan lesz megint alkalom arra, hogy új, országos jellegű eredményekről is számolhatunk majd be s valamely fordulat kapcsán egyesületünk újra fontos feladatok elé lesz állítva, mindn tevékenységére az egész ország erdőgazdaságának lesz ismét nagy szüksége. Ne felejtjük el, hogy a mai általános nagy törtetés, fáradság idejében a nálunk is tapasztalható krízis általánosan mondható. Viszont az O. E. E. részéről kétségelmentlően igen sok hasznos javulás történt, különösen az erdőgazdaság kereskedelmi és értékesítési kérdéseinek terén tett sokat az országos egyesület. Szükséges, hogy ezekkel a kérdésekkel mi is behatóan foglalkozunk és ezzel az O. E. E.-et megfelelően támogassuk. Így foglalkozunk kell elsősorban a MÁV. tarifális kedvezményével és ezzel kapcsolatban a magyar fa értékesítésének kérdésével. Ennek ismertetésére Onczay László ügy. alelnököt kéri fel.

Ugyancsak foglalkozni kell az Alföld-fásítás egyre égetőbbé váló problémájával. E kérdésre az indítványok során fogunk majd visszatérni.

Elnök ezután az új erdőterünyin késedelmére mutat rá s bejelenti, hogy annak le-

tárgyalását a Felsőháznál megsürgette. Emlekezett a törvényelőkészítő bizottság egy év előtti nagy munkájára, minek során a legnagyobb ellentéteket sikerült áthidalni. E tárgyalásokon az erdőbirtokosok érdekeivel szemben kívül résztvettek az államkormányzat megbízottai is. Alapos és a legkisebb részleteket is felölelően nagy munkával sikerült az ellentétes érdekek mellett is egy mindenki által elfogadható platformra jutni, a javaslatot úgy, amint azt a bizottság átdolgozta, mindenki elfogadta. Ennek egy esztendeje és azóta a törvényről semmi hír. Nem tudjuk elképzelni, mi van a javaslattal, miért fekszik az még ma is az erdészeti főosztály főnökeinek fiókjában? Ebben nem lehet belenyugodni és az új erdőterünyjavaslat mielőbbi letárgyalását meg kell sürgetni.

Ezután elnök elrendeli a legutóbbi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasását, mihez a jelenlevők részéről hozzászólás nem esvén, azt Lippóczy Béla és Schmotzer Gyula tagok hitelesítik.

Onczay László ügyvezető alelnök teszi meg ezután jelentését. Röviden utal a január 8-iki választmányi gyűlésen előterjesztett azon szándékára, hogy egyrészt rendkívüli ügy elfogallgatása, másrészt az egyesület belső krízise kapcsán annak szervezetében jónak látott változások miatt ügyvezetői megbízatásáról lemond. Itt jegezt meg, hogy a Magyar Erdőgazda a fenti választmányi gyűlés kivonatos jegyzőkönyvében az ügyvezető alelnöki tisztség betöltésének kérdését tévesen regisztrálta, s felhívja a lapszerkesztőt, hogy ezen téves közlését helyreigazítsa formájában korrigálva, nevezetesen a választmányi gyűlésen tett előterjesztésében ő az alelnöki tisztség betöltésére s az egyesület tisztikarának kiegészítésére általánosságban a miskolci m. kir. erdőgazgatóság tisztikarát és az ahhoz tartozó államerdészeti kar tagjait ajánlotta, egyes személyeket, így — amint a jegyzőkönyv tévesen közölte — a jelenlegi erdőgazdát új személyt egyáltalában nem említette. Ezen felhívást szerkesztő tudomásul veszi és a lapban ennek megfelelő helyreigazítást fog közölni. Ugyancsak tévesen közölte az említett jegyzőkönyv azt is, mintha a Felső-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületnek egyesületi elnökségéhez a belföldi tűzifa értékesítése tárgyában intézett átirátára az elnökség írásbeli tiltakozását jelentette volna be, — valóságban csupán a választmányi gyűlésen fejezett ki az ügyvezető tiltakozását a Felső-dunántúli Erd. Egyesület átiratának a bükk tűzifának a forgalomból való teljes kizárása ellen. Ezt szintén kéri helyesbíteni.

Elnök Onczay László lemondását a legnagyobb sajnálattal veszi tudomásul. Nagyszerű, kitartó munkájáért az egész egyesület nevében köszönetet mond számára, egyben felkéri, hogyha ezen tisztségétől megválna is, mégis — mint a felvidéki erdőgazdaság egyik legkimagaslóbb expone, ne szűnjék meg tovább munkálkodni a közös érdekekért s vegyen részt ezután is az egyesület fontos tevékenységében. Ezen felkérésnek Onczay a legnagyobb készséggel tesz eleget s elnök kérésére vállálja, hogy addig, míg az új ügyvezető alelnök személyét illetőleg dönt az egyesület — eddig teendőit el fogja látni. Ugy ezen személyi változásra, mint a fitkari tisztség

betöltésére, valamint a választmányi szokások megújítására nézve legközelebbi, tavaszi közgyűlésen fog az egyesület majd határozni.

Ezután ügyvezető folytatja jelentését. Ismétlenül reámutat az egyesületünkben mutatkozó belső krízisre és annak okaira. Egyesületünk többsége — az egyesületi életben aktív is — részvevő — állami erdő-tiszték által. Az egyesület bizonyos fokig ellenékei jellegű volt. Az utóbbi időben — ugyiltszik felsőbb utasításra — a vidéki egyesületekben (Felső-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület) az államiak vették át a vezetést, hogy ezzel az u. n. erdészeti közvéleményt maguknak megszerezzék és így az O. E. E. esetleges akcióit kontraprokarozni módjukban lehessen. Ugyanígy jelentőség volt észlelhető a mi egyesületünkben is, ahol a „Magyar Erdőgazda”-ban megjelent egy cikk adott az erópróba alkalmat. A miskolci erdőgazdát (aki egyesületünknek választmányi tagja) által adott ultimátum az egyesületi élet szemlével egyáltalában nem egyeztethető össze és csak a béke kedvéért nyert az incidens elsimítást. A kielezett helyzet következménye az, hogy az egyesületi élet pang s lapja nem tud hozzájutni minden tagjának szemlémi támogatásához. Nyilvánvaló a belső krízis, ami fölött szemel hunyni nem lehet. Teljes ösztönzéssel kell felvetni a kérdést: van-e ilyen körülmény között az egyesületnek létjogosultsága? E belső krízis jeleiként megemlíthető az egyesület pénzügyi helyzete, továbbá, hogy mindinkább fogy a lapelőfizetők száma.

Jelentésének további részében ügyvezető az aktuális erdőgazdasági eseményekről társ. Elsősorban megemlíti a belföldi tűzifa tarifa kedvezményéről, nevezetesen, hogy a belföldi tűzifa 20% tarifakedvezményt kapott a 15. díjtételtől ugyanakkor, midőn a külföldi tűzifa a magasabb 14. díj-össztályba került át. Ez a kedvezmény azonban nem bizonyult elegendőnek és bizonyos családát jelentett azok számára, kik előtt felmerült eredményt vártak. Ugyanis a külföldi tűzifakereskedők jelentős árengedményei ellensúlyozták a belföldi tűzifának biztosított kedvezményeket. A tarifakedvezmény mindenesetre alkalmasnak bizonyult azonban arra, hogy a külföldi áratok leforj, mert nem lehet közbombos, hogy 250—300 Ck.-val tudtuk a tűzifa ártól lezserizni. Ezen tarifakedvezmény — mint értesültünk — f. év végéig nyert meghosszabbítást; szükséges, hogy azt továbbra is biztosítani tudjuk!

Másik aktuális esemény a belföldi tűzifa fogyasztását biztosító — s az O. E. E.-ben megindított tárgyalás-sorozat, mely tárgyalások irányítását az erdészeti főosztály vezetője vette át. Eredményre idáig még azonban nem jutottak s ugyiltszik, hogy az egész kérdés csak egy külön törvényvel lesz rendezhető.

Ezen tárgyalások során a dunántúliaknak egy helyeten akcióval találkoztunk, kik a belföldi szállítással a bükk tűzifát teljesen ki akarnak zárni, megelégedve arról, hogy Magyarországon vannak helyek, hol a bükk szárazalcos előfordulása (Bükk hegység, Eperjes-Tokaji hegylány) igen jelentős és ennek következtében bükk tűzifából ott jelentős termelés van. Magunk részéről ezen akcióval legelősebben kell szembe-helyezkednünk és feltétlen ragaszkodnunk

ahhoz, hogy a belföldi tűzifa semmiféle versenytárgyalásból ki ne zárassék.

Különb a belföldi tűzifa beszerzésének kérdése sokat veszített aktualitásából most, hogy a cseh vámbáborával kapcsolatosan a külföldi tűzifa q.-ját a kormányzat 58 filléres vámmal sújtotta. Ez a pév biztosítja a belföldi tűzifa teljes piacépességét. Úgy kell tehát felfogni a dolgot, hogy ezen időszak készleteinek kiárusítására ad egy nem remélt és várt alkalomát és a kormányzat intencióját úgy szolgáljuk a legjobban, ha annak árát nem emeljük fel.

E vámkérdés kapcsolatban Onczay ügyvezető — mint teljesen autentikus forrásból vett hírt — előadja, miszerint egyik nagy magyar bankvállalat ajánlatot tett a kormányknak, hogy felveszi az összes belföldi tűzifát, de az ezen felüli szükségletre viszont a vámentesség biztosítását kéri. Ez a nagytöltés ajánlat hallatlanul súlyos támadást rejt magában a magyar erdőgazdaság ellen, mely ellen a legerélyesebben kell tiltakoznunk! A pénzcsoport ily módon teljesen kezében tartaná a magyar erdőgazdaságot s valóságos diktatúrát idézne az árak terén!

Baró Waldobert Kelemen elnök szól hozzá röviden a kérdéshez. Reámutat arra, hogy a belföldi fakereskedők hazafias külületére a hazai faforgasztás terén sajnos nem lehet számítani. A külföldi fa vásárlása számukra így e kényelmes üzletet jelent s arról nehezen mondanak le. A közönségnek igényei leszállítására és a belföldi fa megszoiktatására nem nyújtanak módot és alkalmat, erre mutat az a körülmény, hogy a csehek most Szobra irányítják tűzifa küldeményeiket, — mérsékelt tarifa mellett, nem Csapra és Ujhejlye, amint azelőtt tette, Szobrol aztán olcsón és rövid uton jut ez a fa Budapestre. A fakereskedőknek ezzel a megalkuvó álláspontjával szemben azonban nekünk nem szabad engednünk! Amíg a magyar tűzifában kínálat s eladatlan készletek vannak, egy darab külföldi fának sem szabad átépni a határon! A kereskedelmi miniszter nap-nap mellett ostromolja a küldöttségek, melyek a vámréndelet megmátsátsára igyekeznek rábírn, nekünk itt egy érélyes kontrát kell adnunk, nekny az erdőgazdaság ezt a kedvezményt elvesztvisz.

Elnök szavai után Onczay ügyvezető két pontban foglalja össze az egyesület tennivalóit ebben a kérdésben, nevezetesen: először is állást kell foglalnunk, hogy amíg a belföldön tűzifakészlet van, addig beviteli engedély senkinek se legyen kiadóhat, másodszor pedig felhatalmazást kér arra nézve, hogy amennyiben a fent érintett bír a bankcsoport ajánlatára vonatkozólag valónak bizonyulna, az egyesület érélyes tiltakozással léphessen fel.

Ezekhez a közgyűlés egyhangúlag hozzájárul és a felhatalmazást megadja.

A kérdéssel kapcsolatban *Radó Gábor* választmányi tag szólal fel. A készülő keverési rendeletré és az emellett való állásfoglalásra hívja fel a közgyűlés figyelmét. Nézete szerint a tűzifa kötelező keverése az erdőgazdaságnak vitális érdekét képezi. A keverési arányát kellene megállapítani statisztikai adatok felhasználásával. Kérdés azonban, hogy az illetékes fórum kap-e megfelelő statisztikát? A készletek bejelentése nincs megfelelőképpen szervezva.

Onczay ügyvezető a keverési arányának

az egyes vidékek szerint való rayonirozás alapján való megállapítását tartaná helyesnek, mit *Radó* nem lát alkalmasnak, mert ez komplikált és visszaélésekre adna alkalmat. Szerinte csak az országos keverési arányt kellene megállapítani, maga részéről ezt a kardinalis intézkedést tartja legfontosabbnak, annak feltételül való leszögzése mellett, hogy amíg az országban hazai eredetű tűzifa van, beviteli engedélyt kiadni nem szabad!

Elnök a magyar tűzifatermelő erdőgazdák organizálását tartaná egy fontosnak, egy központi iroda felállítását, mely a készleteket nyilvántartaná és esetleg el is helyezné. Esetleg az Országos Erdészeti Egyesület kebelében lehetne ezt a gondolatot megvalósítani.

Onczay alelnök összegezve a felmerült gondolatokat mint legszükségesebb intézkedéseket elsősorban a belföldi tűzifa keverési arányának rayonirozott megállapítását, továbbá annak kimondását kívánja az egyesület, hogy amíg belföldi tűzifa van az országban, beviteli engedélyt senkinek se adassék.

Radó Gábor felveti a kérdést, hogy a gyertyán tűzifa a keverésnél milyen elbírálás alá kerüljön? Nézete szerint annak tüzéző értéke a bükkével egyenrangus s ugyanolyan mértékben lehetne azt keverni, mint a bükkfát. Néhány hozzászólás után a közgyűlés ilyen értelemben határoz.

Elnök a tűzifaértékesítés kérdésében elengedhetetlenül szükségesnek látná az erdőbirtokosok központi szervezkedését.

Onczay ügyvezető szerint ez a megszerzését állami hivatal-formájában megvalósítani nem volna kívánatos, mert ezáltal a kérdés elpasszodnák s kátyuba kerülne. Helyesebbnek tartaná a magyar erdőbirtokosokat egy szövetkezetbe tömöríteni, mely üzleti alapon vinné keresztül a belföldi tűzifa elhelyezését s megvalósíthatná ugyanazt, amit most az említett bankvállalat akar keresztülvinni.

Elnök lezárja a vitát avval, hogy e kérdéssel feltétellenül foglalkoznia kell az egyesületnek, legjobbnak látná azt egy cikk keretében körvonaloza az egyesület egész nyilvánosságával megismertetni. A vámkérdésben és keverési kérdésben az elnökség illetékes helyen az egyesület álláspontját be fogja jelenteni.

Onczay ügyvezető ezután felolvassa az O. E. E.-nek az egyesület elnökségéhez intézett átiratát az egyesületék együttműködése ügyében. Szükségesnek mutatkozik egy delegáltak kiküldése az O. E. E.-hoz s felkéri a közgyűlést, hogy ennek személyt állapítsa meg. A közgyűlés erre a feladatára Onczay ügyvezetőt kéri fel.

Beérkezett a Felsődnántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület beadványa, melyet az Földmiveltésügyi Miniszterhez intézett s egyesületünknek csatlakozás végett küldött meg. Ezen beadvány 2. pontja, mely a bükk tűzifának a forgalomból való teljes kizárását kéri, annak nézve a fentebb már érintett oknál fogva sérelmes s ezt nem tehetjük magunkévá. Úgyanezen beadványra az O. E. E. már megtette illetékes helyen a maga észrevételeit, melyek sokoldalú objektívbebb, úgyghy azt mi is elfogadjuk. Felhatalmazást kér és kap a közgyűléstől, hogy az O. E. E. álláspontját fogadva el, a Felsődnántúli Erdészeti és Vadászati

Egyesületnek ily értelemben adhasson választást.

Ügyvezető jelentésének további részében megemlíti az államvasutak talpia versenytárgyalásainak visszasságait. A versenytárgyalások gondolatától eltérőleg oly alkudozókat folytatnak, melyek semmikép egyeztetethetők össze a magyar erdőgazdaság nehez anyagi helyzetével, de a közszállítási szabályzattal sem. A versenytárgyalási árak és a külföldi ajánlattevők árainál 10—15%-kal alacsonyabb egyességárak mellett szólította fel a Máv. sorrendben a legalacsonyabb ajánlattevőket ahelety, hogy a versenytárgyalás előírásának megfelelően a legalacsonyabb ajánlattevőknek adta volna ki a rendeléseket. Az általa felajánlott egyességárak oly alacsonyak voltak, amelyek mellett az erdőbirtokosoknak semmiféle tőra nem marad, sőt az adó és reigiolitások fedezésére sem marad egy fillérje sem. Ez ellen tiltakozásunkat kell bejelentnünk!

Ügyvezető ezután felkéri *Schudich Nándor* választmányi tagot, hogy az 1929. évben megjelent legjobb cikk jutalmazására kitűzött pályadíj odaítéléséről — mint a bíráló bizottság tagja — tegye meg jelentését.

Schudich Nándor előterjeszti, hogy a bíráló bizottság a Magyar Erdőgazdában 1929. évben megjelent cikkeket átannumnyozza a 400 pengő pályadíjjal *Wittenberger* Géza titkár, lapszerkesztőnek ítélte oda a „Törvényell”, *Kezünkben van*” és „Nyugat és Kelet” című cikkeit, melyek az erdőgazdaság, az új erdőtervény és az erdészeti egyesületek együttműködésének ügyét határozatosan szolgálták.

Onczay Géza titkár hálás szavakkal köszöni meg a bíráló bizottságnak és az egész egyesületnek az őt kiíntető pályadíjat s kijelenti, hogy ez az elismerés őt a lap további támogatására buzdítja, amelynyire ideje megengedi, ezután is töle telhetőleg fog a Magyar Erdőgazda érdekében munkálkodni.

Ezután *Wittenberger Géza* titkár olvassa fel jelentését.

Az egyesület legutóbbi, — 1929. december 28-án Miskolcon tartott — közgyűlése óta a tagok létszáma sajnos mértékben apadt, a nyomasztó gazdasági helyzet, a néhez megelhetési viszonyok miatt egyre több és több tagtársunk kénytelen életviszonyain oly módon változtatni, hogy igényeit redukálva elsősorban kulturális és társadalmi jellegű kiadásait szorítsa meg. Így a legtöbb kilépés az egyesületből éppen ezzel az indoklással történik. Kilépéseket jelentették a legutóbbi közgyűlés óta: *Ruthényi Károly* Kaposvár, *Molnár Antal* Ózd, *Lábos Elek* Bátor, *Sztygyi Gyula* Szin, *Szeccsany Deszö* Zalaegerszeg, *Borovszky Péter* Miskolc, *Dr. Trauer Ervin* Miskolc, *Perlaky Elemér* Eger, *Bartha Deszö* Páczalvas, *Kachelmann Ottó* Isaszeg, *Huszár Pál* Miskolc, *Tornay Gyula* Sasahalom és a *M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola Könyvtára* Sopron, számszerint 13-man.

Szomorú kötelességet teljesít, midőn megemlékezik *Bizonny Ferenc* földművelő tagtárs elhalálozásáról, indítványozza, hogy gyászának s kegyelvezésének az egyesület jegyzőkönyvével adjon kifejezést. A kilépések és elhalálozások folytán a tagok létszáma 14 rendes taggal csökkent. Belépését kérte a

Királyhalomi M. Kir. Erdőőri és Vadóri Iskola és Biszitzka Géza erdőmérnök Erdőhorváti. Ezen belépésekre nézve kéri a közgyűlést, hogy nevezettek tagként való felvételéhez járuljon hozzá. A közgyűlés őket a rendes tagok sorába iktatja.

Az egyesület mai taglétszáma tehát a 14 apadás és 2 szaporodás folytán 12-vel kevesebb, mint a legutóbbi rendes közgyűlés alkalmával volt, nevezetesen az egyesület mostani taglétszáma:

1 védnök, 15 alapító és 157 rendes tag, összesen 174.

Titkár kérését intéz a közgyűlésen megjelentekhez, tegyék megfontolás tárgyává a taglétszámnak az elmúlt 2 év alatt 10°/o-kal való apadását s kövessenek el mindent saját körükben, hogy az egyesületnek új tagokat szerezzenek, mert csak így módon tudjuk a zavartalan működést biztosító szellemi és anyagi erőket biztosítani.

Reáumtat az egyesületi életben beállott közönszre s annak okait a mindennapi élet nehezégeinek, gondjainak megszaporodásában látja. Az egyesületnek feltétlenül módot kell találnia e közöny legyőzésére, a nagyobb érdeklődés felkeltésére és ébrentartására, hogy hivatását megfelelően tölthesse be. Ennek előérése gyakoribb közgyűléseket, kirándulásokat és az egyesület lapjának megfelelő átgazdálását tartaná kívánatosnak.

Bejelenti, hogy esedékessé vált a választmány 1/3 részének tehát 5 választmányi tagnak automatikus kiválása illetve az új választmányi tagok megválasztása. Ezt a választást a közgyűlés a megjelentek csekély számára való tekintettel a nyári közgyűlésre halasztja el.

Wittenberger titkár bejelenti, hogy leg-nagyobb sajnálatára titkári és lapszerkesztői megbízatásáról kénytelen lemondani. Ezen jól megfontolt lépésre megcsokasodott hivatalos teendői és az a körülmény készítik, hogy a lap szerkesztéséhez szükséges nyugalom, mozgékonyaság és idő nem állanak rendelkezésére, fél munkát pedig nem akarna végezni. Kéri a közgyűlést, hogy adja meg számára megbízatása alól a felmentést.

Elnök sajnálatával veszi tudomásul Wittenberger távozását, belátja, hogy a kényszerítő okok miatt megbízatását nem tudja továbbra is megtartani, kéri azonban, hogy teendőt legalább a nyári közgyűlésig lássa el, amikor sor fog kerülni az új titkár és szerkesztő megválasztására.

Wittenberger a felkérésnek készséggel tesz eleget, csupán anyai könnyítést kér, hogy addig is a lapot ne havonta, hanem két hónaponként összevont számok alakjában jelenthesse meg. Ezer a közgyűlés hozzájárul.

Titkár bejelenti, hogy az Egri Hordó és Faárügy r.-t. balatonfüredi vándorgyűlésünkön 100 P-t ajánlott fel oly cikk jutalmazására, mely alkalmas legyen annak megvilágítására, hogy oly kisebb erdőgazdaságok, melyek szállító eszközök és berendezések létesítésére önmagukban az anyagi beruházások terhei miatt nem képesek, egyáltalán, vagy faktiermelő vállalatokkal összekapcsolódva miképpen oldhatják meg céljait a kiszállítási és faértékesítési problémáját? Szükségesnek látja egy határozati kitézést és egy bíráló bizottság kitézését, mely időnként letelével a bizottság

határozna a pályadíj odaítélésére nézve. A közgyűlés a pályázatra beérkező cikkek beküldésének határidejéül a folyó év végét jelöli meg, s a bíráló bizottság tagjaként Lippóczy Béla és Schudich Nándor választmányi tagokat s az ügyvezető alelnököt kéri fel.

Titkár bejelenti a közgyűlésnek, hogy a Földművelésügyi miniszterium Erdészeti Főosztályának felkérésére a Magyar Erdőgazdát a múlt évfolyamtól kezdve a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet Könyvtára számára ingyen küldjék meg, melyet ez az intézet írásban is megköszönt a lap szerkesztőségének s viszonzásul felsajnálta „Revue Internationale d'Agriculture” című lapjának állandó díjmentes megküldését. Tudomásul szolgál.

Ezekután elnök felkéri a titkár, olvassa fel Dókus József pénztársának — ki a közgyűlésen nem jelenhetett meg — jelentését. Miután pénztáros az egyesület pénzügyi helyzetét csak 1929. december 28-ig ismertetette, röviden összefoglalja az 1929. év forgalmát is.

Az 1929. évet az egyesület 2,184 86 P. készpénzzel kezdte meg.
 Tagdíj és lapdíjakból ... 1,468- „
 Hirdetési díjakból ... 35 60 „
 Folyószámla kamatokból ... 147 22 „
 folyt be s így az összbevétel: 3,835 68 P telt ki.

Kiadásaink a következők voltak: a Magyar Erdőgazda 1929. évfolyamának nyomt. és szétküldési díja ... 1,102 50 P Orsz. Erdészeti Egyesületnek 1929. évi tagsági díj ... 24 20 „
 Ügyviteli és postaköltségek ... 75 18 „
 Az 1928. évi legjobbj. cikkjutalma Szerkesztői szabadjegyért ... 90 96 „
 Magy. Ált. Hitelbank folyószámla költségei ... 24 16 „

Összesen: ... 1,886 14 P melynek levonása után 1930. január 1-én maradt készpénz 1,949 54 P 1930. évben befolyt tagsági és lapdíjakból ... 1,271- „
 hirdetésekéből ... 12- „
 folyószámla kamatokból ... 116 07 „
 Egri Hordógyártól pályadíjára ... 100- „

Összesen: ... 3,448 61 P
 Evvel szemben az 1930. évi kiadások voltak: a Magyar Erdőgazda 1930. évfolyamának nyomt. és szétk. ... 1,019 82 P Orsz. Erd. Egyesületnek 1930. évi tagsági díj ... 24- „
 Közgyűlések költsége ... 27 34 „
 Ügyviteli és postaköltségek ... 108 91 „
 Az 1929. évi legjobbj. cikk jut. ... 400- „
 Irói tiszteletdíjaira ... 275- „
 Magyar Ált. Hitelbank folyószámla költségei ... 36 91 „

Összesen: ... 1,891 98 P
 A kiadások levonása után az 1931. évről már csak 1,556 63 P. készpénz maradt, melyből 363 65 P. a Vadas emléktábla-alap javára, 100 P. az Egri Hordógyár pályadíjára tartalekölendő ügy, hogy az egyesületnek csak 1,092 98 P. készpénze van.

Ennek oka a tagsági és lapdíjak egyre jobban való elmaradása. A múlt évben 100 P-jebe került az egyesületnek az, hogy mindenkit értesített tagdíjhátralékáról és csekklapokat küldött számukra. Az elmúlt években legfeljebb átlag 200 P. volt a tagdíj-kintlévőség, míg most az 1929. évről

500 P. és az 1930. évről 800 P. a tartozás. Ezzel eljutottunk ahhoz a ponthoz, hogy a bevétel nem lesz elegendő a kiadások fedezésére.

Az 1929. évben 1197 P. bevételről szomban 688 P. kiadás volt
 1927. „ 1488 „ „ „ 1113 „ „ „
 1928. „ 1923 „ „ „ 1574 „ „ „
 1929. „ 1651 „ „ „ 1886 „ „ „
 1930. „ 1340 „ „ „ 1675 „ „ „

Tehát az 1929. évben 235, az 1930. évben pedig 527 P-vel volt több a kiadás, mint a bevétel. Miután ezzel már a múlt évből tartókéltől készpénzkészletet fogyasztjuk, kötelességének tartja a közgyűlés figyelmét felhívni erre a körülményre, kérve, hogy ez ügyvel behatóbban is foglalkozzék.

A pénztári jelentés tudomásulvétele után a közgyűlés reáért a beérkezett indítványok és javaslatok tárgyalására.

Elnök Roth Gyula főiskolai tanár választmányi tag indítványát ismerleti előnk — a főiskola ügyében, miután azonban ezen nagyfontosságú kérdést minden előkészület nélkül tárgyalni nem lehet, a közgyűlés úgy határoz, hogy az indítványt a választmányának adja ki letárgyalás és intézkedés végett.

Baró Waldbott Kelemen, az egyesület elnöke részéről három indítvány érkezett be, melyek közül az első az Erdőmérnöki Főiskola önállóságára vonatkozik. Mivel hogy az Erdészeti Főiskola önállóságáért kockán forog és ennek a pécsi egyetembe való beolvasása szóba került, indítványozza, hogy az egyesület foglaljon állást ebben a kérdésben és mondja ki, hogy ragaszkodik a főiskola autonómiájához, s szükségesnek tartja, hogy ez a földművelésügyi Miniszter ur tennahatóság alatt maradjon, mert ellenkező esetben félni lehet attól, hogy a beolvasott főiskola egyáltalán nem fog megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyekre vele szemben a szakemberek kiképzése szempontjából a gyakorlati élet támaszt. E kérdés annyira mélyen érinti az egész erdőgazdaságot, hogy ezt nem lehet kizárólag csak szakotaktási ügynek tekinteni, hanem általános erdőgazdasági érdeket. A főiskola autonómiájának elvesztése esetén a szakotaktás különálló továbbfejlesztése nagyon kétségessé válik és ha ebből kifolyólag az eredmények nem fognak a gyakorlati erdőgazdaság állapotainak megfelelően, akkor ezt az egész magyar erdőgazdaság megszűnne. Hiszen mindnyáján igen jól tudjuk, hogy a kikerülő szakemberek tulajdonok része vagy a magángazdaságoknál helyezkedik el, ahol a gyakorlati gazdaság közvetlen vezetése lesz a hivatása, vagy pedig az adminisztratív, illetve felügyeleti szerepet betöltő állami hivataloknál kap helyet, ahol viszont az általános irányítás és felügyelet teendőit kell ellátnia. Mindkét hivatásának csak akkor felelhet meg a főiskoláról kikerülő fiatal erdőmérnök, ha magát a főiskolai szakképzést kifejezetten és kizárólag a most említett célok, illetve követelmények irányítják.

Egyébként tartani kellene attól, hogy az erdőbirtokos, akít az új törvény oklevele erdőmérnök tartására kötelez, a rákényszerített alkalmazottaknak nem tudná megfelelően használni. A több mint egy évszázadon keresztül kitűnően bevált főiskolával tehát kísérletezéseket megkockáztatni nem szabad. Ebben a kérdésben egye-

dül csak egy szempont lehet mérvadó és az a magyar erdőgazdaság fejlődése és biztosítása. Minden más szempont ennek a nagy közérdekelme okvetlenül alárendelendő!

Ezen indokok alapján a közgyűlés a javaslatot magáévá teszi s felkéri az elnökséget, hogy illetékes helyen az egyesület állásfoglalását fentiek értelmében terjessze be.

Waldott Kelemen báró második indítványra a következők:

Foglaljon állást az egyesület az Alföld fásításának kérdésében abból a szempontból, hogy milyen lépéseket tegyen, hogy ennek a közérdekből és az ország existenciális érdekeinek megóvása szempontjából megkezdett akciónak megfelelő módon való folytatását tudná kieszközölni.

Az Alföld fásításánál alkalmazott személyzet egy részének elbocsátása, valamint a földmivélsügyi Miniszter urnak a legutolsó felsőházi tárgyaláson tett kijelentése teljes joggal engednek következtetni, hogy a jövő költségvetési évben az Alföld fásítási akciója még az eddigénél is gyengébb dotációban fog részülni és így félni kell attól, hogy az Alföld fásítás teljesen elakad. Az okokat, melyek ennek a szépen indult akciónak a folytatását szükségessé teszik, felesleges itt bővebben fejtegetni, de ma, amikor az ország egy mindedig nem észlelt gazdasági válságban tengődik, amikor a mezőgazdasági terményeket kelőlen értékesíteni nem tudjuk, másrészt egy oly óriási nagy összegért vagyunk kénytelenek a külföldről fát behozni, ami az utolsó éve buza exportját felülmúlja — be kell látnunk, hogy ez a gazdasági rendszer tovább fenn nem tartható. Például Szabolcsban az alacsony rozs és búrgonya árak mellett a mezőgazdasági termelés csodjóról beszélhetünk, ahol azonban az ákác, — egybekötve mezőgazdasági használatokkal gyönyörűen diszlik, minden körülmények között nagyszabású ákácfasításokat kell keresztülvinni, melyek gyors növésként folytán orvoslást nyújthatnak mindkét fél ellen. A pénzhányi menő argumentumnak el nem fogadhatjuk, mert erre az existenciális, hasznos befektetésre a pénz elő kell teremteni, ami nem lehet nehéz, hogyha látjuk, milyen nagy összeggel fordítanak még ma is nem hasznos befektetésekre. De ha ezzel a kérdéssel igen celszerűen kapcsolatba hozzuk a *műfa termelés forgalmi adójának rendezését* is, nemcsak a magyar műfa termelését tudjuk némi védelemben részesíteni, de elő tudjuk teremteni azt az összeget is, ami az Alföld fásítás, a kopárók beerdősítése és egyéb erdőgazdasági célok támogatására szükséges.

A felhozott indokok alapján a közgyűlés Waldott Kelemen báró indítványát magáévá teszi s felkéri az elnökséget, hogy az egyesület állásfoglalását illetékes helyen megfelelő formában terjessze elő.

Waldott Kelemen báró elnök harmadik indítványra az egyesület folyó évi nyári vándorközgyűlésére s tanulmányi kirándulására vonatkozik. Tekintettel az Alföld-fásítás aktuális nagy jelentőségére, javasolja, hogy ezen tanulmányt a közel fekvő Alföld öv részében tartassák meg, ahol az Alföld fásítását az egyesület tanulmányozhatja és ahol az e téren elért sikerekről és az észlelt tapasztalatokról meggyőződést

szerezhet. A tanulmányt közelebbi helyül legjobbnak látná a Nyiregyháza—Sóstó—Mándoki kerület megtekintését.

A közgyűlés ezen indítványt egyhangúlag elfogadja s felkéri az indítványtevőt, hogy a tanulmányt helyét, a megtekintendő fásításokat és a részletesebb programot az egyesület lapjában bővebben is ismertetni sziveskedjék. Waldott Kelemen báró ezen felkérésnek készséggel fog eleget tenni.

Több tárgy nem lévén elnök a közgyűlést berekeszti.

Dániai kérelem Magyarországból származó bükkmakk ügyében.

1878 és 1885 között három dániai magyar kereskedő — Carl Frisenette, Waldemar Schödtte, Stockholm és A. Söth, Hörsholm-Holte — a volt osztrák-magyar monarchiából bükkmakkot kapott „magyar bükk” neve alatt. Ez ezekből a magyából nevelt állományok egyrésze, különösen az 1880-iki évfolyam, nagyon jó fejlődést mutattak, ellenben az 1883-iki évi, Szlavoniából jött makk nem elégett ki, amit az Oppermann tanár, a dán erdészeti kísérleti állomás vezetője, a dán erdészeti kísérleti állomásnak közleményében 1930-ban leírta, Kárpáti bükk Dániában neve alatt. Az állományok két próbatérületéről vett adatokat csatoltnak közlöm Ploughend S. dán erdőmérnök közlése nyomán.

Magyar bükk.

Halsted Kloster DL és DM kísérleti területek I. ha.

Felvétel éve	DL		DM	
	R.1922	R.1928	R.1922	R.1928
Az állomány kora	43	46	43	46
Létre került állomány				
Törzsszám db ...	1586	1246	1004	1432
Átmérő ...	14.16	15.70	16.52	16.27
Körlap terület m ² ...	24.97	24.19	21.52	29.07
Magasság m ...	15.3	16.4	17.0	18.0
Faalkasság ...	0.610	0.605	0.609	0.570
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³ ...	233.0	240.0	222.8	274.1
Átlagosan vágás utáni anyag				
Törzsszám db ...	388	340	243	315
Átmérő cm ...	11.39	12.92	16.18	15.35
Körárpósszeg m ² ...	3.96	4.46	4.99	5.83
Magasság m ...	13.3	14.6	15.9	15.8
Faalkasság ...	0.554	0.598	0.619	0.551
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³ ...	29.1	38.9	49.1	50.6
Átlagosan vágás utáni állapot				
Törzsszám db ...	1974	1586	1247	1432
Átmérő cm ...	13.66	15.18	16.46	17.33
Körárpósszeg m ² ...	28.93	28.65	26.51	33.80
Magasság m ...	14.9	16.0	16.8	16.8
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³ ...	262.1	278.9	271.9	324.7
Évi növekedés				
Átmérő mm ...	3	4	3	3
Körárpósszeg m ² ...	1.23	1.16	1.33	1.12
Magasság cm ...	38	33	34	28
Fatömeg (ág és gallyal együtt) m ³ ...	15.3	16.0	17.0	15.5
Fatömeg (ág és gallyal együtt) % ...	6.0	6.3	6.3	5.8

A kísérleti területek uralkodó fának átmérője 5—6 mm. magasságuk, évi 34 cm. növekedést mutatnak.

Később 1892—93-ban ismét kaptak magyar bükköt, amely hasonló jó fejlődést mutatott, mint az 1880-iki évi.

Ploughend felkért, hogy igyekezzem megállapítani, hogy a bükkmakk hazánk mely vidékeiről származott.

Tisztelettel felkérem szakfarsaimat, hogyha valamelyikönek tudomása van ezekről a Dániába küldött bükkmakkokról, szivesked-

jék velem az adatokat közölni, hogy a külföldi kérdészködésre feleletet adhassak.

Bármily csekély is bizonytalan adat is értékkel bírhat, még annak közlése is, hogy mely vidéken volt a jelzett időben bükkmakktermés.

Roth Gyula főiskolai tanár.

Innen-onnan.

— **Váltások az erdészeti igazgatóság körében.** A m. kir. Földmivélsügyi Miniszter Pfeiffer Gyula miniszteri főtanácsost, az Erdészeti Főosztály vezetőjét — érdemeinek elismerése mellett — nyugállományba helyezte s a főosztály vezetését meg Papp Béla miniszteri tanácsost bízta meg.

Örömmel és szeretettel üdvözljük Papp Bélát erdőgazdaságunk élén, kitüntető megbízatásához melegen gratulálunk s nagytönösséggé új működéséhez sikert és Istenáldást kívánunk. Nagy gyakorlati tudása, sokoldalú képessége, közismerten nemes, kollégialis egyénisége, megfutott pályájának gazdag eredményei méltán támasztanak bizalmat mindnyájunkban. Nagy feladataiban s terhes munkájában legyen támasza az elismerés, melyet magas megbízatása jelent és az őszinte öröm, mellyel őt új hivatalában nemcsak az erdőmérnöki kar, hanem minden ismerőse fogadja.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó Ur Ötömlettsége Karsai Károly közalapítványi főerdőtanácsosnak a hazai erdőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a m. kir. gazdasági főtanácsosi címet adományozta. Karsai csaknem három évtizeden át mint Kassa város vezető erdőtanácsosa működött a gyakorlati erdőgazdaság terén, hol a Gazdasági Akadémia erdészeti tananyagának előadója volt, majd a közalapítványi uradalomnál szerzett magának nagy érdemeket. A méltán megérdemelt magas kitüntetés nagy örömrönte szolgát s hozzá örömmel gratulálunk!

— **Helyreigazítás.** Lapunk folyó évfolyama 1—2. számában az egyesület választmányi gyűlésének jegyzőkönyvében közzétűk, hogy *Oncazy László* ügyv. alelnök lemondásával kapcsolatban az első alelnökségre a miskolci erdőgazdát urat ajánlotta. Ezen közlésünk tévedésen alapszik. Oncazy alelnök ugyanis a jelenlegi erdőgazdát ur személyét egyáltalán nem említtette, a választmányi gyűlésen tett előterjesztésében ő az alelnöki tisztség betöltésére s az egyesület tisztikarának kiegészítésére *államosságban* ajánlotta a miskolci erdőgazdát és az ahhoz tartozó államerdeszti kar tagjait, személyeket azonban nem említtet.

Ugyancsak tévesen közölte az említett jegyzőkönyv azt is, mintha a Felsőönmánulti Erdészeti és Vadászati Egyesületnek egyesületünk elnökségéhez a belföldi tüzifa értékesítése tárgyában intézett átíratása az elnökség irásbeli tiltakozását jelentette volna be. Valóságban csupán a választmányi gyűlésen fejezett ki az ügyvezető tiltakozást az átíratnak a bükk tüzifa forgalomból való teljes kizárására vonatkozó része ellen.

— **A Felsődnánantuli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendező közgyűlése.** A Felsődnánantuli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó évi február hó 14-én délelőtt 11 órai, illetőleg délután 4 óra kezeltet rendező választmányi ülését illetve rendező közgyűlést tartó Győrött a Royal szállodának ezen célra rendelkezésére bocsátott helyiségeiben, amelyeken a tagok szép számban jelennek meg.

Első alelnök megnyitván az ülést, illetve a közgyűlést, üdvözölte a m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium képviselőit megjelent Irinyi Aurél m. kir. főerdőtanácsost, továbbá az Országos Erdészeti Egyesületet képviselő Roth Gyula főiskolai tanár urat.

A választmányi ülés, illetve a közgyűlés az elnöki megnyitók és a vonatkozó jegyzőkönyvek felolvasása után felvette jelenlétező új tagokat, megválasztotta, illetve kiegészítette a választmányt és a szamvizsgáló bizottságot, minek eredményezés képest titkár bejelentette, hogy az Egyesületnek 22 alapító és 192 rendes tagja van.

A titkár évi jelentése után letárgyalta a 1930. évi zárszámadás és az 1931. évi költségvetéstartást, amiket közgyűlés magáévá tévén, egyéb az Egyesület belélett érintő ügyeken kívül tárgyalás alá vette az Országos Erdészeti Egyesületnek a Csonkaországban jelenleg működő Erdészeti Egyesületek együttműködésére vonatkozó javaslatát, majd Roth Gyula tagtársnak a Soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola doktorrá avatási, magántanári habilitáció és egyes fakultásokra vonatkozó indítványát.

A közgyűlés este 8 órai kezdettel a Royal szálló gobelin termében társasvácsora követte, melyen a tagok nagyrésze hozzájárólókkal jelent meg.

— **Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése.** Március 9-én d. u. fél 5 órakor tartotta meg az O. E. E. budapesti székházában rendkívüli közgyűlést. Az ülést Hadik János gróf elnök nyitotta meg, ki magas színvonalu beszédében foglalkozott a magyar erdőgazdaságot érdeklő rendkívüli fontosságú gazdasági kérdésekkel. Miután úgy ezen megnyitó beszéd, mint a közgyűlés teljes jegyzőkönyve az Erdészeti Lapokban egész terjedelmében ugys megjelenjen, helyszükre miatt ezek ismertetésétől itt eltekintünk. Csupán a letárgyalt nagytfontosságú kérdésekkel kapcsolatban említjük meg, hogy a Tiszajobbráti Vármegyék Erdészeti Egyesülete az O. E. E.-nek a műfatermeket vánja, az állami tűzfizafalítások, az Alföld-falítás, a tűzifa keverése és az állam-erdészeti tisztítár normalstátusa ügyében történt állásfoglalást teljesen osztja s e kérdésekkel már részben közgyűlésén is foglalkozott. Ugy e kérdések, mint a Főiskola ügyének tekintetében egyesületünk elnöksége felterjesztésekkel élt az illetékes fórumokhoz.

— **Április 19-én volt az Országos Mérnök-kongresszus.** A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége és a Hungária Magyar Technikusok Egyesülete József főherceg Ötensége fővédnöksége és vitéz József Ferenc dr. főherceg Ötensége védnöksége alatt április 19—22-ig rendezte meg a m. kir. József

Műegyetemen az 1931. évi Magyar Országos Mérnök-kongresszust. A kongresszus célja rámutatni arra, hogy mi volna a tennivaló műszaki téren hazánk gazdasági helyzetének megjavítása érdekében. A kongresszus ünnepélyes megnyitása április 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor volt a kir. József Műegyetem dísztermében. A megnyitó ülés elnöke Dalmady Ödön miniszteri tanácsos, társelnöke Rohringer Sándor műegyetemi ny. r. tanár. A tárgyszorokat a következők voltak: 1. Rohringer Sándor üdvözlő József főherceget, mint a Kongresszus fővédnökét és felkéri a Kongresszus megnyitására. 2. József főherceg fővédnök megnyitóbeszéde. 3. Dalmady Ödön ismerte a Kongresszus célját. 4. Üdvözlések. 5. Hoepfner Guidó műépítész előadása: „Az építészeti terén közgazdasági vonatkozásban mi volna a tennivaló.” 6. Szentgáli Antal magámérnök: „A mérnöki munkák helyzete hazánkban.” 7. Hermann Miksa műegyetemi tanár, ny. kereskedelemügyi miniszter: „A gépészmérnök szerepe és helyzete a magyar közgazdaságban.” 8. Halmi Gyula kormányfőtanácsos, a Vegyeszeti Gyárak Egyesülete igazgatója: „Milyen irányban kellene végzetési iparunkat fejlesztenünk.” 9. Cotel Ernő, a Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola rendes tanára és e. i. rektora: „A magyar vasipar és a belföldi barmaszén. 10. Biró Zoltán ny. miniszteri tanácsos: „A magyar erdőszéke kívánsgái.” 11. Dalmady Ödön: „A Végrehajtó Bizottság kiküldése és elnöki zárószava. A Kongresszus következő három munkanapján párhuzamosan üléseken tárgyalta az előadások és megvitatásra kerülő hatalmas anyagot. A kongresszus vidéki tagjai számára a Rendező Bizottság vasuti féljegykedvezményt eszközölt ki.

— **Fabehozatalunk csökkenése az 1930. évben.** Az Országos Központi Statisztikai Hivatal legutóbbi fizetése ismeretű külforgalmunknak az elmúlt évben alakulását, ezen adatokból kitűnik, hogy nyers és megmunkált fából az 1930. évben 77,326 wagonnal hoztunk be kevesebbet, mint 1929-ben és 98,628 wagonnal kevesebbet, mint 1928-ban. Fabehozatalunk az utolsó 3 évben általában erősen csökkenő tendenciát mutat, ami egyrészt az építkezések és a fapelgőzések megcsappanásának, másrészt a belföldi fa fokozottabb felhasználásának tudható be.

Fabehozatalunk	1930.	1929.	1930.
	éven lólatol kivezetés		
Tűzifa	121.056	169.665	— 48.609
Bányafa	7.682	11.433	— 3.751
Lombgömbfa	2.670	4.279	— 1.609
Fenyőgömbfa	12.519	18.236	— 5.767
Lombfűr.	1.920	3.072	— 1.152
Fenyő fűr. és bárd.	42.573	57.885	— 15.312
Karó hegy.	1.025	1.222	— 197
Talpfa	5.182	5.994	— 812
Kádárfa	188	396	— 208
Bodnárfa	117	84	33
Faszén	4.332	4.995	— 663

Amint e táblázatból kitűnik, legmegelőbb a tűzifabehozatal örveredtes csökkenése, mely a magyar tűzifa egyre növekvő terhődtátságának eredménye. Előreláthatólag a tűzifaimport — a tervezett új törvény és vasutügyi, vámügyi rendelkezések folytán — még tovább fog csök-

kenni, s egy-két éven belül beigazolódik a hazai erdőgazdaság törekvésének helyessége a belföldi tűzifa használatának kiterjesztése érdekében, minek kapcsán külkereskedelmi mérlegünk nagy mértékben fog megjavulni.

— **Az erdőbirtokosok ajánlatának elbírálása közszállításkor.** A belföldi miniszter 78.986—1931. B. M. szám alatt körrendeletet küldött valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, amely a közvetkezőképpen szól: A 88.500—930. B. M. sz. Közzállítási Szabályrendelet 20. §. 1. pontja szerint valamely szállítás ama magyar homos iparszemester, gyáros, vállalkozónak vagy kereskedőnek átendő oda, ki a szállításnak vagy munkálatnak hazai termékekből, gyártmányokból való teljesítésére a legalkalmasabb és akinek ajánlata viszonylag a legelőbb.

Ertesítem Alispán (Polgármester) urat, hogy fenti rendelkezést értelemszerűen alkalmazni kell az őstermelőkre vonatkozóan is abban az esetben, ha mező, vagy erdőgazdasági nyeresztermékek vagy a gazdaságban előállított oly félgyártmányt, melynek előállítására a termelő jogosult, nem kereskedő, hanem maga az illető hazai vállalkozó (gazda, uradalom, erdőgazdaság stb.) ajánl fel valamely állami hivatalnak vagy intézménynek.

ÜZLETI HIREK.

Vonatott tisztelendő! Általában az érdeklődés csak redukált tételekre szorítkozik. Tűzifában a késői hideg miatt, a forgalom eléggé kielégítő volt. A friss termelésű tűzifát már keresik, hogy a jövő évi szükségletét fedezék vele. Szőlőkaróban, kistalpbán a forgalom jóformán semmi.

Faragó Béla

Erdészeti Magnagykereskedés és Erdészeti Csemetéktelek Zalaegerszeg.

A tavaszi idényre ajánlja saját termelésű mindennemű **tű- és lombfa-magvait**, melyeket mint régi, kipróbált cég **megbizható minőségben** szállít. Felsődnánantuli erdőszéke, **gyűjtőművelésű és díszkertészeti** csemeték-ből nagy készlettel rendelkeznek és teljesítőképesek. **Tessék árjegyzékét kéri!**

Feketefenyő-

tohoz minden mennyiségben veszek. Kérek részletes ajánlatot.

Keiner Rezső

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-u. 34. szám alá.

Tölgyemak,

cserbölgyemak, fenyőmagvak és lombfa-magvak, erdőszeti csemeték, sorfák beszerezhetőek

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

BUDAPEST,

I., Fery Oszkár-utca 34. szám alatt.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBBPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszécs, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Az Alföldfásítás.

„A magyar erdőgazdaság legaktuálisabb, legnagyobb jelentőségű kérdése.“

Báró Waldbott Kelemen elnöki megnyitója a sóstófürdői tanulmányi vándorgyűlésen.

Van szerencsém a megjelent vendégeket és tagtársakat üdvözölni és a „Tiszajobbpárti Vármegyék Erdészeti Egyesülete“ tanulmány-úti vándorgyűlését megnyitóm.

Őszinte örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy külön is üdvözöljem Szabolcs vármegye vezetőjének és birtokosságának, valamint Nyiregyháza megyei városnak megjelent képviselőit, akik megjelenésükkel közgyűlésünket megtisztelni szíveskedtek.

Hálás érzéssel üdvözölöm a Földmiveltügyi Ministerium Erdészeti Főosztályának új főnökét: *Papp Béla* Öméltóságát és abban a körülményben, hogy Öméltósága személyében ezuttal először üdvözölhetjük a magyar erdészet állami vezetőjét Egyesületünk körében, örvendetes előjelét látom annak, hogy az Erdészeti Főosztály Vezetősége, teljes megértéssel viseltetik Egyesületünk önzetlen és lelkes munkája iránt és hogy Egyesületünk a jövőben, hazafias céljaiért való küzdelmében, az Erdészeti Főosztály jóakaratu támogatására számíthat.

Testvér-érzéssel üdvözölöm az „Országos Erdészeti Egyesület“ megjelent képviselőit, elsősorban *Bíró Zoltán* Öméltóságát, aki nemcsak páratlan lelkesedéssel és erélyességgel mozditja elő az „Országos Erdészeti Egyesület“ és az egész magyar erdőgazdaság érdekeit, de nagy elfoglaltsága mellett, mindig időt tud szakítani magának arra, hogy Egyesületünk közgyűlésein megjelenjenek.

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy mély kegyelettel és őszinte

bánattal emlékezzek meg, a Magyar Erdészeti Egyesület nagyerdemi halottjáról: *Bund Károly* Öméltóságáról, aki évtizedeken át, önfeláldozó szorgalommal, kötelességtudással és szakítással vezette az „Országos Erdészeti Egyesület“ ügyeit és aki áldásos munkájával kiérdemelte az egész magyar erdőgazdasági érdekelttség háláját és elismerését. Emlékét mi is igaz kegyelettel „karjuk mindenkor megőrizni. Kérem felhatalmazásukat, hogy az Egyesület nevében, a megboldogult ügyvezetőnek az Egyesület részvétét, a mai közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatával együtt tolmácsolhassam.

Tiszelt Közgyűlés!

Egyesületünk célkitűzéseiről a f. év január hóban tartott választmányi-, illetve közgyűlésen elmondott elnöki megnyitómán részletesen nyilatkoztam és mitűtán az a „Magyar Erdőgazda“-ban teljes egészében megjelent, nem akarok újra az akkor elmondottakra visszatérni és csak arra utalok, hogy a mai tanulmányút rendezésével, csak hívek maradtunk régi elveinkhez, és célkitűzéseinkhez, amelyek magukban foglalják az erdőgazdasági érdekelttségnek társadalmi megszervezését is.

Nagy sikerű tanulmányutjaink, amelyeket Lillafüreden, Radványban, Háromhúttán, Egerben, Erdőbényen, Parádán és Balatonfűreden rendeztünk és amelyek mindannyiunk emlékeztében élnek, felbuzdítanak arra, hogy egy, egészen új terepre bátorkodjunk kilépni, hogy *országos propagandát* fejthessünk ki, a magyar erdőgazdaság ma legaktuálisabb és talán legnagyobb jelentőségű kérdésében: az Alföld fásítása kérdésében!

Az Alföld fásításáról az országgyűlés külön törvényben gondoskodott és rendelkezett és ha ez a kérdés ma újra aktuális lett, akkor ennek éppen az az oka, hogy a törvény sikeres keresztül-

vitelét feltehetjük azoktól a közelmúltban tapasztalt megszorításoktól és rendelkezésektől, amelyek e téren történtek.

Az Alföld fásításánál alkalmazott személyzet egy részének elbocsátása, valamint a földmiveltügyi Ministerium annak több kijelentése, teljes joggal enged következtetni arra, hogy az Alföld fásítási actója, nemcsak a mostani költségvetési évben, hanem a jövőben is, még az eddiginél is gyengébb dotációban fog részesülni és így, félni kell attól, hogy az Alföld fásítás teljesen elakad, ez azonban nemcsak erdőgazdasági, hanem nemzetgazdasági szempontból is, katasztrofális következményekkel járna.

Magyarország a trianoni kényszerbéké diktátumja által elvesztette erdőterületének 4/5-ödét, — ha azonban minőségileg számítunk még annál is sokkal többet és így előállt az a szomorú helyzet, hogy fakivétel helyett, évi 130 millió pengő értékű fabehozatalra szorulunk. Ennek a szomorú tényállásnak nemzetgazdasági nagy jelentőségét mi sem jellemez jobban, mint az, hogy az évente külföldre vándorló és onnan soha vissza nem térő óriási összeg meghaladja még a legjobb aratási évek összes buza-exportunk értékét.

Az egész ország, ugyiszólván állandóan foglalkozik a buza kivisszával és a köztudatban ez a kérdés úgy él, mint az országnak legegésőbb problémája. *Miért nem beszél az egész ország hasonló módon a fakérdésről*, amely, mint ahogy épen kimutattam, még nagyobb jelentőséggel bír, mint a buzakérdés?

Erre is megadhatom a feleletet: mert az erdőgazdasági érdekelttség nincs kellően megszervezve és másrészt az ország nagy közönségében hiányzik az erdőiránti érdeklődés, mert annak nagy jelentőségét és nagy értékét nem ismeri. Hiszen nem is lehet követelni, hogy valaki szerezze azt, amit nem lát és nem ismer és a magyar Alföld népe vagy legalább is nagy része nem ismeri az erdőt, mert nincs erdeje és azért célzerűnek tartottuk, hogy az ideit tanulmányutat épen a közelfekvő Alföldön tartassuk meg, dacára annak, hogy a mi Egyesületünk birtokossága közvetlenül nincs érdekelve az Alföld fásításában, hanem erdőgazdasági céljai más irányban vannak kitűzve. A trianoni béke által előállt súlyos erdőgazdasági helyzetünkön t. i. főleg két rendszabálly tudunk segíteni: 1-ször a megfélemt erdők oszkerbű kezelése, gazdaságosabb kihasználása és minőségbel javítása utján *emelni kell ezeknek hozzájárulását, 2-szor a kopárok beerdősítése és az Alföld befásítása által növelni kell*

eszonka országunkban az erdőgazdasági szolgáltató terület.

Nyilvánvaló, hogy a mi Egyesületünk az első csoporthoz tartozó irányban működik és abban van érdeke, úgy mint az egész országban a már létező erdők érdekeltjei ugyancsak mind ebben az irányban működik és ennek következtében jóformán csak elméletileg foglalkozik az Alföld fásításának kérdésével.

Mivelhogy másrészt az Alföldön alig van erdő, magától értetődik, hogy az Alföldön magán alig van erdőgazdasági érdekeltje.

Kérdésem tehát, ki fogja ilyen módon az Alföld fásításának kérdését forrozni, követelni és támogatni?

És ha már ma is észleljük, hogy az Alföld fásítása megakad, akkor ennek bense oka, épen az említett körülmények keresendők. Szükséges tehát egyrészt, a hegyvidéki erdőgazdasági érdekelttség figyelmét az Alföld fásítására irányítani, hogy ez a létező és már megszervezett érdekelttség azt erősen támogassa, propagálja és követelje, másrészt az Alföld lakosságában szintén felhívni az érdeklődést a fásításra, megnyerni szimpátiáját ennek az aktiónak a részére és megszervezni az Alföld lakosságát ennek praktikus keresztülvitelére. Ezt a célt szolgálja a mi tanulmányunk. Kölsönös eszmecsere folytán, mindkét rész sok hasznot fog tanulni és ennek eredménye az lehet, hogy létrejöhet az egységes, országos erdészeti front, amely a magyar erdőgazdaság talpraállítására és fejlesztésére sikerrel veheti majd fel a harcot, amely máskülönben mindig csak jelentéktelen és hatástalan helybeli akcióba full. Az Alföld fásításának mielőbbi megvalósítása azonban az országunk existenciális kérdése és ezt a közérdekből megkezdett akciót mindenképpen folytatni és biztosítani kell.

Ma, amikor az ország egy, eddig nem észlelt gazdasági válságban tengődik, amikor a mezőgazdasági terményeket kellően értékesíteni nem tudjuk, másrészt oly óriási nagy összegért vagyunk kénytelenek a külföldről fát behozni, be kell látnunk, hogy ez a gazdasági rendszer hibás és hogy ez tovább fenn nem tartható.

Minden ország iparkodjék elsősorban is saját szükségleteit maga előllátani és csak akkor dolgozzék kivitelre, ha még saját szükségletein felül is tud produkálni. De belefordíni abban, hogy évente 130 millió pengő vándoroljon a külföldre a szükséges fáért, másrészt azonban kétségbeesett erőltetéssel, még a legsúlyyabb földek is mezőgazdasági termelést forrozni, amelynek termelvényeit semmi képen nem tudjuk sem a belföldön, sem a külföldön elhelyezni, ezáltal és beteg gazdasági politika.

Vegyük pl. Szabolcs és Hajdu megyét, ahol az utolsó években tapasztalt alacsony rozs- és burgonya árak mellett, a mezőgazdaság csődjéről beszélhetünk, ahol azonban az akác, egybekötve mezőgazdasági használatokkal, gyönyörűen díszlik és rövid időn belül nagy fakészleteket biztosít a magyar belföldi piacnak. Itt kézen fekvő dolog, hogy változtatni kell a mai gazdasági rendszeren és hogy min-

den körülmények között nagyszabású akác-fásításokat kell eszközölni, amelyek gyors növekedt folytán orvoslást nyújtanak mindkét baj ellen.

Épen olyan arányban, mint ahogy növekedik az erdőgazdaságot szolgáltató terület, apad a mezőgazdasági terület és hasonló módon megnövekszik a saját használatunkra szükséges fakészlet és apad az el nem helyezhető mezőgazdasági termény, melynek eladatlan többlete csak nyomja az árakat és kényszeríti a kormányt, hogy kivitele érdekében más vonatkozásokban súlyos áldozatokat hozzon.

Nem akarom tovább fejtegetni az Alföld fásításának nagyjelentőségű előnyeit, mint pl. a klimatikus és egészségügyi viszonyoknak előnyös megváltoztatását, a csapadékok elosztásának előnyösebb alakulását, a szél elleni védelmet, az ember és állatra egyaránt kellemes árnyék értékét, a fontos másrészlelt szempontokat, amelyek megint a rovar elleni küzdelmünk leghatásosabb harcosai, továbbá azt a nagyfontosságú momentumot, hogy a fának az ország területén egyformán való elosztása óriási fuvarmegtakarítástok eredményez és hogy az Alföld lakossága nem lesz kénytelen szalmáját és trágyáját ellútni, amely anyagokat hasznosabban tudja a mezőgazdasági termelés fokozására értékesíteni stb.

Tisztelt Kögyűlés!

Teljesen érthetetlen előttem az, hogy mindezeket az indokokat egy a kormány, mint az országgyűlés felismerte ezeknek az okoknak meggyőző hatása alatt az Alföld fásítására külön törvényt hozott és hogy mindannak dacára ma, midőn a gazdasági életünk romlása követelően sürgeti ezen gazdasági átesportosítás mielőbbi keresztülvitelét, — ellentétben a hozott törvénnyel — a költségvetésben évről-évre újabb redukciók történnek az Alföld fásításának rováására és a földmiveltésügyi Miniszter az Alföld fásításánál alkalmazott erdészeti személyzet nagy részét elbocsátotta. A pénzügyi mentőargumentumnak el nem fogadhatjuk, mert erre az existenciális, hasznos befektetésre a pénz okvetlenül elő kell teremteni, ami nem látszik lehetetlennek, ha még ma is nagy összeget fordíthatunk nem hasznos és nem okvetlenül szükséges befektetésekre. *Nekiünk kötelességünk, hogy ebben a kérdésben határozottan és erőlyesen foglaljunk állást, és hogy az ország existenciális érdekeinek megóvása szempontjából a legerélyesebben tiltakozzunk minden olyan tendencia ellen, amely az Alföld fásítását elodázza. Össze kell fogjunk, össze kell állnunk, hogy az egész országban indítsunk olyan széles propagandát, amelynek nyomása alól a kormány ki nem térhet.* Éppen most a választások előtt volna arra a legjobb alkalom. A választások követeljük a jelöltököt, hogy az Alföld fásításának megvalósítására magukat kötelezzék. A kérdés finánciális részének megoldása pedig újabb áldozat nélkül okvetlenül biztosítható. Ennek útját-módját már többször voltam bátor megmutatni tavalyi felsőházi beszédben is általános helyesléssel mellett részletesen kifejtettem.

Ha tudniillik, evvel a kérdéssel kapcsolatba hozzuk a mifa termelés formái adójának rendezését és tarifa politikánk revidálását, ha a magyar mifa termelés némi védelemben tudjuk részesíteni, az előtűdük teremteni okvetlenül azt az összeget is, amely az Alföld befásítása és a kopárk beerdősítése támogatására szükségesletik.

Kögyűletünkön alkalmat nyújtunk arra, hogy evvel a kérdéssel, egy vitaleodás keretén belül, alaposan foglalkozhassunk. Kérem a megjelent urakat, sziveskedjenek ehhez a nagyfontosságú tárgyhöz hozzájárulni és bennünket hazafias akcióinkban hathatósan támogatni.

Mivelhogy mai tanulmányunk, kiváltképen ennek a kérdésnek tanulmányozására és megvitatására szolgál, kérem, hogy mai kögyűletünkön egyéb problémákkal ne foglalkozzunk.

A homoki akácok jövődelmezőségéről.

Iráta és a sósfürdői tanulmányi vándorgyűlésén előadta: Dr. gróf Forgách Balázs.

Azon általánososan elterjedt nézetet szemben, amely szerint az erdőtelepítés az alföldi gazdára nézve elsősorban azért jelent súlyos terhet, mert a beerdősített területek gazdasági jövedelméről hosszú időre, legalább is 20 évre le kell mondania, úgy vélem, hogy nem teljesít felesleges munkát, ha mint gyakorlati erdőbirtokos és homoki gazda rámutat az azon jövedelmekre, melyek egy újonnan telepített akácerdőből az első vágásfordulón — tehát általában 20 éven belül — úgy keletkeznek, mint közvetve is várhatók.

Röviden elvén is vázolja, ezen jövedelmek a következőkölbi állanak: — Az első 5 évben a mezőgazdasági köztes használatból, a következő években végig igen jó minőségű és bőséges kaszáló- és legelőszolgáltatásból, a 11. éven és 15. éven a tisztítás és átterelés által nyert tűzifából, végül pedig a 20. éven haldokant mintegy 80 im-t kitevő fatömegből, mely között már értékes műfának való anyagot is találunk.

Mindehhez járul még mint további előny, az akácérdőtelepítés olcsósága és biztonság, mert eltekinve attól, hogy a csemetéket az állam ingyen adja, azok elletése semmi különös szakutadást, vagy fölös gondozást nem igényel, megtagamzásuk kellő erősségi és dugyökerű csemetékkel, az időjárásról eléggé figyelemmel 90—100 %-os.

Miként tehát hatájnak az időközi jövedelem az akácérdőnöl egyrészt az első évben köztes mezőgazdasági terméskölbi származik, melyről már most meg lehet jöyezni, hogy a beültetett terület minőségéhez képest, teljes termést várhatunk, sőt már a második évtől kezdve szemmel láthatóan jelentkezik a lombhullás jötekyon trágyázó hatása. A fűsly azonban a köztes mivelés megszüntése után az erdő alján magától megteleplő fűtömeg hozadékán van és ép ez teszi az akácérdő az alföldi homokbirtok szerves kiegészítő részévé, mert a rendszeren takarmány- és legelőhiánnyal küzdökő homoki birtokos, ép birtoka leglyánnyal részein jut így ingyen igen jó minőségű és bőséges legelőhöz és takarmányhoz és csak így tudja birtoka többi részét istállótrágyával keltekyen ellátni.

Bármily fűrsán hangözök is, de ezen gyeptarkó minden akácérdőnek lényeges alkatrésze, azt sem sürri lúttellessel, sem másféle módon onnan kiszorítani

nem tudjuk, megtaláljuk azt a legsűrűbb sárjerdőben épügy, mint a legminasztrűbb csemekékkel telepített erdőben. Ennek főoka pedig abban rejlik, hogy az akác nagy részén, csak elvirágzás után, tehát június elején borul teljes árnyékot adó lombhózatba, addig azonban a lombhulladékot megtrágyázott nyirkos és a naplól melegített talajban a gyepek erőteljes fejlődésnek indul, ughyogy április elejétől fogva már leghetőhető, május végén pedig rendszeren már kaszálható.

Nehogy az egyoldalt, laikus gondolkodású és ellenőrizhetetlen állítások gyanújába keveredjen, szabadon utalnom arra, hogy nálam a Nyírség legmeredekebb buckás homokjain telepített akác-erdőm alján ezen önmagától meglepített kaszálótlól és legelőtlől különböző időkben *Thaisz* Lajos kísérletügyi főgazdát, gyakorlati botanikusaink egyik legkiválóbbja, *Reichenbach* Béla dr. közgazdasági egyetemi tanár és *Boros* Ádám geológus és a gyógynövénykísérleti állomás adjunktusa is tanulmányozták és a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak, úgy a gyepesedés jóságát illetően, mint arra vonatkozólag is, hogy az alföldi homokbirtokokon mily óriás horderejűvé válhatnának ezáltal az akác-erdők. Ők kértek fel először, hogy erre vonatkozó tapasztalataimat hozzam a közérdeklődés nyilvánosság elé. *Thaisz* Lajos azóta is több előadásban, legutóbb rádión keresztül is, utalt a nálam látottakra és hivatalos kiküldötti minőségben is homoki legelő létesítésénél a szabályos akác-erdőültetést írta elő, *Boros* Ádám dr. pedig, ha jól emlékszem az E. L. 1926. májusi számában írt részletesen a nálam tanulmányozottak alapján, az akác-erdőalján található fűfélékről.

Miként tehát fentebb említettem, a fűtakaró meglepését nem tudjuk semmivel sem megakadályozni, ellenben ha már Isten ajándékaiként itt van, műdünkben áll azt kihasználnunk, ugyiszint annak minőségére, tartósságára hatni. Segítségünkre van ebben éppen maga az akác, melynek helyes telepítése és gondozása nemcsak a köztes mezőgazdasági művelés lehetőségét, de az egyenletes és értékes gyepalkaró fejlődését is előmozdítja.

Az akác helyes telepítésére nézve ma még meglehetősen ellentétes vélemények uralkodnak. Szabadon nekem, – minden polemikától ezen rövid tanulmány keretén belül tartózkodva – egyszerűen gyakorlati és részben kísérleti tapasztalataimra hivatkozva utalnom arra, hogy nézelem szerint a helyes akácültetés és gondozás *alkaró és omélya, a mindől ágából kitételében való ültetés, és a mindől több éven át való mezőgazdasági köztes művelés*. Az E. L. legutóbbi számban különben *Kiss Ferenc* és más kiváló szakértők elméletileg is eléggé rávilágítanak ezen nézetem helyességére.

Az ültetési távolság első határának kritériuma, nézelem szerint az, hogy ne kelljen korábban az erdő növekedése érdekében tisztítást végezni, mint mikor már az úgy kikerült tisztítási fát értékesíteni is tudjuk, tehát a 11. év előt, felső határáig pedig az, hogy az áttisztítások, átérdekések és természetesen kirtikulások dacára is, a végelszámoló évében magyar holdanként legalább 500 db. vágható ta maradjon.

Ezek alapján tehát a 3-mes sor-és 2-m-es csemetelvtávságot tartom azon helyes ültetési módnak, mely az akácnak kora ifjúságától fogva az első átérdekésig az egészséges fejlődés lehetőségét megadja.

Ez az ültetési mód egyttal alapja a későbbi összes köztes haszonvételeknek is, mert nemcsak a lókapával való megművelést és a vetemények beérését teszi lehetővé, de egyttal a nemesebb,

félárnyékot tűró fűfélék pázsítkepződését is.

Ezek előrebocsátásával szabadon most már részletesen nérfeni az évenként visszaterő egyes haszonvételekre.

Az én vidékemen, a felsősabolics Nyír-ségen, az első évek köztes mezőgazdasági művelése részes művelés formájában történik, a lakosság apraja-najva be van erre éveztedek óta idegözdvé, nagyrésze ebből és az írtásokélekes műveléséből, továbbá a különböző erdei munkákból, úgy tehát ez nemcsak a vidék lakosságára nagy szociális ádítás, de az erdő-birtokosra nézve is a legbiztosabb és legkényelmesebb jövedelmi forrás, miután az ültetéstől kezdve egészen a kitermelésig egyetlen fillér kizárkódása sincs az erdőre, minden munka csak pénzti hoz.

Miután azonban az újonnan telepítendő alföldi erdőknél ezen patriarichális kezelési mód aligha létes keresztültelhető, mert a lakosság is valószínűleg idegenkedni fog ezen újszerű és körülényesb földműveléstől, módótl, számitást végeztem az összes várható kiadásokról és jövedelmekről azon az alapon, ha mindezen munkálakat napszámban kellene végeztetni.

Az első évben tengeri vetéink az ültetésbe, a másodikban burgonyát, a harmadikban rozst, a negyedikben ismét burgonyát és az ötödikben ismét rozst. A kiadások és bevételek a következőképen alakulnak.

I. év. Szántás tengeri és ültetés alá m. holdanként 8 P, csemeteltetéshez 2 napszám 3 P, 10 kg. tengeri és annak elültetése 250 P, annak kétszeri megkapáláshoz 8 napszám 16 P, tengeri törése és betakarítása 7 P. Összkiadás P. 3650, várható hozam 12 q csöves tengeri 6 P, tehát 72 P, marad tiszta hozzádék 3550 P.

II. év. egy hold megkapálása kézi erővel 6 napszám 10 P, [ókapával lényegesen olcsóbb] csemeké felnevelése 1 napszám 10 P, 5 q vágóbunya 25 P, tisztesz két napszám 3 P, kétszeri kapálás 16 P, kiszedés behordása 13 P, összesen 6850 P, ezzel szemben várható hozam 30 q válogatott I. o. burgonya a 3 P, tehát 90 P és 10 q apróbb, mely 1 P-vel értékesíti 10 P. Összesen 100 P, melyből levonva a kiadást marad 3150 P.

A harmadik évben, a vidékünkön igen jól bevált módszer szerint, az ültetésben a rozst alól külön nem művelék meg a földet, hanem mindjárt a burgonya kiszedése után, az úgy megfogatott földbe vetnek igen kora ősszel ritkán 50–60 kg. rozst, a magot csak könnyű gerbelyézzel takarják és az ilyen rozst korán és erősen bokradosa, szépségben és természetben a legszebb gazdasági rozstablákkal vetézik. A hozzádék tehát ezek szerint a következőképen alakul: 60 kg. rozst és fél napszám annak elvetéséhez 950 P, boronálás 5 P, csemeké kezelése 3 P, aratás, terménybeszállítás 10 P. Összesen 2750 P, ezzel szemben bevétel 5 q rozst a 11 P, az 55 P és 5 q szalma 5 P. Összesen 60 P, ebből levonva a kiadást marad tisztán 3250 P.

A negyedik évben burgonyából ismét a második év jövedelmét, tehát 3150 P-t várhatunk, míg az ötödik évben rozsból ismét 3250 P-t.

Láthatjuk tehát ezen nagyon alacsony hozzádék alapított kalkulációból is, hogy a köztes művelés jövedelme alul marad valamivel alatta a rendes szántóföldi művelésnek.

A 6. évben a jól kezelt akác-erdő már annyira felől és lombosodik, hogy alatta termény már nem igen érthetik be, ellenben a rozstalóban már mindenütt buján kizöldül, több értékelen egyényári fű mellett a közönséges pernyefű, (*Triticum repens*) németül Quecke, vagy Hude-weitzen. Ezen a szántóföldeken irtandó gyomnövény azonban igen értékes legelő- és virágzósa előtt kaszálva értékes és nagytömegű szénát szolgáltat, melyet min-

den jószág édesége miatt nagy előzeretellel fogyaszt, a tehének különösen jól telejnek a legelőjén. *Thaisz* Lajos jól megalta az akácültetés alól a rozsvetés utolsó évében ősszel a félárnyékot tűró csomós ebr (*Dactylis glomerata*) és a réti perje (*Poa pratensis*) néhány kilogrammnyi magvával vetendő be, hogy ez értékes fűvek megelőzzék a szélhordta silány, meddő rozsnokot (*Bromus sterilis*) és a *Triticum repenssel* együtt mihamarább értékes kaszálótl szolgáltassanak. Még nem nyílt alkalom ezen eljárás kipróbálni, de igen plauzibilisek látszik, mivel ezen értékes fűfélék a későbbi évek folyamán mindentűnt az erdő alján maguktól meglepődnek.

A 6. év ezen gyengébb felnevelését már legeltetéssel, részben kaszálással is általában 10 P értékben értékesíthetjük. Mag kell itt jegeznem, hogy az akác helyes kezelés mellett általában nyári méter magas és mellmagassága annyira csekély, mint ahány éves, így tehát a 6 m. magas 6 cm. vastag, már érdes kérü fűkban semmiféle legelő állat nem tehet és szorgos figyelésem szerint soha nem is tét kárt.

A 7., 8., 9., 10. évében az ültetésnek legérősebb és legdurább a fűnévese, amennyiben drékmagasságu sűrű kaszálótl alkot, főleg *Triticum repens*ből, melyért szomszédos kis- és nagybirtokosok szivesen fizetnek m. holdanként 20 P. bért, felesben kaszálva is megad 3–4 q jöminőségű szénát. Ezen évek jövedelmét tehát bátran vehetjük egyenként 20 P-vel.

Ezen pontnál meg kell azonban jegeznem, hogy ahogy az, hogy a lekasztált fűvet kellőképp kiszáritassuk, azt a minél sűrűbb hálozotban alkalmazandó nyiladékokra kell kihordanunk. Viszont ép ezen nyiladékok a legalkalmasabbak arra, hogy azokon – előzetes csillagtörözés után – elsőrangú tartós kaszálótl létesítsünk, miután az akác-erdőben igen erős mértékben képződik harmat és az állandó lombullás azokat mindtel idén és jó erőben tartja. *Thaisz* Lajos ezekre a következő fűkeverékkel ajánlja: Réti csenkesz, csomós ebr, Francia perje, Réti perje, Nyulszapka, Fehér here. A nyiladékoknak sem számával, sem szélességével ne takarékoskodjunk, miután azok az erdő általános fejlődésének is csak előnyére valynak. Legálább minden 10–15 holdra végteljen körül nyiladékkal és azok szélességét legalább 6 m-ben állapítsuk meg.

Igen érdekesen lehet megfigyelni ezen években már az akácblom végéig hulladéknak trágyázó hatását. Mig közvetlenül az erdő szélén, hova a lombullás már nem ér, a gyepek csak néhány kiszáradt csenevész gyomféle tengődik, addig az erdő alja a legújabb fűnéves matija.

A 11. évben kerül sor az első áttisztításra, mely alkalommal a gyengébb növény elnyomott és beteges fűkből az egész állományunk körülbelül 1/5-vezesüzik ki és akár részes munkába adva, akár házilag végezve, holdanként átlagban 15 P értékű fát nyerünk. Ezen évtől kezdve egészen a 15. évben történő át-erdősítésig az eddig nagy tömegben szereplő *Triticum repens*, ritkásodik és lassanként egészen kivarad, helyet adva az értékesebb csomós ebrnek és réti perjenek, a fűtőmeg azonban ezen években alul marad az eddiginek. Ezen négy év jövedelme is azonban akár kaszálás, akár legeltetés révén, átlagban évi 10 pengőre tehető.

Kísérletképen ezen átmeneti évben disznókkal járattam tavasszal az erdőt, melyek gumós növények, gumókból és egyéb gyomgyökereket után kutatva, annak talaját jól átszellőztetik, akácgyökérben sohasem találtak, hogy kárt tettek volna, ellenben ezen szellőztetés úgy a fák növekedésének, mint a fű növényének igen előnyére vált. Igen alkalmas az ilyen erdei legelő

az angollajta husserteseknek, melyek fél-árnnyékban lityék a nap heve ellen vednek vanaak és mégis a nap nagyobb részét az egészséges legelőn fölthetik. Juhokat ellenben sohase bocssáunk az első 18 évben az erdőre, mert azok nemcsak hogy az összes értékesnek fűféléket kipasztyúlják, de még a következő évben sem akar más jószág a volt legelőjükre rá-menni.

Az ültetés 15. évében kell az áterdölést foganatosítani, mely alkalmall a gyöngébb növést és sürűbb állású fákból annyit vesszők ki, hogy m holdanként legelőjébe 550–600 db. maradjon. Kellően ápolat erdőből átlagban 12 ím. fát nyerünk melynek 120 P- az értéke. A gyepet is most már mindvégig ínomább alj- és szállyéve alkotják úgy, hogy holdanként a legelőtereket 15 P-re vehetjük egész a vágás évéig.

Megjegyezni kívánom, hogy én a legelőt és kaszáló értéket igen alacsonyan beállítva úgy vettem fel, mint azt nálam nemcsak esetleg egyes megszorult birtokosok, de nagyobb szomszéd birtokosok és bérölők is szivesen bérbéveszik, sőt évről-évre előre lekötik, ha azonban azt számítom, hogy tapasztalatom szerint 2 hold nyári legelőn egy éves tinó 90 kg-t vesz fel, ez még a mai nyomott 60 filléres ár mellett is közel 30 P-s legelőértéknek felel meg, míhaz még a termelt trágya értéke is járul.

A 20. évben a közepes és gyöngébb homokos az akácérdő má vágásra érett és a termelési munkabéreket levonva, szolgáltat nekünk m holdanként 64 ím. tűzfűt, 4 ím. értéken ábr és 16 P-vel kiszáradt eladható tuskót. Egy ím. tűzfa ára az alföldön átlagban 10 P-re vehető, így tehát összesen a kitermelt fából 696 P-t vesszünk be.

Ha tehát ezen számokat összegezzük, úgy a végső termeléssel együtt 121450 P. jövedelmét nyújt 20 év alatt az akácérdő, évi átlagban m holdanként 60 P-ön felül, ha pedig csak a köztes mivélésből, legetléstől és kaszálásból, tisztításból és áterdőlésből származó időközti hasznokat számítjuk, úgy azok összeséget 51850 P-t, husszal elosztva holdanként és évenként több mint 25 P-t nyerünk.

Nem számítottam, de nem hagyhatom említés nélkül még azon körülményt, hogy az akácérdő még két olyan mellékhaszonvétele nyújt egész kiváló alkalmat, melyek országos szempontból is nagy jelentőségűek, amellött még a legkisebb akácérdő jövedelmességét is nagyban fokozhatják. Az első a *méhészet*, mely az akácból termeli ki a világ legjobb mézét. Holdanként legalább is egy család számítható, melynek jövedelme, saját méhészetem utóbbi 3 évi átlaga szerint évente 22 kg. tisztá akácmez és 8 kg. vegyes virág (főleg napraforgó virágmez), melyet a mult évi rossz árak mellett is 120 P-vel tudtam értékesíteni.

A másik a baromfi és főleg a pulyka és gyöngytyúk tenyészet, mely sehol alkalmasabb fejlődési teret nem találhat, mint az homokos, szennyvíz magától és rovarokkal feltölt akácérdőtelep.

Szólnom kell továbbá még az óz és apróvad bántalatos elszaporodásáról, mely szintén egyéni és nemzeti jövedelmi szempontlatot jelent.

Miként tehát mindezekből láthatjuk, az akácérdőtelepítés, nemhogy terhes kiadásokra és a jövedelemről hosszú időre való lemondásra nem kényszeríti a birtokost, nemcsak hogy 20 éven, tehát aránylag rövid időn belül szolgáltatja neki az átlagos homoki haszonbörösséget háromszorosát, de még ezen 20 éven belül is arányosan elosztva, a jobb homoki földek járadékát meghaladó hasznokat élvez, melyek különösen akkor válnak nagy jelentőségűvé, ha ezen köztes hasznokat egyéb saját gazdaságban belül tudja állartartás és trágyaverés útján értékesíteni.

Hozzávéhetjük mindehhez még a nem megvételendő előnyös helyi klimatikus befolyását az erdőnek, a szelek megtörését, a levegő paratartalmának növelését, az ózi és téli csapadék törölását és végül a termőtalaj erőtlen megjavítását.

Ha ezen jövedelmező akácérdőtelepítést az alföldön 1.000.000 holdon megtudnók valósítani, ennyivel a mai gabonatermőterületünk csökkenteni, úgyhogy csak a legjobb minőségű földekben termelnők a legjobb minőségű búzát és a második osztályuakon termelnők azon terményeket, melyeket eddig ezen 1.000.000 holdon termeltünk, úgy nemcsak hamarosan kilábolhatnánk a jelenlegi mezőgazdasági válságból, melybe az egész világgazdaság belebetegedett és a melyly tisztában kell lennünk, hogy nem múló természetű, hanem hosszan tartó krónikus betegség lesz, az erdeket birtokosoknak az eddigi legjobb esetben is holdanként 20 P jövedelm helyett nemcsak háromszoros jövedelmük lesz, de az ország tűzfűállomportja is közel 50.000.000 P-vel csökkenne évente, már pedig ki van mutatva, hogy ez kereskedelmi mérlegünk legpasszívabb és legfájdalmasabb tétele.

Csonka hazánk eddigi erdőbirtokosainak érdekeit ezen nagyarányú erősítés nem érintené, hiszen ily eligoldásban is csak az Alföld helyi szükségletének nagyrészt elégíthetnők ki, mely Alföld kelet-nyugati irányban lévén vastonvalakkal átszelve, eddig is csak román importára szorult, az északi és dunántúli megyék ugysem szállítottak oda fát.

Szintzugy nem kell félünk attól, hogy a most befejeletendő sok munka és tökérekesztélenél válik az esetben, ha lsten segédrelmével Nagymagyarország ismét helyreállna, mert a helyi szükséglet kielégítésénél ezen telepitendő erdők mindig értékesíthetők lesznek, legrosszabb, illetve talán legjobb esetben azonban bármikor ismét átkészíthetők lennének az eddiginél sokkal jobb minőségű szántókra.

Hozzászólás az Alföldfásítás gyakorlati kérdéseire.*

Írta: Dr. Székly Péter.

Több évtizedre terjedő tapasztalataim feljogosítanak arra, hogy hozzásszójak az Alföld fásításának kérdéséhez a nagy reámutassak egyhányára részlete, amelyek figyelembevétele nézetem szerint a legkisebb munkát biztosítaná.

Tapasztalatom szerint eddig úgy a talajt, mint az élteltetett fanemeket nem mindig választották meg jól. Sok helyen csak a falu szelén lévő anyagdöröket és hasonló helyeket fásították be és csak kevés helyen észlelhető a közlegelőkn, vagy az utak szelén folytatott fásítás.

Ajánlom, hogy minden mezői és községi út szelén ültessenek fákat, úgymint a közlegelők szelén is, jó széles fasávokkal. Ezzel védelmet nyújtanak a legelőknak az erős, szártó szzelek és napsütés ellen, az esőnek jékony hatása azonban továbbra megmaradna. Okvetlenül be kell ültetni fával

* Örömmel adunk helyt az alföldi birtokosoktól kőrből érkedő hozzászólásnak, mely legkevesebb bizonyíték arra, hogy alföldi tanulmányunk széles körben vonta magára az érdeklődést és az Alföld-fásítás propaganda ügyét sikerrel szolgálta. Dr. Székly Péter értékes tapasztalatait és az Alföldfásítás terén szerzett évtizedes gyakorlati útmutatásainál köszönettel fogadjuk, e téren elért szép eredményeire legjellemzőbb, hogy az Alföldfásítás terén kifejtett eredményes tevékenységét az elmúlt évben a M. Kir. Földmivélésügyi Minister elismerő oklevéllel jutalmazta. Vajna példáját alföldi birtokosaink mindnyaján követjük.

minden olyan földet, amely eddig rendes művelés alatt nem volt s terjedelménél vagy formájánál fogva nem alkalmas szántóföldi művelésre. A közdülő utak szelét annál is inkább kellene fásítani, hogy úgy minden egyes birtokos, illetve kisgazda ebben érdekeve lenne.

Az utak mellé ültessünk főleg akácot, de azonkívül szil-, köris-, fűrtös- és mezei juharkát és ahol gyepgelöl mellett visz az út, ottan még ezenkívül kanadai és jegenyenyárt, esetleg kocányos tölgyet is.

Ezek a fásítások nemcsak hogy nagy gondot követelnek, de erős akaratot is és sokszor lesz szükséges érelyesen szembezállni az előlételekkel is.

Minden propaganda mellett, egy bizonyos hatóság pressió nélkül, sok helyt nem fogunk tudni eredményeket elérni. Még sokan hiszik most is, hogy a fá káros a mezőgazdasági termelésre. Megtörtént mostában, hogy kisgazdák felkeresték a szomszédos birtokos és kértek, hogy a saját árokarpartján, 4 méter távra ültetett akác- és kőriscséméitől szedesse ki, hogy az óvetségben kár ne essék! Hogy lehet elvárni ezektől, hogy saját határakra fát ültessenek? Igaz, hogy nem mindenütt van így és hogy vannak olyan helyek is, ahol szivesen ültetnek fát és gondozzák is. De sok helyen bizony ilyen belátás nem tapasztalható.

Nagy súlyt kellene helyezni a folyók árterületeinek fásítására is, mert ezen a jó és lapos talajon a fak gyorsan nőnek és aránylag nagy fatömeget biztosítanak. Itt a fűzés és nyáriajtakon kívül ültetni kell sok kocányos és amerikai mocsárölgyet, vízálló juhart (ácer dasicarpum), hazai és amerikai kőrist, szilt és mocsaras ciprust (taxodium distichum), mely a legnedvesebb talajon is jól díszlik.

Ha a városok és községek lakói rá akarjuk venni a fásításra, akkor először is az intéző egyéneket kell meggyezni ezen ügynek. Ezekhez kell közöl férköznünk és velük megértetni, hogyha a célt elakarjuk érni, úgy a munkának komoly megkezdésével és folytatásával nem késünk.

Öszinte örömmel üdvözlöm tehát a „Tízszajbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületé”-nek azon tapraesett kezdeményezését, hogy egy vándorgyűlés rendezésével felkeresse a közlegelők Alföldet és ott egybe- gyűjtve a hatóságok vezetőségét, az Alföld-birtokosokat és az erdészeti szakembereket, hatalmas propagandát indított az annyira szűres és közgazdasági szempontból fontos Alföldfásítás előmozdítására.

Faragó Béla

Erdészeti Magnagykereskedés és Erdészeti Csemetetelek

Zalaegerszeg.

A tavaszi időnyre ajánlja saját termelésű mindenféle fűs- és lombfa-magokat, melyeket mint meg, kipróbált és megbizható minőségben szállít. Faiskálom erdészeti, gyümölcsészeti és díszkertészeti csemetékéből nagy készlettel rendelkeznek és teljesítő képesek. **Tessék árjegyzék kéri!**

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezéseket a lapba szánt közlemények **L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszércs, u. p. Bogács** címre küldendő.

A **Vadászati** rovatba szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: **Thüringer János okl. erdőmérnök, Körmeny, Vas megye** címre küldendő.

Tagsági és lapdíjak, előfizetéseket és mindenemű befizetéseket a Magyar Államias Hitehatalm Sátorajánlyhelyi Főinkéntelenét vezető folyósádmunkára kérünk eszközölni. — Postatakarékpénztári számkézslama * 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja: tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

Nyugtadjuk az alábbi tagsági és lapdíj befizetéseket:

1930. évre:	
Bisztkai Géza, Erdőhorvát	8 P
1931. évre:	
Egri káptalan, Bogács	10 P
Vlasyát Ödön, Bogács	8 P
Tomasovszky Imre, Budapest	10 P
Neményi Ferenc, Eger	8 P
Nemzeti Közm. Alapítvány, Paráđ	10 P
Tóth Bódog, Paráđ	8 P
Fekete Zoltán, Sopron	8 P

Egyesületünk sósógyógyfürdői vándorközügylése és nyírségi lanulmányúta.

Egyesületünk életében kimagasló eseményt jelent az a rendkívüli sikert tanulmányi vándorközügylés, mely a közeli Alföldnek s az ott folyó erdőtelepítéseknek megtekintésére, ezek behatóbb tanulmányozásával foglalkozott. De egyben fenyves bizonyítást arra, hogy a vidéki egyesületeknek nemcsak hogy megvan a létjogosultsága, hanem sok esetben iniciatív tevékenységük az erdőgazdaság országos érdekeit igen hathatósan tudja szolgálni. Az a szives fogadtatás, melyben egyesületünknek Szabolcsvármegye, Nyíregyháza város képviselői s a nyírségi erdőbirtokosok szíveségéből része volt, az az osztatlan, őszinte lelkesedés, mivel az Alföld az erdőgazdaság érdekképviseleit s az Alföldfásítási ügyét fogadja, jóleső érzéssel töltönek el bennünket, hogy tanulmányutunk helyét, tanulmányunk tárgyát a leghelyesebben választottuk meg s példát mutattunk ismét az egész ország erdőgazdasági társadalmának arra nézve, miképpen lehet és kell az erdészeti egyesületeknek az Alföldfásítási akcióba bekapcsolódni és ezen országos jelentőségű kérdésben propagandát és tevékenységet kifejtenie.

Bár a tanulmányút résztvevőinek száma nem volt oly nagy, mint az egyesület régebbi tanulmányúttjai alkalmával — a nagy távolság, a rendkívül nehéz gazdasági viszonyok sok tagtársat és érdeklődőt tartottak távol — mégis bizvást állíthatjuk, hogy ez a kirándulás sem az élrét szép siker, sem a látott és hallott értékes tanulmányi anyag tekintetében semmivel sem marad annagok mögött, ellenkezőleg,

az erdő propagandája szempontjából nagyobb jelentőséggel bír.

A tanulmányi vándorgyűlésen képviseltették magukat: a **M. Kir. Földművelésügyi Miniszter és az Erdészeti Főosztály Papp Béla** miniszteri tanácsos által, a **Budapesti Mérnöki Kamara és az Országos Erdészeti Egyesület Bíró Zoltán** ny. miniszteri tanácsossal, a **M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola** és a **M. Kir. Erdészeti Kísérleti Állomás Roth Gyula** főiskolai tanár által, a miskolci **M. Kir. Erdőgazdaságok képviselőiben Rajtkó Miklós** közigazgatási tanácsos és **Gyurikócs Lajos** gazdasági intéző, a **Felsőszabolcsi Gazdakör** részéről **Mike János** titkár jelentek meg a közgyűlésen s emelték annak fényét és sikerét. A szabolcsmezei erdőbirtokosok köréből meggyőzőenül emelték érdeklődésüket **dr. gróf Forgách Balázs, gróf Dessewffy Aurél, gróf Majláth József, dr. báró Molnár Viktor** urak által személyes részvételükkel és közreműködésükkel kifejezve. Szép számmal vettek részt a vándorgyűlésen a debreceni erdőgazdaság körzetébe tartozó állami és magán-erdőbirtokosok, valamint az egyesület tagjai is. Névsoruk a következő: Balázs Emil, Biczó Rezső, Bisztkai Géza, Botos Géza, Botos Mihály, Burdács János, Fridl Ernő, Füstös Zoltán, Gösswein Lajos, György Jenő, István Sándor, Keiner Rezső, Kovács Nagy Zsigmond, Koller Pál, Kral János, Kukla József, Laczkó Béla, May Ottó, Márkus Tivadár, Mestyancsik István, Nagy Jenő, Nagy István, Nagy László, Onczy László, Puskás Károly, Róczy Béla, vítez Sövény Géza, Szaklenszky Ferenc, Schudich Nándor, Szy Dénes, vítez Tikos Béla, Wächter Gyula és L. Wittenberger Géza.

A kirándulás.

Június 2-án, kedden reggel a nyíregyházi vasuti állomásonál gyülekeztek a tanulmányút résztvevő közönsége. Egymás után futtak be a szerencsi, budapesti, debreceni vonatok. A csoport egyre nő, meleg üdvözlések és az őszinte öröm hangjai ujjonganak fel minden újabb érkezés láttára. Autóbuszokba szállva néhány perc múlva elhagyjuk Nyíregyházát meglepően szépen épült, rendezett, tiszta utcáit s a Nyírség tipikus homokvidékén, elsőrendű műtőn robuszt kirándulásunk célja: **báró Molnár Viktor** orosi erdeje felé. Jó felőrási utazással megérkezünk a célhoz, házigazdánk magyaros szíveséggel fogad és lelkesen kalauzol bennünket, gyalog és kocsiokon, felváltva tesszük meg az utat az egyes láttnivaló erdőrészeket és feljuttatás között, melyekre nézve **báró Molnár Viktor** nagy erdőrezeteréről és gyakorlati tapasztalatról tanusok részletekkel nyújt magyarázatot, felvilágosítást számunkra. Elsőnek egy mezőgazdasági köztesműveléssel telepített 9 éves tölgyültetést tekintünk meg kőrís és amerikai kőrís foltokkal tarkítva. Dacra a könnyű, csaknem futóhomoknak, a tölgy bántalatos feljuttatást mutat s egyben —

a különböző fejlettségű csoportokból leolvashatjuk a homok szégyeslen váltakozó jobb, vagy gyengébb minőségű. Majd egy hasonló kőrís akácok megtekintése után fekete- és erdeifenyő ültetés nézünk meg, melyek szintén kitűnően fejlődnek, nagyobb mennyiségben való telepítésük azonban a vágáskorban adott csekély és laza szerkezetű fája miatt — itt nem igen érdemes. Látnuk futóhomokon, szélhordta dombokon és nyalásokon telepített legelőerdőt, mivel a homokot sikerült teljesen megkötni, majd egy hosszabb gyaloglás során a nyiladók két oldalán alkalmunk nyílik megtekinteni a homoki akácok különböző kőrís, talaju és állapottu erdőrészeit, nyár- és fenyő-, tölgy- és kőrísleteleket. A látottakat egybevetve, az a meggyőződés alakul ki bennünk, hogy ezen a talajon s az itteni természeti tényezők mellett csak az akác és a tölgy telepítése indokolt, mezőgazdasági köztesművelés mellett. Szives házigazdánk is ezt az irányt követi s rendszeres gazdálkozásának nyomai mindenütt megláthatók, az egész erdő egy virágzó, fejlődő kultúrterület képét nyújtja, valószínű oázis a környék sivő homoktengerében. A birtok vadállománya is meglepően nagy és fejlett, az alig néhány éve megtelepített fácán rohamosan szaporodik, az őzallomány nagysága és kvalitása pedig egészen rendkívüli. (A 600 holdas erdőbirtokon ca 150 bak és 300 utasa a létszám). Az idő elrohan, igazodnunk kell a programhoz, ismét autóbuszra szállunk, mely az Őkörtő festői tükrenél áll meg velünk, hogy a látott és hallott szemleli táplálékot után — házigazdánk és Felsőszabolcs Önkormányzatának szives jóvoltából — tesztünk is felidúsítjuk a pompás villásreggelivel és frissítő italokkal. Ez a gyönyörű kőrís is **báró Molnár Viktor**é tulajdonja, nagyszerű strandfürdő és csónakázó tó, melyet a nyíregyházaiak mindenre keresnek fel. Hálás köszönetet mondva a bemutatott érdekes láttnivalóért és a fejedelmi vendéglátásért búcsuzunk el a kedves báró Molnár-pártól, hogy ismét autóbuszra szállva, Nyíregyháza érintésével elerjük tanulmányutunk és közgyűlésünk színhelyét: Sósógyógyfürdőt. Vidám hangulatban elköltött társasébet után ki-ki szállására, vagy a fürdő megtekintésére indul, az idő sürget, a délutáni program a közgyűlés és az előadások hosszú időt követelnek.

A közgyűlés.

4 órakor rövid választmányi gyűlés folyt le, mely a közgyűlés tárgysorozatával és egyesületi befűgyekkel foglalkozott, ennek közléstől helyszűke miatt eltekintünk.

5 órakor gyűlekeznek a résztvevők az egyesület közgyűlésére a gyógyfürdőhöz tartozó gyermeküdűtelep festői parkjában rögtönzött padsoron.

Báró Waldholt Kelemen elnök a közgyűlést megnyitja s meleg szavakkal üdvözlé a megjelenteket. Majd reáter elnöki megnyitójára, melyet — a közgyűlésen megjelent közéleti és társadalmi előkelőségek és képviselők üdvözlésével együtt lapunk vezetőhelyén egész terjedelmében közlünk le.

A nagy tiszteessel és lelkesedéssel fogadott megnyitót után elnök bejelent, hogy

a közgyűlésekről való fátmaradásukat kiemelték: Dókus József pénztárnok, Nagy László, Radó Gábor és Tóth Bódog választmányi tagok. Tudomásul szölgöl.

Ezután Nyíregyháza megyei város képviselőtestületének megjelent *Rajtik Miklós* közgazdasági tanácsos emelkedik szölgölásra, Nyíregyháza város és közönsége nevében meleg szavakkal üdvözli a Tiszajobbparti Vármegyey Erdészeti Egyesületét a város érdekében és annak környékén való megjelenése alkalmából. Majd röviden ismerte a sóstófürdőt városi erdő keletkezéséről fennmaradt történelmi mende-mondát, végül az egyesület tanulmányútfőhöz sikert, működéséhez áldást kíván.

Után kelkesen megjelent üdvözöl szavak után *gróf Desseufly Aurél* a szaböls-megyeyi Gazdasági Egyesület nevében közöszöni fel az egyesületet, megköszöni annak a Nyíregyháza való megjelenését, munkájára Istenáldást kér. Külön kiemeli *Papp Béla* minisiteri tanácsosnak, az Erdészeti Főosztály vezetőjének megjelenését s efeletti örömeinek adván kifejezését, őt a Gazdasági Egyesület nevében meleg szavakkal üdvözli. A felszölgölést a közgyűlés kelkesen megéjjezi.

Ezután a közgyűlés redtőre a tárgysorozatra, a mult gyűlés jegyzökönyvének felolvasása követeznék, miután azonban ezen jegyzökönyv a Magyar Erdőgazda legutóbbi számában teljes egészében megjelent, elnök felszölgölja a közgyűlést, nincsen kifogása valakinek ellene, ha az előrehaladt időre való tekintettel annak felolvasásától eltekintünk. Miután kifogás ez ellen nem merült fel, felkéri Lippöcsey Béla és Schudik Nándor tagokat a jegyzökönyv hitelesítésére. A jelen gyűlés jegyzökönyvének hitelesítésére pedig gróf Majláth József és Gösswein Lajos tagokat kéri fel.

A tárgysorozat második pontjaként *Onczy László* ügyvezető alelnök teszi meg jelentését. Sorrae a magyar erdőgazdaságot közelebből érinto aktualitásokat, elsősorban a Csehországgal fennálló vámháborút említi meg. Ennek mi nem látjuk kárát, mert módunkban volt a már veszedelmesen meggyűlt készleteinket elhelyezni. Maga a vámháború tanulság szölgöl és egy régebbi álláspontunknak — melyet a parádi vándorgyűlés vitelögdadásán fejtejtünk ki — adott igazat. Nevezetesen, hogy a vágásfordulók megfelelő leszállításával lombában ugy a mü-, mint tüfiza szükségletünket módunkban áll fedezni. Ennek bizonyosságát szölgöl az idei MÁV. talpa és tüfiza versenyfárgyalások eredménye. Nagytöntségű kérdés ez, melynek idöszöri rendezése — hiszen a másik végétől is tartanunk kell — a földmívelésügyi kormány feladatát kell kezelje.

Örömmel emlékezünk meg az államvasutak tarifakedvezményéről, mely a belöldli tüfiza nagyobb távolságokra való értékesítési lehetőséggét biztosította. Ez a kedvezmény azonban csak a folyó év végéig terjed. Mindent el kell követnünk, hogy annak továbbra is élvezetében maradjunk annak inkkább, mert az utóállomások a mienként túlmenő, sokkal nagyobb kedvezményt biztosított exportörjeknek, hogy a magyar tüfiza versenyképességét avval kontrakarírozhassák.

Nagy aggodalomra ad azonban okot a fatermekék egységárainak esése, mert a nagy adóterhek és regie mellett a tórák annyira apadtak, hogy az erdőbirtok jövedelmességöe a minimumra csökkent.

A sokszor és sokak által szölgölöcsenek íelt és hangzatosított szervezkedés az erdőbirtokosságnak a saját, jól felögdött érdekében — már nem halasztható, mert a jelenlegi vételen állapotban ilyen erőszakos ártelöreketek — amilyet az államvasutak is keresztöltöttek ez év során a talparlendeléseknél — máskép, mint szervezkedéssel megakasztani nem lehet.

Befejezésül megemlíti még az erdőfenn-tartási törvényt, melyet közel másfél éve, hogy érdekeltségünk letárgyal s mely ma sem került a parlament elé. Nem tudjuk, hogy csak technikai okok szölgöltek-e "ké-sedelmet" mindenesetre komoly meggyözdert kell szerezünk annak okairól, mert ez a törvény hivattok, hogy az erdőgazdasági kérdések minden vonatkozásában a mainál kedvezőbb helyzetet teremtsen.

Végül felölvassa a „Felsödnánutali Erdészeti és Vadászati Egyesület"-nek az elnökséghez íetett javaslatát a soproni fősökla új szervezési szabályzatával kapcsolatban. *Roth Gyula* fősöklaol tanár az egyesület elnökségéhez ugyanis indítványt terjesztett elő, mely a fősökla új szervezési szabályzatával kapcsolatban három alapvető tétel világít és indokol meg: a *doktoravutás jogát, a magántárgyaló habilitációt és a fakultások önállóságát*. (Helyszöke miatt Roth Gyula indítványának teljes leközölésétől kénytelenek vagyunk eltekinteni). A Felsödnánutali Erdészeti és Vadászati Egyesület a javaslatot teljes egészében megávéta tette és azt pártlölag a M. Kir. Földmívelésügyi Minisiterhez terjesztette fel. Egyesületünk elnökségét most állásföglásra, illetve csatlakozásra hívják fel.

A közgyűlés a felolvasott javaslatot teljesen megávéta teszi, elfogadja és odahatározza, hogy az elnökség által felterjesztendő beadvány utján fog csatlakozni e fontos kérdésben a Felsödnánutali Erdészeti és Vadászati Egyesület álláspontjához.

Wittenberger Géza titkár teszi meg ezután jelentését. Sajnálatos regisztrálja az egyesület taglétszámának további apadását. A legutóbbi közgyűlés óta ketten jelentettek kilépésüket: Galambos Gáspár Parád és Kaltenbach Ferenc Sátoralja-ujhely. Egyesületünk mai taglétszámáa így a követező: 1 védnök, 1 tiszteletbeli tag, 15 alapító tag és 154 rendes tag, összesen: 171 tag. Belépési kérelmet senki sem jelentett be. Kérést íet az öszes tagokhoz, ne hagyják el egyesületünket, ellenkezöleg saját körükben kövessenek el mindent, hogy legalább egy-egy új tagot szerezzenek az egyesületnek, mert annak zavartalan működését, szellemi és anyagi erejét csak erős, népes taglétszám és komoly, önzellen munka árán lehet biztosítani.

Dókus József pénztáros betegsége miatt az egyesület vagyoni helyzetéről szölgöl pénztári jelentését titkár olvassa fel. Az 1930. évet az egyesület 1,556'63 P. készpénz készlettel zárta. Ezen öszegg az idöközi tagsági és lapdíjakkal 452'50 P-vel, 1931. május 31-ig 2,009'13 P-re emelkedett

fel. Evvel szemben a követező kiadásaink voltak:

A Magyar Erdőgazda öt példányának nyomtatási költségei	401'48 P
Miskolci közgyűlés költsége	24'84 P
Postaköltségek	1'22 P
Írói tiszteletdíjak	50"—
Összesen	477'54 P

melynek figyelembevételével készpénz-készletünk a mai nappal 1531'59 P. Kintlévésöeink az 1929. évről 400— P., 1930. évről 530— P. Összesen: 930— P-t tesznek ki.

Elnök felhívja a számvizsgáló bizottság jelenlévő tagját: *Lippöcsey Béla* vá. tagot, hogy tegye meg jelentését. Lippöcsey előadja, hogy a számvizsgáló bizottság az egyesület számadásait a tanulevekkel együtt tüzetesen felülvizsgálta s azt teljesen rendben, helyesen találta. Javasolja, hogy a közgyűlés a pénztárosnak a felmentést adja meg, mihez az hozzájárul s elnök határozatnak nyilvánítja.

A tárgysorozat utolsó pontjaként hátra volna az új alelnök, titkár és 5 választmányi tag megválasztása. Elnök javaslatára — tekintve, hogy e választásokkal kapcsolatban azok a körülmények és lehetőségek, melyekre vártunk, még nem követeztek be — a közgyűlés elhatározza, hogy a tisztikar kiegészítését a legközelebbi ösz közgyűlésre halasztja el.

Evvel a közgyűlés tárgysorozatának végére érven, elnök felkéri a vitaölögdös előadót, szölgölkedjen előadásait megtartani.

Az előadások.

Kovácsy Kálmán minisiteri tanácsos, erdőgazdátö a debreceni erdőgazdálkodás körzetében folyó alföldölösítási munkálatokról nyújt rövid áttekintést. Felsorolja azokat a szempontokat, melyek az erdőgazdaságot a fásítási akció keresztöltövelnél vezetik, ismerti az állami csemetekertek nagyságát, az évenként kiadott csemetemennyiséget, az ilteltési módokat és az éltér eredményeket. A nagy tészölessé fogadott előadás — melyet lapunk késöbbi számaiban egészében le fogunk közölni — báró Waldbot Kelemen elnök közöszöni meg az előadónak s egyben elismerését fejezte ki értékes és eredményes munkásságáért, kéri, folytassa azt tovább avval az eredménnyel, melyet a debreceni erdőgazdálkodás körzetében tapasztalhatunk, ho az Alföldölösítés ügye és eredményei legelőbbre jutottak az egész országban. Éppen ezért is válsztottuk mi ezt a vidéket tanulmányunkat szölgöljöl.

Röcsey Géza és vitéz Tikos Béla m. kir. főerdömérnökök tartják meg ezután értékes és mindvégig nagy érdeklöddéssel kísért előadásait a homokfásításról, illetve a szökekes fásításról. Majd *Dr. gróf Forgách Balázs* földbirtokos olvassa fel a homoki akáctelepítés rentabilitásáról írott szöpg és értékes tanulmányát. Miután ezen előadások teljes leközölését mai lapszömmunkánk megkezdjük s további számainkban folytatni fogjuk, részletesebben ismertétöktöljöl el teketintünk. Az előadónak báró Waldbot Kelemen elnök mond hátk szavakkal meleg köszönetet az értékes előadásokért s a közgyűlés közönségének lelkes éjjezése közben

fejezi ki nekik az egyesület elismerését és halálját.

Ezután **Bíró Zoltán** ny. ministeri tanácsos, az O. E. E. ügyvezetője kelkes beszéddel szól hozzá a felvetett kérdésekhez, melyekben nemcsak az erdőgazdaságnak, de az egész magyar gazdasági életnek legnagyobb problémáját, létkérdését látja. Meggyőző érveléssel vázolja azt a nagy küzdelmet, melyet az O. E. E. az erdőgazdaság eme nagy kérdésével kapcsolatban kifejtett a mutat reá a fennálló hibákra, bajokra és a követendő politikára. Végül felhívja az egyesület közgyűlését, hogy a megkezdett munkát folytassa tovább avval az érveléssel és lelkesedéssel, melyről ez a tanulmány oly ékes tanúságot nyújtott.

Bíró Zoltán nagyszerű felszólalását a közgyűlés közönsége lelkesen megélel és megtapsolja.

Papp Béla ministeri tanácsos, az Erdészeti Főosztály vezetője emelkedik szólamra ezután. Reámutat, hogy ed, mint a főosztály vezetője mily nagy súlyt helyez arra, hogy az Alföldfásítás folytatására minden oldalról, állandóan megnyilvánuljon a törekvés s ezzel ez ő munkája támogatást nyerjen. Ha az egyesületek és a magyar erdőbirtokosok részéről ez a támogatás állandóan meg fog nyilvánulni, bizonyosra veszi, hogy sikerülni fog a M. Kir. Pénzügyminister urat rávenni, hogy az Alföldfásításhoz szükséges összeget bocsássa rendelkezésre s a megkezdett munka újabb lendületet s végül befejezést fog nyerni. Maga részéről mindent meg fog tenni ennek megvalósítására s kéri az egyesületet, ne hagyja elaludni ezt a kérdést, hanem folytassa a megkezdett munkát és harcot a legnagyobb vehemenciával és lelkesedéssel.

Papp Béla szavait a közgyűlés tapsa és éljenzése közben fejezi be, majd báró Waldthorn elnök köszöni meg az értékes felszólalásokat s mond befejezésül néhány záró szót, melyben felhívja az egyesület minden tagját, hogy saját hatáskörükben apostolkodva tegyenek meg mindent a közös cél érdekében, nem szabad ellankadnunk a küzdelemben, kitartásra, az erők egyesítésére, tömörülésre van szükség, hogy közelebb juthassunk kifizűtt célunkhoz, a magyar erdő és Magyarország székbe, boldogabb jövőjéhez. Ezzel elkövet a vitát s egyben a közgyűlést bezárja.

A bankett.

A nagyszálló fölött termében igen szép külsőségek között folyik le a vacsora keretében a bankett. Egymást érik a pohárköszöntők s a résztvevők lelkesen éltetik a Kormányzó Úr Ötóméltóságát, a M. Kir. Földmivelségi Ministerium, a Főiskola kiküldöttét, Szabolcs vármegye törvényhatóságának és Nyíregyháza városnak vezetőit, a szabolcsmezei földbirtokosokat, a debreceni Erdőgazdaságot és az érdeműs rendezőket, kik ezt a szép tanulmányi utat lehetővé tették. Majd az erdőszimusz szarnyal melódiaja után kezdetét veszi a vig nótázás, előkerülnek a szebbnél-szebb selmeci Bursch-nóták s a vidám hangulatu poharazásnak csak az éjféli utáni órák vetnek véget.

A híradulás befejezése.

A június 3-ára tervezett programot az éjszaka megeredt s egész délelőtti hulló eső miatt nem lehet egészen betartani. Így csak a gyűjtőúton közelében lévő városi csemetékert tekintjük meg, melyben a példás rendben tartott és szakszerűen kezelt akác, kanadai nyár, juhar és szil csemeték az esőtől felidűlvé igen szép látvánnyal nyújtanak. Majd villamosra ülve a városi erdőn keresztül közeledünk Nyíregyháza felé s bár ezen erdő programba veit megtekintését csak a villamos ablakánál tehetjük meg, mégis meggyőződést nyerünk róla, hogy itt, a Nyírség homokterengék közepén álló idős tölgy-erdő meglepően jól fejlett, nagy és értékes fatömeget nyújt, értékes objectuma a város gazdaságának s ezenfelül — észak felől védve meg a várost szélétől és portól — megbecsíllhetetlen higiéniai és kulturális szerepet tölt be. Megérkezve Nyíregyházára a délelőtti hátráló részét a vármegyei múzeum régiségeinek meglekintésével töljük el a múzeum derék igazgatójának szives kalauzálása mellett. A szabolcsi múzeum valóban gazdag s igen értékes gyűjtemény, különösen a kő- és bronzkorbeli leletekben, de réz-, népvándorlás- és honfoglalás korabeli gyűjteményei is igen szépek, leletai gazdagok és teljesek, ami a homoktalaj kiváló konzerváló tulajdonságának tudható be. A Korona-szálló éttermében elköltött társasébed után szűjel oszlik a kedves társaság. Kit erre, kit arra reptel el a vonat. Lelkében két szép, tanulságos nap emlékével, abban a reményben mond mindenki búcsút egymásnak és a szép Nyírségnek, hogy az az összetartás, megértés és lelkesedés, mely mostani együttműködésünköt oly sikeresre tette, állandóan válk s egyesülünk és a magyar Alföld között nemcsak fennmarad, de kímélvlyen a kapcsolatot s a fásítás ügyét együttműködésünkkel hathatósan tudjuk majd szolgálni.

Bála, elismerés és köszönet

adóját röjűk le mindazoknak, akik egyesülünknek ezt a rendkívüli sikerű tanulmányútját szívszégükkel s közreműködésükkel lehetővé tették s a rendezés nehéz feladatát oly sikeresen oldották meg. Elsősorban **Kovács Kálmán** erdőgazgatór Úr Ömoltóságát, **Röcey Géza** m. kir. főerdőmérnök urat, **báró Molnár Viktor** földbirtokos urat illeti az elismerés s nekik, valamint Szabolcs vármegye és Nyíregyháza törvényhatóságának és közönségének e helyen is köszönetünket fejezzük ki.

A nyíregyházai szöveg

s megemlékezett egyesülünk sikerült vándorújárásáról s a „Nyírvidék” az elismerés hangján méltána annak érdezeit, helyi és nemzetgazdasági jelentőségét.

Hirdetéseket felvessz

a „Magyar Erdőgazda”

kiadóhivatala

Sátorajhajhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

A prêmes állatok tenyésztéséről.

Írta: **Anghi Csaba** Beyza egyet. tanárségd.

II.

(Folytatás.)

A hazai viszonyok között régebben is tenyésztett prêmes állatok között a juh örvendett a legnagyobb elterjedésnek. A különféle fajtak bárányainak jehme, valamint a racka-subák reprezentáiták a prêmes, mint prêmes állatot. Ennek megfelelően juhprém-feldolgozó szűcsiparunk is örvendetes tekintélyre tett szert nemcsak a nullban, de a jelenben is egy bel. mint a külföldön. Hallomásból nyert értesülésem szerint még Franciaországban is küldenek hozzánk birkageréseket kidolgozás végett, nemkülönbön a nálunk kidolgozott juhprémek külföldre is nagy számban mennek ki s *onnan mint a külföldi szűcsipar nemekel kerülnek össze hozzánk drága pénzért!* Vigasztalásunkra szolgálhat, hogy a nálunk kidolgozottak külföldön is nagy kelendőségnek örvendnek.

Az utóbbi években a barnára, szűrkére festett juhprémek, melyek többnyire merino birkáról kerültek le, mint „nutriák”, „nutri-elék”, „pézmák”, „hódok” (bár semmi hasonlóságuk nincs ezekkel) kerültek forgalomba.

Hogy milyen komplikált feldolgozáson megy keresztül a juhprém, amíg „nutriá”-vá alakul, arról csak az alkothat magának fogalmat, akinek módjában van egy olyan hatalmas gyár üzemének megtekintése, ahol a juhprém „nemésítése” folyik.)

De nemcsak gyári üzem keretében, hanem vidéki szűcsienk műhelyeiben is hasonló, de kisebb méretű „nemésítési” törtémek s az innen kikerült kész szőrméure is nagyon tetesztős, ugyhogy minden garanciánk meg van arra, hogy a nálunk termelt legelőtlétebb állatok által szűgallítottak prémekét itthon is feltűnő dejtörni és értékesíteni s akkor majd nem kell 31-5 millió pengővel a tőkét kivinni a külföldre szőrméurkért, mint ahennyit onnan bevezünk! A legnagyobb akadály a nemésítésnek az, hogy meg ma is vannak juhászok, ahol a szurkoljézés — ugyátliszik — tradíció, ahol az ilyenek mindinkább ritkulnak az Orsz. m. kir. Gyapjuminosító Intézetnek a szurkoljézés elleni fáradahtalan küzdelme következtében.)

A merino-, racka- és cigájajuhon kívül az oláh megzállás elötti Erdélyben a karakult tisztavérű és fekete rackával keszeszerve tenyésztették. Kb. 10–15 ilyen juhász volt annakidegen Erdélyben. Ma az oláh uralom kivétel nélkül törtökretete ezeket a szép tenyészteteket s így azután a ragbéli cocoroceni felső mezőgazdasági iskola karakultjézésre — erdélyi versenyállatok nélkül — kedvezőben prosperálhat.

A karakuljuh (Ovis platyura) báránya szűgallítja az értékes és tetesztős perza, asztrahán, breitschwanz prémekét. Az idősébb juh bundája hosszú felsőrökből és pehelyszálakból áll. Ennek mérmetéke semmi, gyapjuyanyagának értéke kevés, csakis tenyészértéké van.

A juhon kívül a másik, köztönernt prêmes állat, melyet nálunk tenyésztenek, a híznnyúl. Sajnos, hogy prém- és híshászna minden kritikát megálló számadatokkal még nincs feltárvá, pedig a juhon, rókán, házimacsán kívül a nyúl szűgallítja azt a prém, amely a legelőbb, nála értékesébb prém utánzására kiválóan alkalmas. Természetesen tartóssága nem vetelkzik azoknak a prémeknek tartósságával, amelyeknek utánzására használni szokták, de olcsóság folytán közhazánalatra nagyon alkalmas.

*) Kereszturi: Tudnivalók a juhtenyésztés jövedelmességének fokozására. Tiszajobparti Mezőgazda 1930. évi. 10. sz.

*) Kereszturi és Szabó: A juhok jelzése és a szurkoljézés gyapjú kiütésbőltése. Orsz. m. kir. Gyapjuminosító Intézet kiadványa 1929.

A nyúlfajták közül fontosnak tartom megemlíteni a *rexeket*, mint a leguibanban felkultúrt fajfajt. Értékes, drága fajtak ezek, mert bundájuk majdnem 100%-ban puhelyszálakból állván, felesleges teszi egyrészt a fedőszőrök (nemezszőrök) eltávolítását, másrészt a szőrzet megnyírását, minthogy az alszőrök (gyapjuszőrök) amúgy is röviddek. A rekek kitenyésztéséről érdemes még annyit megemlítenem, hogy kb. 13 évvel ezelőtt egy elszázi gazdánál született variációként az első tenyészpár. Ezt a párt a köcsög papja tovább szaporította, ami elég könnyen is ment, mert a variáció — mint az ezüstróknál — mutatóknak örökkelénynek bizonyult. Hét évi rokonnyújtás (!) után Párisban mutatták be ezt a fajfajt; az angolok is ekkor jutottak hozzá.

Az érozásokot rokonnyújtás következében (mert úgy akarták — ugyázták — rögzíteni a bunda kiválóságát, de meg a ritkább felkultúrát mutatók miatt erre kényserültek is), az egész fajta — *Nachtsheim* *) szerint — degenarálódott s ma ott tartunk, hogy nem igen ajánlhatjuk, „ad hoc” tenyészőkné, csak azoknak, akik *szörökös-képen* nem sajátják az anyagi előrelátást ettől a fajfától. A gyakorlat u. i. azt bizonyítja, hogy a gereznák domináló gyapjuszőrű állományai csakis rokon- és tüllenyéssel tartható fenn, mert a vérfrissítés a prémminőség rovására történik.

A nyulprémnél legnagyobb gondot az értékesítés okoz — a juhrémnek nagyobb a kelendősége. Azonban, ha nyulgeréznek nagyobb tételekben tudunk piacra vetni, az értékesítés nehézsége eloszlik. Ugyanintén a tenyészállatok eladása is nagyobb tételekben a Házinyúltenyésztők Országos Egyesülete útján nem ütközik nehézségre.

A gereznák értékesítésénél nem annyira az egyenlőtlen színeződés a fontos, hanem a bunda zártsága, tömörsége, a szőrlepletek egyforma magassága, azaz kiegyenlítettége a lényeges. Ugyanis a szűcs olyan szinűre festi a gereznát, amilyenre akarja, de kiegyenlítetté tenni semmiféle eljárással nem tudja.

Ma a legkeresettebb nyúlfajták a cinscillaprémi, bécsi kék, havanna és a fehér fajtak.

A következő prémes állat, amelynek tenyészítése már nem újdonság nálunk sem, az ezüstróka.

Az *ezüstróka* (*Canis vulvus argentatus*) nem külön róka faj, hanem a közönséges amerikai vörös rókának (*Canis vulvus*) egy változata. Az amerikai vörös rókák színe a vörstől a feketeig variál, főbb típusai — aszerint, hogy a vörös vagy fekete színek vannak-e túlsúlyban — a következők: *vörös*, *heresztes* (tint a fej, hát vörhenyes, a farka vége fehér, mint az ezüst- és a fekete rókának, a test többi része fekete), *ezüst fekete* (alapon züstfehér szőrökkel tűzdelt), *fekete* (csak a farkon fehér, másutt fekete).

Az ezüstrókat egy évtizeddel ezelőtt csak Amerikában tenyésztették, itt jelenleg kb. 2700 farm foglalkozik mintegy 40 000 állattal. Ma már Német-, Angol-, Francia-, Olasz-, Csehország, Svájc, Ausztria és Hazánk is tenyészíti.

Von Hans—Egon *) szerint a német klíma alatt is éppen olyan értékes prémet tudnak előállítani, mint az eredeti hazában. *Prell* professzor véleménye szerint csakis ott érdemes foglalkozni vele, ahol a téli hőmérséklet kedvező a prém fejlődésére. Németországban Kirchbergben, Thüringában találja meg az ezüstróka a legkedvezőbb ökológiai faktorokat. A német éghajlat alatt a Roosevelt-fajta ezüstrókat érdemes tenyészíteni. A norvég ezüstrókatenyésztés is kedvezően prosperálhat, mert 1925 őszén kb. 2 millió norvég koronát fizettek ki Amerikának tenyész ezüstrókákat.

Ezüstróka általában ott tenyészíthető, ahol télen állandóan hideg van, állandó hótakaróval, ahol nem terem meg a szőlő, ahol hazai rókáink bundája is szépen fejlődik. Fegyelmbe véve ezeket a szempontokat, *Ehik*, az ezüstrókának legkiválóbb magyar ismerője, a Bodva-völgyét, helyesebben a Vecsebműzki hegységét, Jászóvá, Derenk, Szelcepuszta környékét tartja Csonkában a legmegfelelőbbnek az ezüstróka tenyészítésére.

Jelenleg nálunk a gödöllői állami baromfi-tenyésztő szakiskolán kívül Dóry Hugó és az abonyi uradalom foglalkozik ezüstróka tenyészítéssel. Utóbbi uradalom mosódemvét is tenyészített, hogy jelenleg is tenyészít-e, nincs róla értesülésem.

Az ezüstróka tenyészésével csak megfelelő tőke birtokában érdemes foglalkozni, mert a nemessprémű állatok közül az ezüstróka igényli a legnagyobb hőt tőkét és a legkényesebb is — noha a tenyészésnél elérhető haszon teljesen egyenértékű a tenyészítésével járó kockázattal.

Az *amerikai nyérc* (*Mustela vison*) tenyészítése szintén komoly tenyészési objektum Németországban. Ezt a prémes állatot általában *hibásan* — német neve: *Nerz* után — *nyerc*-nek nevezik magyarul is. Elterjedése Németországban nem sokkal áll megötte az ezüstrókéknak s a kispremű állatok között ennek van a legnagyobb gazdasági jelentősége annak dacára is, hogy nem olyan értékes a préme, mint az ezüstróké (*Strumpele*).

A nyérctenyésztést nagyon megkönyíti, hogy területigénye csekély, 2 × 1 × 0,6 m. tenyésző ketrecben már eredménytelten tenyészíthető. Ilyen kisméretű ketrecből egy-néhány minden kertben felállítható.

A gödöllői baromfi-tenyésztő szakiskola nyérctenyészésével is foglalkozik.

Ezeket a nálunk is tenyészített és ismeretben prémes állatokon kívül a különböző eddig ugyszólván csak a természetrajzi leírásokból ismeretes fajokat is tenyészítünk.

Hasznuk miatt ezeknek a fajoknak csak katalógusszerű felsorolásra vagyok utalva, de talán nem lesz érdektelen, ha tájékoztatásul közlöm őket.

Igy — különösen Németországban, de másutt is — a következő prémesállatok tenyészítik a lentiek közül: *bék róka* (sarki róka, jezsók róka, Blaufuchs, Polarfuchs, Eisfuchs, blue fox, renard bleu, Canis lagopus); *nyest* (könyest, Steinnarder, Hausmarder, Marder, stone marten, martre, martre, foinie, Martes foina); *coboly* (Zobel, sable, zibeline, Martes cibelina); *fekete mosóméde* (Waschbär, raccoon, marmotte, Procion loter) préme: Schopp, Schupp, rakun néven kerül forgalomba; *ormányos medve* v. koati (Rüsselbär, coati, Nasua rufa és narica); *szukuk* (büzös bors, Skunk, skuns, Stephitis mephitis), 5—10 hetes korában búzmagirgyleit megfosztják s így vesztély nélkül lehet vele foglalkozni; *közönséges bors* (Dachs, badger, blaieren, Meles meles); *ezüst v. amerikai bors* (Silberdachs, amerikanischer Dachs, american badger, blaieren d' Amerique, Taxidea taxus); *európai és amerikai hó* (Biber, beaver, castor, Castor fiber és canadensis) előbbi már kipusztulóban van, utóbbi inkább tenyészítik és ennek a prémiét ismerjük *biber* néven — a német elnevezés után; *délamerikai hódpatány* (délamerikai hó, hódpatány, moscári hó, Sumpp-fiber, Biberlatte, rakondin, Myocastor copogus) bundáját — spavol elnevezése után — *nutra*-nak ismerjük; *oposzum*, úgy az ausztráliai (Trichosurus vulpecula) mint az amerikai (Didelphis) is tenyészítik; *pészma-pocok* (fakó pészmapocok, pészmapocok, pészmapatány, Bismarotte, musquash, rat musque, Fiber zibethicus) préme pészma, bizám néven képezi forgalom tárgyát, ennek a fajnak tenyészítése Németország bi-

zonyos helyein tilos, Franciaországban egyáltalán nem szabad tenyészíteni, Svájcban még állásfoglalást sem engedtek. Ennek a tilalomnak az a magyarázata, hogy a rendkívül szaporító állat Csehországban annyira elszaporodott, hogy a tenyészételek megfosztott állatok érzékeny károkat okoztak rágszállásuk. Németországban egyébként néhány biztosítótársaság az állatoknak elköszetés elleni biztosítást is ellátválja.

Nem hinném, hogy a felsorolás jelenleg is teljes lenne, mert az üzleti érdek mind újabb és újabb prémesállatot van be domesztikáló törekvéseibe, másokkal viszont felhelyez, de 1930. évig ezeket az állatok tenyészítették Németországban, illetve Európában.

Minthogy a legtöbb itt felsorolt prémesállat az erdőben van otthon, ott találja meg természetűzerületi életfeltételeit, úgy hiszem, hogy az erdőgazdasági üzembe — a jelenleg tenyészítettek kivül — még egy-néhány faj nehézség nélkül volna beillesztható.

* Demoli: Die Edelpelztierzucht. 1928. München.
† Stakemann és Horu: Bericht über die Felleisfarmen in Deutschland und Österreich. Züchtungskunde. 1930. Nr. 7.

Innen-onnan.

Bund Károly

Mély megilletődéssel vettük a szomorú hírt, hogy Bund Károly, miniszteri tanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület volt titkára, a Kőzalapítványi uradalom erdészeti ügyeinek vezetője május 16-án 62 éves korában váratlanul meghalt. Elhunyt nemcsak az O. E. E.-t, de az egész magyar erdőgazdaságot gyászba borította, melynek évtizedek óta egyik legkisebesebb művelője, apostola, nagyudású szakirója volt. Szolgálatát az állam-erdészettel kezdte meg, majd egy emberöltőn át mint az O. E. E. főtitkára és az Erdészeti Lapok szerkesztője működött s szerzett nevének az erdőgazdasági ügyeknek előmozdításával örök érdemeket. Néhány évvel ezelőt a M. Kir. Kultuszminiszterium meghívására foglalta el a kőzalapítványi ügyosztály erdészeti osztályának vezető tisztségét, melyet a legnagyobb odaadással, szaktudással látott el. Puritán jellemre, szelvény, kedves megjelenése folytán úgy hivatalában, mint az egész magyar erdőgazdasági társadalomban osztatlan szeretet és népszerűség vette őt körül. Alig néhány hete, amikor a Kormányzat ur legmagasabb elismerésében és a koronás ezüst érdemkereszt adományozásában részesült s e kitüntetés dicsőnyében, mindnyájunk öszinte fájdalomtól övezte kísértük ki Bund Károly földi maradványait a farkasrétre metázzban lévő örök nyugóhelyére.

Örizzük kegyelettel emlékét, béke havi!

— **Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből.** Az erdészeti főosztály új ügy- és személybeosztása. M. kir. Földművelésügyi Miniszter. 1635/eln. 1931. szám.

Valamennyi fő- és ügyosztálynak, a számvetőségi igazgatónak, a számvételező mint a négy csoportjának és a segédhivatali főigazgatónak.

Tudomásul közlöm Címme, hogy a miniszterium I. (erdészeti) főosztályának ügy- és személybeosztását I. évi május hó 1-én kezdődő hatállyal a következőképpen állapítottam meg:

* Strumpele: Deutsche Edelpelztierzucht. Deutsche handw. Tierzucht 1930. Nr. 13.

*) Nachthemt: Das Rekanixien und seine Genetik. Zeitschrift für induktive Abstammungs- und Vererbungslehre Bd. LII. Hft. 1.

*) v. Hans—Egon: Pelztierzucht in Deutschland. Deutsche handwirtschafliche Tierzucht 1929. Nr. 17.

I. Főosztály.

Főnök: Papp Béla miniszteri tanácsos.
Helyettesei az ügyosztályvezetők.

1. ügyosztály. Erdészeti igazgatás és erdőrendezés.

Az erdészeti szolgálat szervezési ügyei; az erdészeti igazgatásról szóló 1923 : XVIII. t.c. végrehajtása. Az erdők fenntartását és kezelését szabályzó törvényes rendelkezések végrehajtása. Az erdők államerdeztetésének elvégzése, valamint az erdők államerdeztetéséről, valamint a közbirtokosságok szervezővel rendelkező 1898 : XIX. t.c. végrehajtása. Az Országos Erdő Alpról szóló 1923 : XX. t.c. végrehajtása. Az erdőbirtokhitelről szóló 1923 : XXI. t.c. végrehajtása. Az erdei termékek szárazon és vízen való szállításával kapcsolatos hatósági ügyek. Erdőtárs, erdőmegosztás, erdőterületcsere engedélyezése. Az erdőrendezést áthágások másodikok elbírálása és az erdei kihágások ügyei. Erdői termékek kivitelének és behozatalának kérdései.

Az erdőgazdasági termeléssel és kereskedelemmel összefüggő szövetkezetek, társulatok és egyéb alakulatok erdészeti vonatkozású ügyei. Az erdei termékekkel kapcsolatos iparügyi erdészeti vonatkozású kérdései. Az erdőgazdasági termékek kereskedelmi méretezését és minőségét szabályzó kérdések.

A földbirtokrendezéssel kapcsolatos erdészeti ügyek. A természeti emlékek kijelölésének és megőrzésének kérdései és a természetvédelem az erdészeti gazdaságpolitikai kérdései. Az országos fontosságú energiatörvények használatával kapcsolatosan felmerülő erdészeti kérdések. Az erdészeti érdeklő vízszabályozási és ármentesítő műszaki kérdések.

Erdészeti szakoktatás; a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolának a földmérésiügyi minisztériumhoz utalt ügyei; a m. kir. erdőgazdasági szakiskola és a m. kir. erdőri és vadóri iskolák ügyei. Erdészeti kísérletügy, az erdészeti kísérleti állomások ügyei.

Az erdészeti alkalmazottak összes személyi és juttatási ügyei. Erdészeti szakegyletek ügyei. Szakirodalom. Az államerdészeti gyermeknevelési alap ügyei. Az erdészeti törvények előkészítése.

Ügyosztályvezető: Fröhlich Brunó m. kir. főerdőtanácsos.

Személyzet: Pukás Endre m. kir. főerdőtanácsos, Wéhofer Mihály m. kir. főerdőtanácsos, Pászthory Ödön m. kir. főerdőtanácsos, dr. Ájtay Sándor m. kir. főerdőtanácsos, Hajdu János m. kir. főerdőtanácsos, vitéz Szilágyi-Lovasy Lajos m. kir. főerdőtanácsos.

2. ügyosztály. Erdőtelepítés és erdőrendezés.

Az erdőtelepítések kormányzati irányítása és ellenőrzése; az alföldi erdők telepítéséről és a fásításokról szóló 1923 : XIX. t.c. végrehajtása. Az 1879 : XXXI. t.c. 165. §.ának, valamint az 1894 : XII. t.c. 13. és 14. §-ának hatálya alá eső kopár, futóhomokos, vízmosásos területek kijelölése, valamint az erdősítési és műszaki munkálatok végrehajtásával kapcsolatos ügyek. Az erdőtelepítésekhez és gazdasági fásításokhoz szükséges cseméket és szuhángnevelést és kiosztása. A szikes területek erdészeti műveletekkel való megjavításának kérdései.

Az ásvány- és gyógyforrások és vizek védőterületeinek kijelölésével, valamint a gyógyfürdőről szóló 1929 : XVI. t.c. alapján erdősténdő területek kijelölésével és erdősítésével kapcsolatos ügyek.

A véderők kijelölése és nyilvánírtása. Az erdőgazdasági üzemtervek, időszakos beszámolók, használati, kopárjávítási, erdő-

sítési és gazdasági fásítási tervek hatósági jóváhagyása és végrehajtásuk ellenőrzése. Erdőhasználatok engedélyezése. Erdőfelmérés, határrendezés, birtokbeírás. A közlegelők faállományának használatával kapcsolatos kérdések erdészeti szempontból való véleményezése.

Az erdők törzskönyvezése. Erdészeti statisztika. Ügyosztályvezető: Véssei Mihály miniszteri tanácsos.

Személyzet: Irinyi Aurél m. kir. főerdőtanácsos, Vidos Miklós m. kir. főerdőtanácsos, Becker Róbert m. kir. főerdőtanácsos, Erancsics Vilmos m. kir. főerdőtanácsos, Kelecsényi Mihály m. kir. erdőtanácsos, Marsalkó Ferenc m. kir. erdőtanácsos, Szabó Benedek m. kir. erdőtanácsos, Tárczy Pál m. kir. főerdőtanácsos.

3. ügyosztály. Állami erdőgazdasági üzemek.

Az állami erdőgazdasági birtokok és üzemek igazgatása. Az állami erdőbirtokokkal kapcsolatos birtokrendezési, kegyuri, ingatlanszádelvési és cseréügyi. Az állami erdőgazdasági birtokok vadászati ügyei. Az erdőgazdasági építkezések, ut-, vasut- és vízipítkezések, az államerdészeti kegyuri, valamint az állam költségén végzendő erdészeti építkezések műszaki ügyei.

Lilafüves gyógyhelyek kapcsolatos ügyek. Ügyosztályvezető: egyelőre ellátja a főosztályfőnök.

Személyzet: Molcsányi Gábor m. kir. erdőtanácsos, Lengyel Sándor m. kir. erdőtanácsos, Erőss Gyula m. kir. erdőtanácsos, Mattyasovszky Emil m. kir. erdőtanácsosi c. felruházott m. kir. főerdőtanácsos.
Budapest, 1931. évi május hó 5-én.

Mayer s. h.

— Földmivvelésügyi ministeri kintetés Alföld kopárjávításáról. A m. kir. földmivvelésügyi Minister a miskolci M. kir. Erdőgazdaságos körzetében végzett alföld-fásítási munkálatok közli kintetésére érdemeinek jutlata a szatmári róm. kath. püspökségi uradalomnak Kisköre és dr. Hirsch Albert földbirtokosnak Tarnaméra közszégek háttérában végzett fásításait. Mindkét uradalom kintetésű okirata, Lenkey Géza, a szatmári püspökségi uradalom kágyuri gazdaságának intőjeje pedig elismerő iratot kapott, melyekhez örömmel gratulálunk s azt kívánjuk, hogy a nemes példa minél több követőre találjon.

— Akció a tört tarifarendszer megszüntetésére. Istenes és külömböző termelő és kereskedelmi köröknek az a régi séréme, hogy a MÁV. és a helyiérdekű vasutak árutárlái között igen nagy külömbözet áll fenn s e külömbözet, valamint a kocsi-alpirdítételeknek a megtört vonalszakaszok mindegyikén való újból fásításra az árak szállítást mi jelentékenyen megrádjítja. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara most átirattal fordult a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumhoz, melyben azt a kívánását terjesztte elő, hogy a kereskedelmi minster hívja fel a helyiérdekű vasutak igazgatóságait egységes, közös tarifa kidolgozására. A kereskedelemügyi minster válaszában határozott ígéretet tett arra, hogy ebben a kérdésben a legrovidebb időn belül az ipar és kereskedelem érdekeinek megfelelően fog intézkedni.

— Meghívó a Német Erdészeti Egyesületnek Wien-ben tartandó ülésére (1931. évi augusztus hó 30-ától szeptember hó 7-ig). A Német Erdészeti Egyesület rendezte így nagy közgyűlést a folyó évben augusztus hó 30-ától szeptember hó 7-ig Wienben tartja meg, amelyen a legnagyobb valószínűség szerint 1000-nél több német és külföldi erdészeti szakember fog résztvenni. Az első 3 napon erdészeti előadásokat fognak tartani, ezeket pedig Ausztriának és Bajorországnak erdőművelési szempontból legfontosabb részbebe vezető erdészeti kirándulások követik. Kü-

lönösen érdeklődésre tarthat számot az erdőgazdasági műszaki választmány által szeptember 2-án rendezendő bemutató, amelyen a favágás, faszállítás, talajművelés és a rovarkár elleni védekezés legjobb erdészeti gépei és szerelvényei kiállításra.

Mint minden évben, úgy ez évben is örömeire szolgálja, ha a Német Erdészeti Egyesület külföldi vendégeket is üdvözölhetne, mert ép az ilyen üléseken adódik a legjobb alkalom értekezni szak és személyi összeköttetéshez összehozatalra. Közlebbi tájékoztatást ad a Német Erdészeti Egyesület külföldi ügykelet foglalkozó választmányja (Berlin S. W. 11., Dessauerstrasse 26, III. em.), amelytől az ily lefolyásokról kiadásra kerülő közlemények is megrendelhetők lesznek.

— Budapesti Mérnöki Kamara közleménye. Budapesti Mérnöki Kamara. A. 57/1931—5. Kamarai állandósított. A Budapesti Mérnöki Kamara — mint már közölve volt — a mérnöki munkahányi nyomozató hatásra mérnöki állásközvetítő szertvet létesített. Ez központosítva állandóan nyilvánírtja a kezdő és a gyakorlattal bíró álláslelkű mérnököket, valamint személyi, képzettségű, eddigi gyakorlati, különleges ismeretiek és referenciák adatait. A nyilvánírtás valamennyi mérnöki szakra kiterjed és azokat az álláslelkű mérnököket is magában foglalja, akik nem tagjai a Kamarának.

Ma kétszerezem fontos, hogy a munkaadó nem alkalmi ajánlások utján állítson szakembert vállalatának vagy mérnöki iródiának eselig igen fontos helyére, hanem a célnak és a munkaó kívánásainak minden tekintetben megfelelő mérnököt keresen és azonnal találjon.

A Kamara t. tagjai közül a munkaódotkat e szempontoktól tünemenő a testületi és kartári együttérzésre is hivatkozva kérjük, hogyha nagyobb megbízást nyernek, annak elvégzésénél elsősorban kartársaik munkaejét vegyék igénybe Kamarának állásközvetítője utján, melytől ma is több száz állatalan kezdő és gyakorlattal bíró mérnök vár elhelyezkedési lehetőséget.

A Kamarát a közvetítésnél az egyenlő elbánást biztosító előirásokon kívül csak a munkaódot által közlő kívánások, illetőleg feltételek kötik.

— Mérnök-helyettesek bejelentése. A mérnöki rendtartásról szóló törvény 10. §-a előírja, hogy a kamarai tag köteles a nála mérnöki tennivalók végzésére alkalmazott, a kamarai tagságához szükséges gyakorlatl meg nem rendelkező mérnököt helyettesíteni a Kamaránál bejelenteni.

A kamarai tagfelvételi eljárások során a Kamara azt állapította meg, hogy a folyamódo mérnökök gyakran nem tudják az erdő szabályozási gyakorlatot kimutatni, mivel az őket alkalmazó kamarai tagok bejelentésüket elmulasztották.

A Kamara erre is tekintettel felhívja t. tagjait, hogy így moosi, mint a fűvészen fenti bejelentésüket teljesítsék. A bejelentés céljára, valamint a már bejegyzett mérnök-helyettes be- és kilépésének bejelentésére szolgáló űrlapok a Kamara segédhivatalában kaphatók.

FeketeFenyő-
tobozt minden mennyiségben veszek.
Kérek részletes arajánlatot.

Keiner Rezső
okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-u. 34. szám alá.

ÜZLETI HIREK.

Vonatott üzletmenet; pénziányi következtében a kereslet csak kis tételekre szorítkozik. A tűzifában bizonyos tartózkodás észlelhető.

1. Tűzifa ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	230—240 P.
• vegyes	200—205 P.
• dorong	165—180 P.
• hántoltfa	200—210 P.
Romániai hasáb	155—170 P.

2. Faszen ab feladó állomás:

Belföldi Ia	540—580 P.
Belföldi IIa	— P.
Romániai ab határ állomás	540—580 P.

3. Műfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm-nél feljebb	45—50 P.
Tölgy toűrörömök m ³ -je	80—170 P.
Bükk gömbölyű 30 cm-től feléül	30—35 P.
Körös	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger 25 cm.	30—35 P.
Gyertyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	23—25 P.
• fűrészáru	30—35 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	140—160 P.
IIa	110—130 P.
Párisi	210— P.
Hosszfűrész	200— P.
Rövidfűrész	140—170 P.
Tölgy boules	120—170 P.
Quartier áru	170—200 P.
Bükk gözölt, szélezetlen	80—90 P.
• szélezett	90—110 P.
Bükk gözöltlen, szélezetlen	70—90 P.
• hosszifűrész	80—100 P.
• rövidfűrész (széles)	60—70 P.
• (keskeny)	50—65 P.
Fenyő asztalosára széles m ³ -e	120—130 P.
• keskeny m ³ -e	100—110 P.
Építőanyag széles m ³ -e	85—100 P.
• keskeny	75—85 P.
Léc, záréc	70—75 P.

5. Bognárfa ab feladó állomás:

Körös 15—25 cm. 10,000 kg.	360—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártermények ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2,0 m. hosszig	22—24 P.
Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2,0 m.-en felül	24—26 P.
Tölgy telephosszú m ³ -e	35—38 P.
Donga, gönci telemlénybányán	320—360 P.
Keréktalpa, bükk 22—24" h. 2,5—3" v. drb.-ja	026 P.
Küllő drb.-ja	013 P.
Kisvasutai talpa 1,1 m. h. drb.-ja	050—052 P.
• 1,2	064—068 P.
• 1,3	076—084 P.
• 1,3 (profilozott)	100—110 P.
2,0 m. h. közbelső tölgytalpa db.-ja	670 P.
2,5	660 P.
2,4	550 P.
2,2	325 P.
2,6	430 P.
2,5	420 P.
2,4	350 P.
2,2	240 P.
Mév.-szabványú tölgyváltótalpa m ³ -e	90— P.
Nyírtárolt drb.-ja 4 m. h. felső átmérőben 8—10 cm.	110—130 P.
Tölgy szőlőárok db.-ja 1,8—2,0 m. h.	09—010 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű, ezre	60— P.
• kisméretű	45— P.
• nagyméretű mészhomok	50— P.
• kisméretű	35— P.
Portland cement q-ja	590—630 P.
Mész q-ja	360—380 P.

30.300/931. szám.
1/2.

HIRDETMÉNY

az állami erdei facsemetek és suhángok kiszolgáltatása tárgyában.

Az államerészeti facsemetekerkből az 1931. év őszén és az 1932. év tavaszán az állami szükségleteken felül fennmaradó facsemete- és suhángfelesleg a következő feltételek mellett fognak az ezeket igénylő birtokosoknak kiadni:

I. Az alföldön erdők telepítésre, fasorok, szélfogópásztaék és facsoportok létesítésére, továbbá az erdőn bármely részén lévő kopár és vízmosásos területek beerdősítéséhez szükséges erdei facsemetek és suhángok az államerészeti csemetekerkben kiszedve, teljesen díjmentesen adatnak ki.

II. Múltánylást érdemlő esetekben az államerészeti csemetekerktektől távolabb eső birtokok, valamint az illetékes m. kir. erdőigazgatóság által igazoltan rossz anyagi viszonyok között lévő és fuvarerővel nem rendelkező kis- és törpebirtokosok, nemkülönbön a szegény birtokosok tulajdonában vagy birtokában lévő és az I. alatt részletezett területek beerdősítéséhez és fásításához szükséges erdei facsemetek és suhángok díjmentesen, a felmerülő csomagolási és szállítási költségek elengedésével szolgáltatnak ki.

III. Erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, a városok és községek belterületeinek, terének és utcáinak, valamint a közutak fásítására, továbbá az egyéb fásítási célra szükségelt erdei facsemetek és suhángok a megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és szállítási költségeknek megterítése ellenében lesznek kiszolgáltatva.

A csemetek és suhángok ára, kiszedési, csomagolási és vasúthoz való szállítási költsége:

Tétel	F a f a j	Ezer darab					Egy darab	
		1 éves	2 éves	3-4 éves	2 éves	3 éves	I. oszt. II. oszt.	suháng
		kollektíván megjelölt csemete			kollektíván csemete		suháng	
á r a p o n g b e n								
1	Erdői fenyő	4-	6-	8-	7-	9-		
2	Fekete fenyő	4-	6-	8-	7-	9-		
3	Tölgy, cser	7-	9-					
4	Akác	5-	7-					
5	Gledics, sophora, eperfa	6-	8-					
6	Juhar, körös, szil	6-	8-					
7	Callisz, koelreutheria	7-	8-					
8	Hárs	15-	30-					
9	Gyümölcs vadonok	30-	40-				050 030	
10	Amerikai dió	8-	10-					
11	Vadgesztenye	6-	8-					
12	Szelid gesztenye, szelid dió	20-	25-					
13	Maclura	10-	12-					
14	Füz-, nyár-, eleanus- és tam. dugv. sima	3-						
15	Füz, nyár, eleanus és tam. dugv. gyök.	6-	8-					
16	Egyéb fajok	10-	12-				1— 060	

A fenti árakban a csemetek és suhángok kiszedési költsége, mely ezer darabonként fenyőcsemeténél 1 P 40 fillér, lombfacsemeténél 2 P, suhángoknál darabonként 8 fillér, már benntulajdonított. Csomagolási és a felvevő vasúti állomáshoz való fuvarozási költség ezer darab csemete után 1 P, egy csomag suháng után 2 P.

Az 1931. év őszi erdőirtásokhoz szükséges facsemeteket és suhángokat legkésőbb 1931. év július hó végéig, az 1932. év tavaszi irtásokhoz szükséges facsemeteket és suhángokat pedig legkésőbb 1931. évi október hó végéig, az irtások helyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni.

Ez alkalommal határozottan meg kell jelölni a beültetendő terület helyét (község, dűlő), minőségét (kopár, vízmosásos, lúthomokos terület, vágás, tisztás, stb.) és kiterjedését, a szükséges csemetek s illetőleg suhángok faját, korát és mennyiségét, az irtások idejét (lakóhely, utolsó posta) és végül, hogy a csemetek a közzől (I—III.) feltétel melyike szerint igényeltetnek.

Elkésztetten, valamint a földmívelésügyi minisztériumhoz közvetlenül, vagy más hatóságokhoz benyújtott igénylések figyelembe vétel nélkül nem fognak.

Akik az igényelt és kiutalványozott csemeteket vagy suhángokat ok nélkül visszautasítják, vagy nem arra a célra használják fel, amelyet megígértek, a jövőben állami csemetékben nem részesülnek.

Az 1898. évi XIX. t.c. alapján állami ellátás alatt álló erdő és kopár területek birtokosai részére szükséges facsemetek kiutalványozása iránt a m. kir. erdőigazgatóságok ezentul is hivatalból intézkednek.

A csemetek tavasszal március hónapban, ősze pedig október és november hónapokban fognak kiadni s illetőleg szétküldetni.

Budapest, 1931. évi április hóban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszécs, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:

L. Wittenberger Géza.

Tagoknak

Nem tagoknak

Évi előfizetési díjak:

2 pengő.

10 pengő.

A magyar tűzifatermelés

válságáról hallgat a fáma, pedig legelőtöbb kérdéseink egyike. Megindult a cseh állam számára engedélyezett 20,000 wagon bükk import tűzifa beáramlása, oláh és jugoszláv kőtések jönnek létre, dolgoznak a gőzjavágók, a magyar tűzifáról azonban ismét nem beszél senki! Pedig nincs ennél sürgetőbb problémája a magyar erdőgazdaságnak, mely 2—3 éves, itt-ott már romlófelelben levő készleteinek értékesítésétől várja sorsa jobbra fordulását. Érthetetlen az a közöny, mivel a bükk tűzifa dívatjáért az illetékes hatóságok, a fakesereskedelem és a fogyasztó közönség ezt a rengeteg többebefektetéssel, nehéz munkával előállított és leközelített, nagy nemzetközi értékű jelentő tűzifa tömeget pusztulni hagyja, s fizet jóval magasabb árat a külföldnek a tetszetősebb, de semmivel sem nagyobb tűzerejű importfáért. Ugyan az az eset, mintha a kereskedelem hajlandó volna inkább tönkremenni, a fogyasztó pedig éhen halni, mert neki a magyar buzából készült kenyér nem elég jó, ezt nem lehet elfogyasztani, mikor a közönségnek rizksága kell! A tömeghisztéria és a tudatlanság egy tünete ez a tartózkodás a hazai tűzifa tölgy, cser, gyertyán és gyengébb minőségű bükk választékaitól. Hát szabad ebben az országban, ahol minden legkisebb lehetőséget két kézzel kellene megragadni a jövedelem fokozása, a gazdaság megmentése és felségítése, a behozatal csökkentése érdekében, ismétlem, szabad-e, ekkora pazarlást véghezvinni, s nem bűn-e egy virágzó termelési ágazatot mesterségesen tönkretenni? Hiszen az ezidőszertint áttekinthető készletek hosszú ideig tudnák ellátni a szükségletet, s csak oly mértékben volna szabad külföldi fát behozni, amely arány a belföldi készletek és a tényle-

ges szükséglet között fennáll!

A vidékről Budapestre felszállható aprított tűzifára és ennek kötelező keverésére vonatkozó kormányrendelettel együtt elmaradt minden intézkedés, mely a magyar tűzifa fokozottabb, kötelező fogyasztását segítő elő. Kétségbeesett helyzetben vannak nemcsak a tölgy, cser és gyertyán erdőkkel bíró birtokokosok, kiknek sok esetben drága kamatra kölcsönzött pénze pusztul az eladatlan tűzifában, de a fakitermelők és kereskedő vállalatok, melyek tőkéljük egy tekintélyes hányadát fektették ily tűzifába, s látják azt most lassan megsemmisülni.

Véget kell vetni ennek a lehetetlen helyzetnek, a magyar tűzifát meg kell menteni! Sürgős segítségre van szükség elsősorban a kormány részéről, melynek módot kell találnia a tűzifaforgalom oly nemű és mérvű szabályozására, mely mellett a magyar tűzifa a legprimább bükk hasábtól a legalendebbeli választékokig megtalálja a piacát. Másrésztől igen nagy szükség van a már korábban megkezdett propagandára folytatására és kibővítésére. hogy a kereskedelem és a fogyasztó közönség megkedvelje és megbecsülje a magyar tűzifát, s köztudattá váljék, hogy a magyar tűzifánál olcsóbb, jobb és gazdaságosabb tüzelőanyag nincs és nem lehet forgalomban. Dolgozni, irni interpellálni, kilincselni és harcolni kell, hogy legyőzzük az érthetetlen közönyt és megmentsük a magyar tűzifatermelést. E ponton ismét előtérbe jön az erdőbirtokok központi érdekképviseletének szükségessége, miről oly sok szó esett országpszerte az utóbbi időben, de amely megsem tudott mostanáig életrekelni.

De nem elég a törvényes rendelkezés, nem elég a propaganda! Meg kell tanulnunk redukálni az igényeinket elsősorban önmagunkon! Hogy a termelő vi-

dékek ne a legjobb, de a leggyengébb, a hosszú szállítást el nem bíró választékokat fogyasszák, s az erdőgazdaság távolabbi piacokra valóban termelésének színjátékát adhassa. Mert nem életképes az az ország, melynek lakosai nem tanulnak meg lemondani, takarékoskodni és böleesen beosztani a szebb, a boldogabb jövőért!

L. W. G.

Fásítások a nyírségi homokon

Irta és a Tiszajobpparti Vármegyei Erdészeti Egyesületének közgyűlésén felolvasta:
Röccel Géza m. kir. erdőmérnök.

Ha az utolsó évtized erdészeti irodalmát lapozgatjuk, úgy megállapíthatjuk, hogy abban az alföldfásítás irodalom második fázisát él.

Az első fázisban, amikor nagynevű szakemberek mondták a jelszót: Erdőt az Alföldre, az irodalom az alföldfásítás nemzetgazdasági, egészségügyi és klimatikus fontosságát boncolgatta és bizonyította. Feladatát megoldotta, átvitte a köztudatra, kézenkélvővé tette s nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a jelszót törvény követte. Ennek birtokában jöhetett a végrehajtás, mi serényen megis indult. Itt azonban a szakember sokkal nagyobb akadályokkal találta magát szembe, mint a műlyeneket számításba vett s ezt tükrözi vissza az alföld fásítás mostani irodalma. Látjuk, hogy a feladat, amire vállalkoztunk nagy, az erdőtelepítésben szokatlan nagy körültekintést, óriási felkészültséget igényel, mert amíg a Kárpátok erdészetiének tanító mestere önként jelentkezett a természetben, csak annak kitaposott ösvényeit kellett követni. Alföldi vidékünkön a hol erdőt akarunk telepíteni, erdő kultúra néma s a szakembernek kell a természetet, a talajt és klímát erdőtelepítésre gyakorlati háttérrel ki ismernie. Nagy előrelátás, széles előkészültséget igénylő, felelősegteljes munka, mert, ha valahol fenn áll az az inkább humoros, mint való állítás, hogy az erdő magától nő, az alföldre ez semmi esetre sem mondható.

Ezek előre bocsátása után nem akarok itt részletesen kitérni az alföldi erdőtelepítés, talaj és klímából eredő nehézségeire, ez az egész elföld területére köztudomású: az évi csapadék egyenlőtlen elosztása, sorvasztó szelek s olyan körülmény, hogy az erdőtelepítéssel olyan területeket veszünk újból kultúra alá, melyet a mezőgazdaság a természet mostohaságja folytán már nem tud tovább

hasznosítani mind olyan tényezők, mely a nehézségek torlaszát növelik, jelen erdésznek jutott a feladat e torlaszokat ledönteni, hogy munkájával a nemzeti vagyon gyarapítsa.

Jelen előadásom keretében a rendelkezésre álló idő rövidegét figyelembe véve ne várjanak tőlem új elméleti ismertetést, feladatommá tettem, hogy a nyírségi fásításoknál szerzett gyakorlati tapasztalatainkat ismeressem.

Az alábbi fásítási probléma 4 fő kérdésben fordul meg:

1. Milyen területeket erdősítsünk.
2. Mivel erdősítsünk.
3. Hogyan és mikor erdősítsünk.
4. Személyzet kérdése.

Mikor az erdősítendő területek minőségét tárgyaljuk, elvessünk fel nyírségi földünk geológiai keletkezését. A Nyírség platója az Alföld eredeti vagy O-pleisztocén korszakbeli szintjének darabja, amelyet szinten ellepített a futóhomok, mint a Duna—Tisza közt. A futóhomokot északról kapta s miként a Duna—Tisza közti homoknál 3 főtípust különböztetünk meg, ugy a nyírségi homok is különböző. Talánk nyugalmában levő kötött homokot, mely már telvénynyel is rendelkezik, talánk futóhomokot, amely viszont számos változatot mutat a homok szemek nagyságában s a kvarcreszemek arányában. A szél észak-déli, északnyugati — délekeleti irányú homokbuckákat képezett. Ezen homokbuckák között talánk olyanokat is, amelyek kellő műveléssel mezőgazdaságilag is hasznosíthatók, legfőképpen azonban a mezőgazdasági művelés teljesen bizonytalan.

Megyek nyugati részén kezdődik az említett plató, Nyíregyháza városától mintegy 25 km.-re. Itt kötött homokot talánk gyöngyén menedékes homokhalmokkal. Keletré haladva mind sürribben s mind lazább talaj szerkezettel, talánk igazi futóhomok buckákat, amelyeket a szél állandóan mozgásban tart, amellet pedig az alatta elterülő jó szántóföldeket befúvással fenyegetik. Az ilyen homokbuckák nem bírják a minden évi mezőgazdasági művelést.

1—2 évig ugarként kezeltetnek és minden második vagy harmadik évben vonatnak mezőgazdasági növények termesztésére, eredmény azonban így is csak akkor lesz, ha ezen év esapadékviszonyai kedvezők, ellenkező esetben a szél kifújja a vetőmagot vagy pedig a már kikelt 10—30 cm. magas növényeket elhordja, halomra dönti, elvívén lábuk alul a talajt. Az ilyen futóhomok buckákat kell az erdésznek újból a kultúra szolgálatába állítani.

Nyírség homok vidékéről tudunk kell, hogy itt a homok nem képez összefüggő területeket, buckák kifúvásokkal és sikterületekkel váltakoznak. A sik területek elsősorban mezőgazdasági földek, a kifúvások nádasok, vízállások, zombékok, savanyú rétek, szikek. A homok buckák 100—100 átlag 50 kh. kiterjedésűek. A buckák elosztása a legváltozatosabb képet mutatja, hol egyenkint egymástól távol húzódnak, hol egymás mellett sorakoznak, bucka láncolatot képezve.

Nyírségen tehát nemcsak homok kerül

fásítás alá, hanem még a vadvizes, mocsaras, zombékos területek, továbbá a Tiszai hullámter. Utóbbi helyen nem sok tenni való van. Ennek nagy része most is erdősült eredeti őshonos fafenekkel, mind kiváló talajon. Eddigi megmaradásuk biztosítéka, hogy a Tisza folyó öntönte folytán a mezőgazdasági művelés nagy rizikóval jár s így az a Tisza mentén lakó sík, jó termőfölddel bíró lakosság faraktáruál szolgál. Szikfásítás a Nyírség homokjai között nem nagy gondot okoz s annak befásítását birtokosok nem szívesen látják, mivel ezek egész kiterjedésben néhány holdra kiterjedő kis-teleket, mit a birtokosok mint szik legelőt tudnak hasznosítani. Összefüggő nagy szikések a nyírségi plató nyugati szélétől indulnak ki Hortobágyig összefüggően.

Amint látjuk az erdősítendő terület adva van. Sokkal súlyosabb kérdés az alkalmazandó fafenek megválasztása s az erdősítés kivitele.

Fásításnál számba jövő fafeneknél az alábbi sorrendet állapítjuk meg: Ákác, fekete nyír, erdei fenyő, különböző nyár fajták, tölgy, kisebb mértékben kőris, juharok, sophora, vadseresznye, nyír, éger és fűz.

Felsőroltakból adott esetben az alkalmazandó a talaj minősége szabja meg. Futóhomoknál, ákác, fenyő és nyárfélték alkalmazunk. Fásítások kezdetén az elvet állítottuk fel, hogy a legliszányabb homokra tehát legtübboszúr a buckák tejetjére fekete és erdei fenyő kerüljön, bucka oldalára ákác, bucka láncolatoknál a méléydedeske beüvezetett aljas helyekre s oly kisebb 1—2 holdas területekre, melyek csak azért lesznek beüvezítve, mert azt fekvésük folytán mezőgazdasági művelésre már kevésbé alkalmasak, tölgy és kőris. Ezen kiindulási elv nagyjában meg is felelt s legkevésbé tén a tölgyben s legjobban tén az ákácban családunk, minek oka a homok sokfélesége. Nemcsak az előbb említett homok változatokkal találkozunk, de még egy és ugyanazon bucka is igen sok változatot mutat s látjuk, hogy teljesen azonos külső körülmények között az ákác egyik helyen szépen diszlik mellette egy fölton silylik, minden pótlás ellenére lassan kivész. Itt tehát mélyreható különbségek vannak, mely az ákác használatosságának határt szabnak. Ha ezeket a silylődőt vagy kivesszett föltoakat szemügyre vesszük annak határát szépen követhetjük az ott látott flóra különbségeiben. Élő példa, hogy a talajjellegző növényeket nem hagyhatjuk figyelmen kívül. Ezekből a zökkenésektől eltekintve az ákác a nyírségi homokon teljesen megfelelő, növekedése kielégítő, jó homokon pedig elsőrangú. Hogy pedig a fenti káros meglepetések neérjenek s tudva azt, hogy a talaj élete közvetlen összefüggésben van a talajt borító növényzettel, amely így minőségileg is befolyásolja a talajt, erdősítés előtt szükséges volna a talaj jellemző növények segítségével térképre vázolt talajbecslést készítenünk. Ez azonban nem vehető ki minden esetben. Bár a területek a befásításig is csak 1—2 évi pihentetéssel műveltettek, a birtokos mi-

előtt a fásítást, mint a távolabbi jövőben jóvedelmű tökébebetétést végrehajtáná, a föld utolsó termőerejét is igyekszik kivenni, az erdősítés rozstarióba kerül, ennek alapján pedig talajbecslést nem lehet készíteni, de ha még egy évig ugar is volt, a talajjellegző növényzet még ki nem fejlődhetett. Talajbecsléslések, az ahhoz való képességnek mégis van gyakorlati haszna, hogy a kivesszett fafenet után ne kelljen más fafenem kísérletezni, hanem mindjárt az oda valótt tehessük. Nagy átlagban az ilyen kivesszett ákác föltoakat a buckák tejetjén erdei és feketeenyővel, alantasság fekvési helyeken nyárrával kell pótolnunk. Erdei és feketeenyő kevésbé mutatja a homok változatokat, ami egyben azt bizonyítja, hogy a talaj iránt kevésbé igényes. Mégis a fenyőknél is találhatunk ilyen föltoakat, ha a csemeték silylődnék, de el nem pusztulnak. Itt gondunk legyen cserjék telepítésére is: fagyal, bodza, galagonya, boróka stb. Ezzel egykezvén beárnyalni a talajt, elősegíteni az erdényesztéshez szükséges mikroflóra és fanna kifejlődését, hogy majdan itt is minden tekintetben kielégítő erdőkultúrát teremthessünk. Az ákác tejetjénél fontos tényező a kitérés, a fekvés is. A bucka tejetjén általában gyöngyebb növekedési, vannak esetek, hogy ez éppen fordítva van. A nyugati, északnyugati kitérésű, tehát az uralkodó szél irányában lévő oldalakon mindig gyöngyebb az ákác, — főként magánosan álló buckákon — mint a keleti, délkeleti kitérésű. Ennek oka kétféle: a nyugati-oldal csemeték homokverésnek vannak kitéve, továbbá a szél innen a kevés tejetjén, ha van elfújja s a másik oldalon rakja le, mintegy hengergetve maga előtt a/buckát s így a keleti oldal tápusabb és levegősebb.

Nem tanácsos az ákácot aljas helyekre jobban mondva bucka láncolatok méléydeibe telepíteni. Ezen katlanzerű méléydedekben igen sokat szenved a késői fagyoktól. Érdekes megemlíteni, hogy kevésbé fagyérzékenyek a magról kelt csemeték, mint a kihaszálás után keletkezett sarjak, amiket sok esetben teljesen tönkre tesz a fagy, ugy hogy más fafenem kell kiserelni vagy csemetékkel pótolni. Erre ékes példát látunk br. Molnár Viktor orosi erdejében. Ebben az erdőben egy erősebb késői fagy után magasabb buckáról élesen meglehetett látni a terep rétegvonalát, amit a fagy megvont így áll elő aztán ez az eset, hogy a bucka tejetjén erősebb az ákác mint alant.

Az ilyen katanokat jobb termőerőben lévőket sikeresen erdősíthetjük kocsfűgygyel és mezei szillel, magasabb fekvéstieket kanádai nyárrával. Feketenyárrával kísérletünk nem sikerült, szintén fagyérzékenyeknek bizonyult s ki is vészett. A megmaradt növekedése sem kielégítő szinte elbáseprűsödött. Nyírbelteken láttam egy esetet, hogy körülbelül egy félholdnyi jó homoknak látszó területen a 4—5 éves ákác teljesen elpusztult, a talajborító növényzetet a moha és sóska képezte, a talaj teljesen elsavanyosodott, itt tehát csak nyárral érhetünk sikert.

Ákácál s a közzéékelendő és ékel-

hető fanemmel végezve éttérek az alföld-fásítás másik főtanemére, a fenyőkre.

Itt a fekete és erdőfenyő fűhet tekintetbe. Az eddig megtelepített fenyveseink növekedése kielégítő s a 4—5 éves telepítés évi hafajtása közel jár az egy méterhez, mégis a természet ki nem jásztható törvénye a fenyőnek nagykiterjedésben való telepítésének vető mond, amikor növényi és állati élővilág telepítésünket, főként az erdei fenyőt megtámadja. Nyír-birtokan a gr. Dessewffy hitbizomány birtokán mintegy 60 khold fenyő telepítés s az ez évben az erdőfenyő megtámadta a Laphoderium (Histium) pinastri nevű gomba és Tentrédo (Lophyrus) pini hernyója. Mindkettő nagypusztítást visz végbe a fiatalos tüiben. Ezen természeti csapás egyben tanulság is szolgál, amellét hogy erdei fenyveseinket pusztulással fenyegeti, megmutatja, hogy a fekete fenyővel tovább haladhatunk. Ugyanis elegyes erdei és fekete-fenyő fiatalos nem találtam egyetlen egy Lophoderium mentes levelet, de ugyanott nem találtam egyetlen fekete-fenyő tűt amelyik ezzel inficálva lett volna s a Lophyrus pini is aránytalanul kevésbé bántja, lényeges károsítást nem figyeltem meg.

E szomorú tényben keresünk vizsgálatot: Erdi fenyő kezdetben s később is nagyobb tömegnövekedést mutat, idősebb korában azonban nagyon hajlamos az elágasodásra, főleg ha nem tudjuk kellő zárlattal tartani, 50—60 éves korában vidékünkön megtámadja a szű, ezzel szemben a fekete-fenyő lassubb növesű, de egyenesebb törzset nevel s így műszaki használhatósága nagyobb, idősebb korában a szű is kevésbé és később támadja meg. Tehát bár a kezdeti eredmény nem is olyan mutatós, maradunk a fekete-fenyőnél.

A nyár félék mind tágabb teret nyerne, mert nem csak az úde, televenyes, áradvényos talajokra valók, hol csodálattalansziszlen, hanem az egész sílányi homokon is megfelelnek s bőmbozattaluk elősegítik a talaj beárménykolását, olyan helyen is, ahol az ákác nem díszlik. Itt gondolok az előbb említett nyír-béltéki elsavanyodott homokra is. A szürke nyárfa pedig a homok óstájja, magas homok buckákban találunk szépen díszlő példányokat.

A tölgynek a Nyírség fásítása szempontjából kevés szerep jut. Az itteni klímát általában jól tűri, miről szép idős tölgyesek tanuskodnak, azonban csak jó termőerőben levő televenyes talajokon, ahol a talaj vizet könnyen eléri. Pedig valamikor a tölgy és nyár alkotta itt az erdőt, hogy a magas homokon is otthonos volt, mutatja a buckán ma már csak árnyékfának maradt egy-egy idős tölgy. Azonban a klimatikus viszonyok megváltoztak: sok erdő ki lett irtva s a nyír-víz belvezi le lettek csapalva. A homok buckák között a mai dohány és buza-földek az év nagy részében egykor víz alatt állottak, a talajviz sokkal magasabban volt, a levegő páratelbb volt. Ennek folytán ma a tölgyet új telepítések nélkül csak az említett mélyedésekbe katalanokba tesszük, hol igen szépen meghálálja gondoskodásunkat. Tapasztaltam

azt is, hogy kevésbé talaj igényes mint a szil, mert ahol ez színylett, ott a tölgy szépen díszlett. A szil a Nyírségben a hullámterek fásításánál nyer jelentőséget.

Juharok közül a zöld juharral tettünk kísérletet jobb homokon. Reméljük eredményel. Tény hogy fája nem eselendű, mégis ahol eddig is tenyészették fáját mint tűzölőt az nyár és fűznel többre becsülők is azt mondják ebből készíthető a legjobb ókrós járom.

Jobb komokra való a vadceseresznye, vidékünkön igen szép példányokat termel.

Nagyobb missiót, mint a milyet be tud tölteni szántunk a sophorajapónicának. E fanem a klíma második szépségét színyl s csaknem minden évben lefagy, tettünk kísérletet vele, de az állandó elfagyás ellen védelmet talál.

Nyír az aljas fekvésű nyírkos területekre való. Ilyen valamin a vadviszes zombóckos területek fája fűz és éger.

Röviden megemlékezem még a tisztai hullámterek fanemeiről. Itt minden óshonos fanem szépen díszlik: kocsányos tölgy, fehér-, szürke-, feketenyár, lűz, szil. Helyenkint mint óshonos vagy legálább is igen régi telepítést (jelenleg már sarjról újult) zöld juhart találtam, szokatlan vastag mérettel. Továbbá ma már tekintélyes kiterjedű egészséges magas kőrís telepítések vannak itt.

További fontos, több részletkérdésre oszló tétel mikor és hogyan erdősítsünk.

Erdményesség szempontjából helyén valónak tartom az óst, ennek biológiai okaira itt nem térek ki az köztudomású. Azonban nem minden esetben s ennek ugyancsak függvénye a talaj és fanem s nem utolsó sorban az időjárás változottsága, mely emberi beavatkozástól független s előállhat olyan helyzet, hogy a tavaszi erdősítés sikeresebb.

Ha normális lefolyású csapadékus a téli időszak, akkor az ósi erdősítés a lombfálnál nagyobb sikert biztosít a tavaszban, ha azonban a tél száraz, hómentes, szélviharos, akkor ósi munkánk teljesen kárba vesztet a csemétek vagy kifagynak vagy pedig a homokbuckákban a szél annyira kifújja, hogy a gyökerek teljesen szabaddá válnak. Ez a kifűvés még a normális havazás esetén is beállhat, mert a lehullott havat a szél elűjja s utána újból a buckát kezdi ki.

1928/1929 év telén így fagytak ki csaknem az összes ósi erdősítések, kifagytott még a tölgy makk vetés is. A tavaszi erdősítés, ha korán tavasszal és jól erdősítünk, mindig biztos a siker ha gyöngébb is az első évi növekedés, s valamennyivel kevesebb a fogamzás, de második évben ezen hátrány már elmarad, Láttam olyan eseteket, hogy erősen mozgásban lévő, széljárásnak erősen kitett buckán az ósi erdősítés soha nem sikerült, teljesen átkellett térni a tavaszi erdősítésre.

Fenyő telepítések inkább tavasszal történnek, már ezen oknál fogva is mivel ezek a kifűvésnek leginkább kitett homok buckákra kerülnek.

Az erdősítés kivételénél vitán felül gyakorlati tapasztalatunk a mezőgazdasági köztes művelés szükségessége. Enélkül sikeres erdősítés el nem képzelhető.

Ezen eljárással a csemetesorok távolsága szerint a sorok között 1—2 sor kapás növényt vetünk. Ezt a birtokos legtrikább esetben csinálja házi kezelésben, erre vállalkozóknak 1—2 holdas „nyilasokban” osztja ki. A vállalkozók kötelesek a cseméteket elültetni, a kapásnövényekkel egyidőben a cseméteket megkapálni s a mezőgazdasági természetük egy megállapított részt, legtrikább 1/4-1/3 beszolgáltatni: ugyan nem minden esetben mert vannak olyan rossz homokok, hogy az erdősítőköt részt követelni nem igen lehet, sőt talánuk olyat is, hogy nem akad rá mezőgazdasági köztes művelő. Ez a legnehezebb legtrikább erdősítés, mert sikert csak talaj lazítással érhetünk el s így ezt lókápal és kézi kapálással végezzük el. A nyilasok kiosztott erdősítéseken látjuk kézenfekvően, hogy a mikroforán és fannán, kívül mily nagy fontosság van a talaj lazításnak. Közégsi és urbéri birtokokban, hol a vállalkozókkal nem történnek mindakét félre kötelező megállapodások, a kevés vagy rossz időjárás esetén az elmaradni lásszó haszon miatt ezen nyilasokat nem egyformán művelik. A reájuk fordított kapálást élesen elkülönítve látjuk a cseméteket növekedésben, ahol az teljesen elmarad, a cseméte növekedésben 5-6 résznivel is elmarad a teljesen megműveltől, tehát amíg az egyik helyen 1.0 m—3 acák, másik helyen alig 10—20 cm.

A mezőgazdasági művelés tartamát a fanem növekedése határozza meg. Ákácnál 2 év rendszeren elegendő, tölgynél erre 4 évig is szükség lehet.

Sajátosságok ákác kultúra történet a gróf Forgách Lászlónak mándoki uradalmában. Ott a mezőgazdasági művelés 3 évre van konteplálva szükségesszerint 5 évre. Egyedül itt alkalmazták 3-ik évben a rozsvetést. Itt megjegyzem még hogy egyedül az erdei és fekete-fenyőnél nem alkalmazunk köztes művelést, mivel ezek a leglazább szerkezeti homokra kerülnek s a talaj lazítással elősegítjük a szél munkáját, a cseméte kifűvés, másrészt köztes műveléssel s a cseméteknél sok vezér hajtás megcsérli.

Ákác telepítésre legalkalmasabb az 1 éves legálább ceruza vastagságú cseméte, fenyőnél 2 évesen történik erdősítés.

Ültetőgödör készítésénél azt propagáljuk, hogy úgy készüljön, hogy benne a cseméte 30—40 cm. hosszú gyökere jól elérjen, általában a jó kivitelre törekesszünk. Nem részletezem, inkább a hibákra fogok később rámutatni.

Vajudó kérdés a hálózat sűrűsége. Én a sűrű, helyesebben közepes hálózatot híve vagyok és pedig: ákácnál 1.5 m.—2.0 m. sor 1.0 m. cseméte távolság, tölgynél 1.5 m. sor 0.5 m. cseméte, fenyőnél 1 m. sor és cseméte távolságot tartok helyesnek. 2 m. sor és cseméte távolságot csak a nyárféléknel tartok indokoltat.

Az alföldön a sikeres betelepítést megelőzheti az időjárás, mely mind addig veszélyel fenyeget még fiatalosunk teljesen nem zárul,—addig a faig és hosszú szárazság folytán egyedeknél állandóan vesznek, tehát arra kell törtékednünk hogy az állományt mielőbb zárt állásba hozzuk, ezt pedig sűrű hálózat

esetén előbb érjük el. Továbbá egy tapasztalat, hogy pl. a sűrű hálózatban ültetett ákác törzsnövekedése szebb, hosszabb és simább, s a szemléloré általában a jó, egészséges állomány benyomását mutatja, hogy egy mondjám kövérnek látszik, míg a gyérhálózatban nőtt ákác törzse korán ágadozik, erősen repedezett szövén, aszályos erdő benyomását kelti. Eddig csak a sűrű hálózatban ültetett ákác erdő ragadta meg szépségével figyelmemet. Ha az ákác már szorul, ezen tisztító vágásokkal gyérítéssel segítünk, viszont a ritka hálózatnál, hogy törzsmagasságát fokozzuk felnyeséseket vagyunk kénytelenek alkalmazni. Nem is tekintve ezt, hogy a nyéses vidékenként, hol már bőven van erdő (Nyírvasvári, Encsencs, Nyírbételek, Nyíracsád, Nyírmartonfalva) újabb pénzbeli kiadás, mert ebből kikerült faanyag nem értehetősebb, nem célirányos, mert az ákác olyan természetű, hogy ha nincs teljes zárodásban a felnyésés helyén újabb kihajt, mind görcsösebbé válik a törzsét.

Ne feleddük még el azt, hogy vidékünkön a pótlás ép a mezőgazdasági köztes művelés szükségéért roppant körülményes. Ugyanis 3–4 éves ákácokban már nem lehet köztesen művelni, anélkül pedig a pótlót egyedek megmaradásához reményünk nem lehet, ez oknál fogva nem sikerül a vágások hezálag pótolni. Ha tehát az ákacot 2 m. sor és 1.0 m. csemete távolsággal ültetjük, bizonyos csekélyebb % kivételese esetén nem lesz szükség pótlásra, amire 2 m. sor és csemete távolságnál feltétlen szükségünk lenne.

A fásításhoz a csemetét az állami csemetekertek szolgáltatják a birtokosok kérelmére. A csemeték elültetésénél sok hibát látunk főként községi és urbéri birtokokon: A csemeték vasuton megérkeznek, akkor kezd a „biró úr” vagy az „elnök úr” a dobolásához, felhívja jelentkezőre a lakosságot. Jön a jelentkező, nyilatkozik kímérése s ezen idő alatt eltelik két hét is, addig pedig a csemeték becsomagolva várnak az elültetésre, hogy milyen lesz a siker, előre látható.

Vagy pedig észre kéri a csemetékét de csak tavasszal ültetik el, addig 500-as kötegekben a „disznó mázsáló” mellé vermelik el, hogy amit a disznók szét nem hánynak abból mi lesz használatba megmutatja az eredmény. Láttam májusban ültetni ákacot, az addig elvermelített csemeték már kilomboztak, a napfénytől el voltak zárva, tehát fehér lombzattal és hajtással mint tavasszal a meleg pincében a krumpli. Ilyen fehérek ákacok lettek elültetve. Mi volt az eredmény nem tudom nem volt alkalom, hogy még egyszer elmenjek oda.

S az ültetés sokszor miképp történik? A gyökereket teljesen lecsontják, vagy ami még rosszabb elgörbitik, végül pedig akkor metszik tőre, amikor az már 10–20 cm-es hajtásokat enged.

Könnyen elképzelhető, hogy az erdősítés eredménye nem áll arányban a kiosztott csemetékkel, ha még hozzáveszünk, hogy a csemeték gyökerével a lehető legmótosabban bánják, kivéve azt a nap hevénél, mert sok alföldi ember

csak annyit tud a fa gyökeréről a megnyitást a piacon lát, mikor gyümölcsöt vásárol s ha ott eláll egy napig, miért nem állna el nála.

Olyan helyen, ahol eddig is volt erdőgazdaság s ahol szaklatisztai személyzet van, nem mostohák a viszonyok.

Szomorú hibák ezek, min csak megfelelő személyzettel lehet segíteni, szükséges volna, hogy egy birtokos amint a csemeték megkapja egy héten belül megjelene egy szakember s bevezetné a munkát. Ehhez azonban nincs személyzet s főleg nem lesz ha a kormánytakarékossági okokból a tervevet elbocsátást végrehajtja. Pl. ettől az időtől az alföld fásítási intézése 62 község 360.000 k. holdas területén egyedül kellene az alföld fásítási ügyét intéznie. Helyszíni irányításra és adminisztratív intézésekre csemete nevelésre, kiosztásra, fásítási és használati tervek készítésére egy embernek ilyen körültre egy emberöltő kevés, amellet hogy még meglevő erdők gazdaságát is irányítani kell. — Hogy milyen munkát végünk mi itt, szeretném volna a programba vett de az idő rövidsége miatt elmaradt nyirturai erdősítést megmutatni, amely élesen szemlélteti az ember küzdelmét a természet mostohaságával. Reméljük azonban, hogy az akadályokat a jelen erdészeti ledönti és megelheti, hogy az alföldfásítási munkájára befejezést nyer s én remélem, hogy a bucka tetején suhogó, virágzó ákacok között megtaláljuk ama nagynevű erdésznek emlékeit megörökítő művet, aki leglekesebben propagálta hogy erdőt az alföldre.

Adja Isten hogy úgy legyen.

Jegyzetek a nagyvilágból.

irta: Dr. Fazekas Ferenc.

(4-ik, befejező közlemény).

Külföldi szaklapokban folyton és fokoztatban ismétlődnek azon hírek, hogy különösen Németországban kémikusai mindinkább több és több eredménnyel foglalkoznak a fából nyerhető erőtakarományok kérdésével.

Sőt Willstätter tanárnak háború előtti munkáitait Bergius heidelbergi végvesztőtanár — 15 évi kísérletezéseiével — annyira tökéletesítette, hogy már emberi táplálkozásra is alkalmas cukrot vagyunk képesek az u. n. Bergius féle eljárással a fából előállítani. Igaz ugyan, hogy ezen facukrot egyelőre még csak állatok etetésére használják, de már ennek is igen nagy gazdasági perspektívája mutatkozik.

Tudjuk, hogy Németországban évenként 3–4 millió tonna árpa és tengeri bevitele van s ha ezen roppant nagy takarmány mennyiségnek csak egy hányadát szoritán is ki a fából készült cukor, — ezen tehát a német közigazdaságnak könnyen érhető megkönnyebbülést jelentene.

Tüzési célokra a facukor termelésnél visszamaradó, a barna szénnel egyenlo kaloria tartalmu lignin továbbra is felhasználható. Különbösen is a német fatermelésnek csaknem 50%-a kerül eddig tüzési célokra s ha ezen mennyiség egy része most facukor gyártásra használnák fel,

a hiányt jól tudná pótolni az ottani, fokozható, beföldi széntermelés.

A német birodalom évente tehát cca 700 millió márkát fizetett eddig a külföldnek tengeriért és árpáért. Érthető így azon intenzív törekvések, hogy a pótolható és eddig eltűzésre szánt faanyagok cellulózját — erősen tömített résven utján — megfelelő kémiai eljárással, állati táplálkozásra alkalmas szénhidrátokká tudják átdolgozni. Ezen szénhidrátokban rejli energia készleteket, — hívjuk azokat akár cukornak, akár erlősítéknek — a kísérletek igazolása szerint, az állati szervezetek igen erősen tudják kihasználni meleg termeléshez és testüknek fejlődéséhez. Tápláló értékük csaknem egyenlo a szemes takarmányokéval, de különösen az árpát és a tengeri kékpeszt csak tökéletesen pótolni.

Még tehát nálunk a vas és a beton nyersanyagok mögött álló hatalmas kapitalista érdekeltségek — kitünően megszervezett propaganda hálózataik segítségével — a fának a közhasználati igényeknek — eléggé sikeresen — visszaszorítan, addig külföldön úgy látjuk, hogy a fa, mint egyik legfontosabb közszükséglet cikk, nemcsak hogy nem veszít a technika fejlődésével sem öregi domináló jelentőségéből, sőt ellenkezőleg, mint a facukor esetében is, még részére eddigélle egészen új terennemokon is, diadalmasan képes előrenyomulni.

Fagy következében növekedik-e a fák átmérője? Ide vonatkozóan igen érdekes tapasztalati adatokról számol be egy előkelő természetbarát fakereskedő.

Udvarában álló szép példány fekete nyárfának mellmagassági kerületét 1912. óta minden év február hónapján ugyanannyan napján pontosan lemérté. Hogy minden mérés ugyanazon helyen történjék, az egyazon mellmagassági vonalat piros festékkel állandóan jókarban tartotta.

Visszaemlékezhetünk rá, hogy az 1929. év február március hónapjai abnormálisan erős hideg periódus képeztek. Így február 21-én nagypont alatti 25 fokos hidegben ezen nyárfa kerülete pontosan 451 cm. volt.

Mikor a végre bekövetkezett májusi nagy melegek a február végi ezen erős fagyoknak minden nyomát eltüntették a nyárfa festsőből, az akkor megismételt mérés ugyan csak 451 cm. kerületet mutatott.

A lakus szemlélő ezen adatból esetleg azt is következtethetné, hogy ime ezen hatalmas fa a nagy hidegtől mit sem beolyasította magát. Pedig éven ennek az ellenkezője az igaz. Mert vitathatatlan, hogy a fa éven május végére a legkiadósabb tavaszi pázsztját már le kellett, hogy rakja a fa kerületén. A februári mérés adata tehát csakis azért lehetett ez esetben kivételesen egyenlo a májusi adattal, mert a közben történt vastagodás vért teljesen egyeztet a februári fagyoknak májusi hatásával.

Hogy pedig számszerűleg is milyen fokú a fagyoknak a fa átmérőjét növelő hatása, az is kivíválgatik a mi esetünkben a következő barna szén adattal.

A nyárfa korra 110 év volt. Csúcsmagassága 32 m., törzse 11 m., törzsének középátmérője 135 cm., köbtartalma 157 m³, a korona műfaja 2 m², tűzfaja 43 m². A nyárfának összes fatömege 22 m³-t tett ki. A

mérés helyén a növedék 1912. II. 21. óta 0.71 m. kerülteben, tehát átlagos évi növedéke körülbelül 4 cm.

És így a konkrét ezen esetben, véletlenül ugyanennyi volt a faagnak vastagító hatása.

Sok helyen szokásos a gallya-rakatokat és pedig a tömör rud és a röske rakásokat tisztítatlanul és csucshajtásokkal együtt *tér-1 rakás. Rudfa első vastagságán. Fanem.*

l. oszt.	10—14 cm-es rudakból	Erdeifenyő	2.445	0.620	3.065
I. "	" " "	Nyír	1.820	0.530	2.350
II. "	7—10 " "	Erdeifenyő	0.710	1.590	2.300
II. "	" " "	Nyír	0.820	1.000	1.820
III. "	7 cm. aluli " "	Erdeifenyő	---	---	0.480
III. "	" " "	Nyír	---	---	0.680
III. "	" " "	Eger	---	---	0.500
III. "	" " "	Tölgy	---	---	0.740

A fának az öregítése, vagy öregítése. Vajjon hol történhetik ez, ha nem Párisban. Az emberek megfájlított kísérletek ószonában. Míg azonban a férfiaknál (vagy talán még inkább a nőknél) azoknak megfájlítása ott a nagy probléma, addig a műszaki fánál a cél természetesen már nem a fiatalítás, de ezzel ellenkezően, épen az öregítés.

Vizsgálgatták, hogy miként lehetne megakartani azokat a hosszú időközököt, amikből a fiatal és friss fának, száraz és öreg fává való éréshöz bizony elég sok szükséges.

E célból, az elmúlt 10 év folyamán összehasonlító beható vizsgálat alá vették egy a friss fákat, valamint a több éve döntött fákat is.

A vizsgálatok azt eredményezték, hogy a különböző öreg fák között semmiféle kémiai különbözőségeket nincsenek ám a raktározott fának a celláiban már olyan alakatlan-amorph lerakódások találhatók, melyek a frissben nem fedezhetőek fel. Elektromos után, friss fának ózonnal való kezelése után sikerült a zöld fában egy hónap leforgása alatt ugyanazon változásokat létre hozni, amelyekhez természetes száradás után egyébként évek keltenek.

A kísérletek állították azt is mutatták, hogy ezen eredmény nemcsak tudományos jelentőségű, de mintha annak máris bizonyos gyakorlati értéke is lenne.

A műszaki fának ezen mesterséges megőregítésével szemben azonban mi, azt hiszem, mégis csak a leghelyesebb akkor járunk el, ha ezen öregítést óvatossággal egyelőre csak, mint érdekes fatermészeti különlegességet, könyveljük el.

Európa mezején, itt-ott szokatlanul nagy formájú, egészen különös fákra bukkantunk. Ezek a Gingkófák. Tüstént feltűnik, hogy ezek nem a mi éghajlatunk megszokott növényi fás egyedei. Hanem különösök éppen az egész anyaföldnek egyik legöregebb fafélései. Megőnének 30 méternél magasabba is. Két-három cm. átm. magjuk ehető Legnagyobb hidegeinket is jól állják. Nagyon lassan nőnek, azonban igen magas kort is elérnek.

Tulajdonképpen hazájuk China és Japán. Pekingben vannak Gingkófák, melyek 23 méter kerülteűek, ezeknek korát 2000 éven felültre becsülik. Egyes japán-vallási szekták szerint ezen fafajt szentnek tisztelik és templomok köré ültetik. De természetük gyümölcsös kedvéért is, mert magját ott cse-

mértékre összehordani.

Az értékesítés miatt természetesen kívánatos emellett tudni, hogy egy ilyen rakásnak tulajdonképpen mennyi is a fatömeg-tartalma?

TROST nagyszámú ilyen rakást megvizsgált és úgy találta, hogy hosszrakatok 1 m³ honokfelülettel és 12—14 m. rudhosszúságokkal a következő átlag-mennyiségeket mutatták fel:

Tömörfa m ³	Röszefa m ³	Összes m ³
2.445	0.620	3.065
1.820	0.530	2.350
0.710	1.590	2.300
0.820	1.000	1.820
---	---	0.480
---	---	0.680
---	---	0.500
---	---	0.740

megének tekintik. Fáját az asztalos ipar használja. Európában 1754-ben telepítették meg.

Oroszország politikai berendezkedésével és ennek fejlődésével kapcsolatban lehetnek egymástól a legeltérőbbek a kívül álló szemlézők nézetei, tagadhatatlan, hogy orosz tudósok napjainkban is, a tudományos gazdasági fejlődés sok szép példáját hozták létre.

Erdei hulladékoknak fabrikettá való feldolgozásáról épen e lap hasábján, legutóbb már meg is emlekeztem.

De épen úgy fontos kísérleteket végeztek azon célból is, hogy az egyes fafajok ipari felhasználhatóságának minél előnyösebb feltételeit összehajlítsák. Többek között, így a leningrad vidéki erdei fenyő fájáról azt állapították meg, hogy az technikai célokra, 120 éves korában felel meg leginkább.

Le folytatott egyéb kísérletek eredményeiből továbbá azt is konstatálták, hogy vízszint lucfenyőnél, nyárnál, nyír és égerfálnál már sem a fák szilárdasági tényezői, sem az egyéb előnyös műszaki tulajdonságai nem függenek ugyanolyan mértékben kizárólag ezen fák életkorától, mint pl. ugyanezt az erdei fenyőnél találták.

Érdeklődésre tarthat számot a végzett kísérleteknek azon része is, mely igazolta, hogy a nyírának előfája — az eddigi köztudattal szemben — nem télen, hanem épen ellenkezőleg, nyáron és pedig közelebről augusztus havában a legszárabb. Az így nyáron döntött nyírfa már a vágásnál mintegy 20%-al kevesebb nedvességet tartalmaz, a télen döntötttel szemben.

Azt pedig már eddig is tudtuk, hogy ha a döntött fákat lombkoronájukkal együtt — a helyszínén feldolgozatlanul — együtt hagyjuk a levelek teljes leszáradásáig, tehát mintegy 2—3 hétig, ezáltal a fák víz-tartalmának további gyors elpárolgattatását folytatódatosan is kikényszeríthetjük. És ezen kettős módszerrel, — nyári vágással és lombjában való meghagyással — egyetlen hónap alatt nyerhetünk olyan száraz fát, aminekőz téli vágásnál csak hosszú hónapok multával juthatunk.

Oroszországi erdőgazdasági jelenségeket figyelve, egy láttam, hogy bizony az ottani hatalmas erdőségeken is feltehetően mindazon élelőködők, melyek hazánkban is előfordulnak.

Igy többek között legutóbb a buzuluki mintegy 65,000. Ha erdőségben szedték össze 46,500 kg. csebeogarat.

Úgy látszik, mit sem respektálják ezen élőlőködők meg a hermetice elzárt ország-határokat sem és általában jól érzik magukat ott is, — lett légyen bármilyen is a vendéglátó ország politikai alkotmánya.

Irodalmi Szemle.

Dr. Herbert Edelbüttel: Die weite Welt. Deutsche Buch-Gemeinschaft kiadása, Berlin S. W. 68. Alte Jakobstrasse 156/57.

Kétségtelen tény, hogy legalaposabb, legértékesebb, legmaradandóbb ismereteket saját tapasztalatain alapján szerezzük. Amit magunk láttunk, az többet beszél, mint egész könyvtár.

Különösen áll ez a Földünkön található tengernyi természeti szépségek megismerésére nézve.

Azonban keveseknek adottott az a mód, hogy Földünket bejárva annak minden szépségét megláthassák és azokban gyönyörködhessenek; a mai gazdasági helyzet pedig azt sem engedi meg, hogy hazánk vagy szűkebb környezetünk hepehupás tájait járassuk.

Meg kell elégednünk olyan művelési fényképek gyűjteményének szímlésével, mint amilyen „Die weite Welt” című album, melyben a Föld minden részéből találunk megfelelő bejárva szöveggel pompás képeket; világvárosok forgatagából, Tanger színes népeletéből, Afrika iztő homokjairól stb. Néhány pillanat alatt a távoli Kelet idegenszerű varázslatát a magas Észak rideg komlysága és az Északi Jeges tenger dermedése után néhány lapot forgatva a Földközi tenger pálmáigetiben pillenhetünk.

A mi szépséges fővárosunkról azt állapítja meg, hogy: „Die Stadt gilt als eine der schönsten der Welt”.

Nemcsak a szemet gyönyörködtető, hanem tanulságos is ez az album, mely 275 nagy fényképet tartalmaz és mely a fenti kiadóból olcsón beszerezhető. F. M.

Schaubücher. Orel Füssli kiadása Zürich, kötetenkénti ára 3 frank.

1. *Das Gesicht des Tieres.* Szerkesztette Adolf Koelsch 65 fénykép.

Az emberről azt mondják, hogy a szem a lélek tükré. Ezt a megállapítást akarta a szerkesztő az állatra is vonatkoztatni, a mikor nagy fáradsággal összegyűjtött állatokról készített olyan „arckép”-eket, melyek hivottak az állati „lélek”-nek kifejezését képen megrögzíteni.

Főképen természetesen a majmok szerepelnek ebben a könyvben, de találunk igen szép képeket kutyákról, macskákról, oroszlánról, tigrisről, madarakról, hüllőkről stb.

2. *Der Rhein von den Alpen bis zum Meere.* Szerkesztette Dr. Emil Schaeffer. 67 fénykép.

A németek mondával övezett, sokszor megéneklést szép folymát mutatja be a szerkesztő megfelelő magyaróráz szöveg kíséretében 67 olyan fényképen, melyeket forgatva a szépséges Rajna gyönyörű partvidékét élvezettel megismerjük.

3. *Sonne, Mond und die Planeten.* Szerkesztette P. Stucker. 70 fénykép.

A ki nem ér rá nagy tudással megírt hosszú csillagászati műveket tanulmányozni, az vegye kezébe ezt a kis könyvet, mely az újabb felfedezésekről és a csillagászati tudomány mai állapotáról rövid szöveg kíséretében teljes tájékoztatást nyújt hű fényképeivel. F. M.

Adrian Jacobsen: Die weisse Grenze. 160 oldal, 33 fénykép, 4 térkép. F. A. Brockhaus kiadása, Leipzig, Querstrasse 16. Ára ötre 2.80 R. M.

Egy öreg tengerész leírja ebben a könyvben az északi sarkkör mentén és attól északra tett utazásait, melyek nemcsak kalandokban és veszedelmekben voltak gazdagok, hanem a tudomány szempontjából is értékesek és tanulságosak. Megismerjük ebből a könyvből a lappok szerény életmódját, az északamerikai indiánusok igénytelenségét, az állatvilág kemény küzdelmeit a természet mostoha erőivel szemben.

Néprajzi adatokat és természeti ritkaságokat gyűjtve bejárja Grönlandot, Alaszkát, Szibériát; hihetetlen nélkülözések árán értékes adatok birtokába jut; indiánusokkal küzd és majdnem éhen hal, még sem veszti el önbizalmát és a sikerben való reményét.

Mint a híres Hagenbeck-féle állatpark legkitartóbb tagja az általa megfigyelt és fogott állatok tanulmányozásával értékes szolgáltatásokat tett a tudománynak.

F. M.

Fekete Zoltán: Az ákác sorfa fatömeg és növekedési táblái. 93 oldal, érdekes tanulmányok értékes gyakorlati táblázatokkal. A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola Könyvtárában Alapjának kiadása. Ára 3.—P.

A magyar Alföld tájáról készült speciális tárgyú, teljesen önálló adatgyűjtésen alapuló igen értékes munka, melynek különösen ma, az Alföld fásításának tervszerű előrehaladásakor van nagy gyakorlati jelentősége. Első megjelent köteté az O. E. E. kezdeményezésére a M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium rendeletéből az Erdészeti Kísérleti Állomás által elkészítendő tömegtábla-sorozatnak, melyek szabadon álló fákra fognak vonatkozni. A nagy és értékes vizsgálati anyagot szerző Szeged, Isaszeg, Mezöhegyes és Kisszállás környékén vette fel, s ebből kiindulva készítette el a fatömeg és növekedési táblázatokat, melynek a szakember oly nagy hasznát fogja az Alföldön látni.

Szerző a mű bevezető részében végigvezeti az olvasót a fatömeg- és növekedési táblázatok készítésének módján, melyből egyrészt telexlehetőségük ez irányú ismereteinket, másrészt érdekes bepillantást nyerhetünk a munka nagyságára és alaposágára. A hézagpótló munkának egyetlen szakember könyvespolcáról sem szabad hiányoznia. (LW.)

Krug Lajos: Tüzek a végeken. A nyugatmagyarországi felkelés, a királytragédia, a soproni népszavazás könyve. II. kiadás. 230 oldalas mű, finom papíron. Medgyesi Schwartz Antal akadémiai festő rajzaival. Röttig-Romwalter kiadása Sopron. Ára 3.80 P.

A hazaszeretett könyve, minden magyar emberé, de legjobban a miénk: erdészeké, bányászoké és kohászoké. Az őst Almatmer hősi erőfeszítésétől, majd Selmeczről való grózyoszemléli menekülésétől kezdve végigvezet bennünket a főiskola ifjúságának a magyar rögrét folytatott hősi és sikeres küzdelmére. Tartalma fellelkesít, a felidézett emlékek a valóságot éltetik meg újra velünk, elejétől végig érdekes, lelkesítő, megható és igaz! Olvassa el mindenki ezt a könyvet, akit Selmechez és ősi főiskolájához ragaszkodik, szeretet és emlékezős szálai fűznek.

Fehér Dániel Mágócsy-Dietz Sándor: Erdészeti Növénytan. II. kötet I. rész, második kiadás, 585 oldal, 1931. Sopron. Ára 35 P. A mult évben megjelent első kötet után most hagyta el a sajtót a második kötet első része, összekapcsolója annak a nagy munkának, melyet erdészeti növénytanunk megrássa jelent. Behatóan, legnagyobb alaposággal tárgyalja a növények táplálkozását, mint egyik legfontosabb fiziológiai jelenséget, s ezzel kapcsolatban a talaj biológiáját, a annak dinamikáját. A növények táplálkozásának előismeretei a legnagyobb részletességgel vezetnek a későbbi fejezetek könnyű megértéséhez, majd „A víz felvétele és párolgatása”, „A víz szállítása”, „A vízkultúra, mint az exakt kutatás módszerei”, „A táplálóanyagok vándorlása és szállítása” című fejezetek után a szén és nitrogén asszimilációját, az erdő anyagcserejét és táplálkozását, végül a rendellenes táplálkozási módokat tárgyalja ez a nagy tudomány felkészültséggel megírt alapos szakmunka. Nemcsak az erdészeti irodalomnak, de az egész magyar tudományunk dicsőre válik ez a szakkönyv, mely — amint az első kötet is tette — méltán fogja felkelteni egy hazai, mint a külföldi tudományos és szakkörök figyelmét.

Vági István és Fehér Dániel: A talajtan elemei, különös tekintettel a talajbiológiára és genetikájára. M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola könyvtárában alapja. 985 oldal. 1931. Sopron. Ára 40 P. E könyvről Dr. Bokor Rezső főiskolai tanárségéből többek közt következőket írja: A magyar irodalom régen nélkülözött egy áttógó és minden részlete kiterjedő talajtant, amely a legújabb kor irodalmát is felöleli, illetőleg kritikailag feldolgozza A talajtan az utóbbi 20—30 év alatt teljesen önállósította magát, mint különálló disciplina, a geológiától az agrikulturnókiámtól és különösen az utóbbi években óriási mértékben

fejlődött és ma is igen sok problémája van kifejlődésben. Ennek a szükségletnek tettek eleget szerzők, amikor kiváló és hatalmas munkájukat, amely már a kézikönyv jellegű bir, a szakközönségnek átadták.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezéseket a lapba szánt közlemények **L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszécs, u. p. Bogács** címre küldendők.

A »Vadászat« rovathoz szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: **Thiringer János ok. erdőmérnök, Körmen, Vas megye** címre küldendők.

Tagsági és lapdíjak, előfizetéseket és mindenmire befizetéseket a Magyar Általános Hitelbank Sátorajánhelyi Fiókhelyzeténél vezetett folyószámlánkra kérünk eszközölni. — Postatakarékpénztári csekkszámla „250.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díjaztagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

Nyugtadjuk az alábbi tagsági és lapdíj befizetéseket:

1930. évre:	
Schmidt Gusztáv, Némethy István	8 P — f
Szecszy Dezso, Zalaegerszeg	8 P — f
Dr. Finkér László, Pálháza	8 P — f
Berényi Péter, Miskolc	8 P — f
1931. évre.	
Dr. Gr. Károlyi István, F.-komlós	2 P 50 f
Dr. Thobias Gyula, Alsófüged	5 P — f
Béley Albert, Debrecen	8 P — f
Onczy László, Vilyipuszta	8 P — f
Gösswein Lajos, Pálháza	8 P — f
Ozsvát Mihály, Pálháza	8 P — f
Juriss József, Pálháza	8 P — f
Buchalla Jenő, Füzérkomlós	8 P — f
Schudich Nándor, Füzér	8 P — f
Bérczy László, Füzér	8 P — f
Dr. Finkér László, Pálháza	8 P — f
Kallivoda Andor, Kecskémét	10 P — f
Terray Gyula, Miskolc	8 P — f

Innen-onnan.

— **Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a közalapítványi erdészeti ügyeknek vezetésével **Karsay Károly** m. kir. gazdasági főtanácsos, ny. városi erdőtanácsos bizta meg, egyidejűleg **Leicht Ottó** erdőmérnököt főerdőmérnöké, **Szaják Károly** s. erdőmérnököt erdőmérnöké nevezte ki, Schenkendel László erdőtanácsos a báta-széki erdőrendelőkésztől a miniszterumba helyezte át, a báta-széki erdőrendelőkészt vezetésével pedig **Kallivoda György** erdőmérnököt bizta meg.

A m. kir. földművelésügyi miniszter **Szepessy Artur** m. kir. főerdőtanácsos miskolci erdőgazdától a győri m.

**CSAK AZ ISMÉTELT HIRDETÉS
HOZZA MEG A KIVÁNT SIKERT!**

kir. erdőigazgatóságához, *Hepke Arthur* m. kir. főerdőtanácsos győri erdőigazgatót a m. kir. erdőigazgatóság-hoz helyezte át.

Igaz örömmel köszöntjük *Hepke Arthurt* a Tisza jobbpartjára való át-helyezése alkalmával. Megbizatásával méltó kezébe került a miskolci erdőigazgatóság vezetése. Értékes gyakorlati tapasztalatát, közismerten nagy tudása és páratlan népszerűsége bizalommal töltötte el bennünket, hogy a miskolci erdőigazgatóság körében új fejlődés, virágzás fog munkássága folytán megindulni. Kérjük, hogy amint eddigi szolgálati helyén az ott működő erdészeti egyesület működésében oly tevényt részt vett, karolja fel a Tisza-jobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét is, melyet elődjének meg nem értése folytán az elmúlt években oly sok mellőzés ért. Fogadják a mi örömteljes üdvözlésünket avval az őszinte szeretettel és meleg barádsággal, melylyel mi mindenkor viseltettünk iránvában, s legyen ügyünknek megértője, bajaink istápotója, tevékenységünkben pedig segítő munkatársunk.

— **Borhy György** kitüntetése A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére *borhi Borhy György* m. kir. udvari tanácsos, felsőházi tagok, a Heves-megyei Gazdasági Egyesület elnökének, egyesületünk alelnökének a közelet terén szerzett érdemei elismeréséül a II. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta. A megérdemelt magas elismeréshez igaz örömmel gratulálunk!

— **Halálózás.** *Floch György* zirci apát-sági erdőmérnök, egyesületünk rezsés tagja í. év június hó 13-án életének 33-ik évében Veszprémben rövid szenvedés után elhunyt. Az uradalom legtevékenyebb, nagy-tudású munkakarjait, szakunk egy kiválóan képzett, mintácan állítható szorgalom zak-társát, a társadalom egy nemeslelkű, áldott jó embert veszített benne. Egyesüle-tünk hű tagját nagy részvét mellett kísér-tek utolsó útjára barátai és collegái. Öríz-tek gyegyletet emlékéit!

— **Kitüntetés.** A M. Kir. Földmívelés-ügyi Miniszter előterjesztésére a Kormányzó *Nagy László* ny. érseki erdőfelügyelőnek az erdőgazdaság érdekében kifejtett kiváló tevékenysége elismeréséül a kormányfő-tanácsosi címet adományozta. A méltán ki-érdemelt magas elismeréshez igaz örömmel gratulálva kívánjuk, hogy ezt a szép cí-met igen sokáig, jó egészségben viselhesse.

— **A főiskola új dékánja.** A m. kir. pénzügyminiszterium a m. kir. földmívelés-ügyi miniszterrel egyetértőleg jóváha-gyaló tudomásul vette, hogy a főiskolai tanács az 1931—32. tanév tartamára a bányamérnöki osztály dékánjává *Dr. Vendl Miklós*, a kohómérnöki osztály dékánjává *Pattanyás Á. Imre* és az erdőmérnöki osztály dékánjává *Vági István* főiskolai rezsés tanárokat választotta meg. Sopron, 1931. augusztus 26-án. *A főiskola ezidő-szerinti rektora.*

— **Eladják, vagy bérbeadják a lilla-füredi Palota szállót** Az országos 33-as bizottság által kiküldött hatos bizottság a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg a tárcza 1931—1932. évi költségvetésében a kiadásoknál 1,860,000 P-vel való csökkentését határozta el. A bizottság azt az óhaját fejezte ki, hogy a lilla-füredi Palota szálló el- vagy bérbé adassék. A szállót az őszi időnyire bezárták, s valószínűleg csak a téli sportidényre fogják ismét idő-legelesen megnyitni.

— **20,000 wagon csehszlovák tűzifa jöhét be az országba az év végéig.** A magyar cseh kereskedelmi szerződési tárgyalások napirendjén a tűzifa kérdés is szerepelt. A tárgyalás a magyar faérde-keletség részéről Bóly Zoltán, Vessy Fe-renc, Vuk Gyula és dr. Unger Ferenc vet-tek részt. A tárgyalás eredményeként meg-egyezés történt, mely szerint 1931. évi vé-géig Magyarországra 20,000 wagon tűzifa behozatára nyert a Csehszlovák állam en-gedélyt, mivel szemben Magyarországra ugyanezen időpontig 29,000 darab hízott sertést exportálhat másrészt díjtételek mellett Csehszlovákiába.

— **Tanév megnyitás a bányamér-nöki s erdőmérnöki főiskolán októ-ber 6-án és 7-én.** Tüvedések elkerülése céljából ezután is figyelmezteti a főiskola rektori hivatala az érdekelteket, hogy a soproai m. kir. Bányamérnöki és Erdő-mérnöki Főiskolán a tanév október elején kezdődik és július hó végéig tart. Ennek megelőzőleg október 7-én és 8-án lesznek a beiratások; azonban azoknak, akik a főiskola első évfolyamára óhajtanak beirat-kozni, feltevélfüket már legkésőbbben szept-ember 15-ig kell irásban a főiskola taná-csánál kérelmezniük. Később érkezett kér-vények csak igazolt, nyomtatékos okok fennforgása esetében vehető figyelembe. Az I P 60 filléres okmánybélyeggel ellát-ott folyamodványhoz mellékelendő: a) Születési anyakönyvi kivonat. b) Gimná-ziumi, realgimnáziumi vagy reáliskolai érett-ségi bizonyítvány. c) Orvosi bizonyítvány jól látó-, halló- és beszélnőképességről és egészséges szervezetről. d) Hatósági bizo-nyítvány a szülők foglalkozásáról (állásá-ról) és vagyonai helyzetéről. e) Azoknak, akik nem közvetlenül az érettségi vizsgá-lat követő őszel kériek felvételt, polgá-ri vagy katonai hatósági bizonyítvány-nyal kell igazolniuk, hogy az érettségi vizs-gálat óta eltelt időt jól töltötték, ez idő alatt mivel foglalkoztak s erkölcsi tekin-tetben feddhetetlen életmódot folytattak-e? A folyamodványban világosan megjelölendő, vajjon a folyamodó a bányamérnöki, fém-kohómérnöki vaskohómérnöki vagy erdő-mérnöki szakra kéri a felvételt. Megjegy-zendő, hogy a törvényes rendelkezések szerint a főiskola mérnöki oklevelei nem-csak a szűkebb értelemben vett bányászati, kohászati és erdészeti szakokra, hanem általános műszaki képzésű adó erejűeknél fogva más korok mérnöki pályára is joga-sítanak. Így különösen a vaskohómérnöki oklevél a tüzeléstechnikai, gázgyártói, a bányamérnöki és erdőmérnöki oklevél meg-felelő gyakorlati működés esetén a városi

mérnöki, az állami földméri és térképé-szeti szolgálatra, továbbá a földmérői jo-gosítvány megszerzésére, valamint az ál-lami távradai szolgálatra stb. képest. A fuzedőlő díjakra, ösztöndíjakra és egyéb tudnivalókra bővebb felvilágosítás a főis-kola rektori hivatalánál akár szóval, akár írásban kérhető. Az előadások és gyakor-latok látogatásá sziorgoran kötelező s így magánutan végezni nem lehet. (F. i. 515/1931. sz.)

— **50 százalékos forgalmiadó eme-lés.** A kormány 4800/931. sz. rendelvénye az általános forgalmiadó kulcsát 3%-ban állapította meg.

Egyidejűleg felemelte a kormány a fá-zisadó alá eső cikkek, szakmáknban a tű-zifa, faszén, szén, kokszt stb. váltásügyl-csát is. Eszerint a forgalmiadóváltásúgkcs
 beföldi tűzifánál ————— 4.5 %
 beföldi faszénél, szénél ————— 3 "
 import tűzifánál ————— 6 "
 import faszénél, szénél ————— 6 "

Azoknál az áruknál, amelyek nem esnek ezidőszertint fázisrendszer alá, hanem a rezsés szabályok szerint fizetik a forgalmi-adót, mint épület- és műta, stb., a szept-ember 14-től kezdődőleg eladott árak utáni bevétel 3 százalékal általános forgalmi adó alá esik.

A szeptember 14. előtt eladott árúkból szeptember 14. után befolyó bevételek 2 százalékal forgalmiadó alá esnek meg abban az esetben, ha ezek a bevételek november 14. előtt folynak be az adózóhoz. November 14. után minden bevétel 3 százalékal forgalmi adó alá esik, abban az esze-lben azonban, ha a november 14. után be-folyó bevétel még szeptember 14. előtt leszállított árak ellenértéke, az adózónak jogában áll a vevő terebére pótlólag a for-galmiadóemelés összegét tehát 1 százalé-kot felszámítani.

Mindenmely forgalmiadószámal szept-ember 14-től kezdődőleg 50 százalékkal emel-kezik.

— **Fának védelme elégsé ellen.** Az állami anyagvizsgáló hivatalok Berlinben és Darmstadtban néhány hónappal ezelőtt nagy égszprobákat végeztek a Baerle & Co. Gernsheim cég által Siin-tüz-ellen védő festékekkel védett faszzerkezeteken ab-ból a célból, hogy ezeknek a nem szilenezt falkonstruktókkal szemben hirdetet főlé-nyről meggyőződést szerezzenek. E cél-ból két kísérleti faházat építettek, és az első kísérleti ház felét tűz ellen védő Siin-festékekkel mázolták be. A kísérleti házak mindenikében 9 kg. fenőhanyagból és 1 kg. fagyapottó raktak maglyákba. A maglyákat 0.5 lit. petróleummal leöntve egyidejűleg felgyújtották. A helyiségben a hőmérsék-let 1000 fokra felszokkott. A tűzek eloltása után kétségtelelenül bebizonyult, hogy az első kísérleti házak Siin-festékekkel védett része teljeségsben maradt és külsőleg legfeljebb bekormozódott. Az első s második kísérleti ház nem védett fája tel-jesen elégett és csak egy két elzsenedett darabja maradt vissza. Az a nagy elöny, amelyet a tűzvesztély ellen védő eme festéktanagy nyújt, ajánlatosság teszi, hogy azt

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

a bányászásban is mindenütt alkalmazásba vegyék, ahol a faszervezeteket égésveszedelmektől védeni kell. A költségek aránytalanul csekélyek és semmiesetre sem lépik túl a tüzveszély által elhárítható károsodások penzértékét. A fehér Silin-tüzelésvédő festék 100 kg.-ra 50 m² bírod. márkában. 100 m² fafelületet kétszeri befejtése mintegy 80 kg. festékanyagot emészt fel. A festéket használatra kész állapotban szállítják, bemazolándó felületét előzőleg portól és piszoktól le kell tisztítani; előzőleg alkalmazott festék bevonatokat, a silinezés előtt el kell távolítani. Az alap száraz és teljesen szára legyen mielőtt a Silin-festék alkalmazásába kerül. (Intern. Bergwirtschaft u. Bergtechnik 9.) Lts.

ÜZLETI HIREK.

Tűzfában étekebb forgalom, szilárdabb árakkal. Lombfában árnyalati javulás.

1. Tűzfába feladó állomás:

Belföldi hasáb	240—260 P.
vegyes	210—230 P.
dorong	180—200 P.
hántottfa	230—250 P.
Romániai hasáb	155—180 P.
Szlovák	800—1450 cK.

2. Faszén feladó állomás:

Belföldi Ia	540—580 P.
Belföldi IIa	— P.
Romániai ab határ állomás	540—580 P.
Szlovák	3200—3500 cK.

3. Műfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ² -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ² -je 35 cm. nél feljebb	45—50 P.
Tölgy tommörök m ² -je	80—170 P.
Bükk gömbölyű 30 cm.-től feléle	30—35 P.
Kőris	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger 25 cm.	30—35 P.
Gyertyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	23—25 P.
fűrészáru	30—35 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	140—160 P.
IIa	110—130 P.
Párisi	210— P.
Hosszfűrész	200— P.
Rövidfűrész	140—170 P.
Tölgy boules	120—170 P.
Quartier áru	170—200 P.
Bükk gözölí, szélezlen	80—90 P.
szélezett	90—110 P.
Bükk gözletlen, szélezlen	70—90 P.
hosszfűrész	80—100 P.
rövidfűrész (széles)	60—70 P.
(keskeny)	50—65 P.
Fenyő asztalosáru széles m ² -e	120—130 P.
keskeny m ² -e	100—110 P.
Építőanyag széles m ² -e	85—100 P.
keskeny	75—85 P.
Léc, zárlec	70—75 P.

5. Bognárfa ab feladó állomás:

Kőris 15—25 cm. 10,000 kg.	360—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártnyokok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m. hossz	22—24 P.
Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m.-en felül	24—26 P.
Tölgy telephonszlop m ² -e	35—38 P.
Donga, gönci telemáglyában	320—360 P.
Keréktalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	0.26 P.
Küllő drb.-ja	0.13 P.
Kisvasúti talpa 1,1 m. h. drb.-ja	0.50—0.52 P.
" " 1.2	0.64—0.68 P.
" " 1.3	0.76—0.84 P.
" " 1.3 (profilírozott)	1.00—1.10 P.
2.6 m. h. közbenső tölgytalpa db.-ja	6.70 P.
2.4	6.60 P.
2.2	6.50 P.
2.6 " " bükktalpa	4.30 P.
2.5	4.20 P.
2.4	3.50 P.
2.2	2.40 P.

Máy-szabványú tölgyváltótalpa m ² -e	90— P.
Nyírfarúd drb.-ja 4 m. h. felső átmérőben 8—10 cm.	1.10—1.30 P.
Tölgy szőlőkaró db.-ja 1.8—2.0 m. h.	0.9—0.10 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű ezre	60— P.
" kisméretű	45— P.
" nagyméretű mészhomok	50— P.
" kisméretű	35— P.
Portland cement q.-ja	5.90—6.30 P.
Mész q.-ja	3.60—3.80 P.

Hirdetéseket felvesz
a „Magyar Erdőgazda”
kiadóhivatala
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Feketefenyő-tobozt

és egyéb fenyőtobozokat
minden mennyiségben

vásárolok,

vagy a hirtokos kivánására részecskéi ellenében kipróbálom, mert Magyarország három erdészeti magpergetőgyára közül kettő az én kezemen van.

Keiner Rezső

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-ú. 34. szám alá.

Tölgymakk,
csertölgymakk,
bükkmakk,

lombfa magvak és gyümölcsfagyvakat, erdészeti cseméket, sorfákat, disziákat magpergetőből és faiskolából szállít

Keiner Rezső

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-utca 34. szám.

IRODASZEREBEN LEVÉLPAPIROKBAN

sehöl sincs oly nagy választék és oly dűsan felszerelt raktár, mint a

KERESZTÉNY SAJTÓ KÖNYVESBOLTJÁBAN.

Kereskedelmi és ipari könyvek és papírok a legolcsóbban és legjobb minőségben kaphatók. Imakönyvek, töltőtollak, zsebkések, játék-kártyák stb. nagy választékban. Vételkényszer nélkül győződhetik meg, hogy a legalkalmasabb és legjobb bevásárlási forrás a Keresztény Sajtó, Kazinczy-utca 9. sz.

Iskolai cikkek a legjobb minőségben.

Felkérünk mindenkit,

akinek olcsó és szép boríték, levélpapír, névjegy, eljegyzési, esküvői, bálí meghívó, róplap, falragasz, körlevél, ipari, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi, egyházi és bármiféle irodai nyomtatványra van szüksége az rendelje meg bizalommal

a Zemplénvármegyei Keresztény Sajtóvállalat, most

PÁVAY JÁNOS könyvnyomdájában

Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám. (A főgimnázium épületében).

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszécs, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadó/hivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:

L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Bucszószavak.

Három évi szerkesztés után megváltak a Magyar Erdőgazdától. A megrabolt hazánknak, a roncsos zsu-gorodott magyar erdőgazdaságnak három keserves, nehéz esztendeje volt ez az idő. Csupa lázas küz-delem, csupa élet, s levegő után kapkodás, vánság, gond, igényle-szállítás, zászlás, sikertelenség és ujrakezdés vonul át ezeken az éve-ken. A Tiszajobpparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének öreg fáját is megválték ezek a sivár esztende-ek. A nagy vihar utáni ujra-éledést nagy visszaesés követte, szellemi és anyagi erőt megfogyat-koztak, visszavonultság, rezigná-ció mutatkozik tagjaiban, s az ér-deklődés, a lelkesedés egyre csök-ken. Az élnéptelenedett közgyűlé-sek, a szerkesztő postájának üsz-szeszregorodása, az egyre fokozódó tag-kilépések szomorú biztonság-gal mutatnak rá arra, hogy egy-pusztuló ország agyonkínzott nem-zedéke vagyunk, melyben a közöny kezd urrá válni. Három évi szer-kesztői működésem során elszo-ruló szívvel figyeltem meg ezt a fokozatosan bekövetkező rosszab-bodást, ezt az állandóan súlyos-bodó, végzetserői dekadenciát. — Többször önvád támadt fel bennem, magamban keresve a hibát, az idő azonban meghozta lelkiis-meretemnek a megnyugvást: a hiba nem bennem van, hanem a korban, miben élünk, a háboruban, miből vérünkbeüportan, bánán ke-rültünk ki, az ország, a gazdaság és az egyén nagy nyomorúságá-ban, mely oly vigasztalanul sívá-nnak mutatja felettünk az eget.

Mert ha körülműzünk hazánknak többi gazdasági, társadalmi és szász magyesületé házatáján, ugyanez a kép fogad bennünket: vissza-esés, pangás, közöny minden téren országszerte. Az erdőgazdaság országos egyesületének közgyűlése-inek a jelenlévők télyomó része az idősebb, nyugdíjas állásu tagokból

kerül ki. Nyugodt, megfontolt csend. A figyelem egy önmagát felülműl-vezetőférfiu mindig triss, tevékeny szelleméhez tapad mint a méhráj s követi engedelmesen annak szer-cencsés szárnyalását. A megfonto-lás és lehiggadság ezen tiszte-letreméltó képviselői mellett hol vannak itt a többi dolgozók? Hol az ifjuság, az ellenzék, a gyakor-lati férfiak sora, hol maradnak a birtokosok, hol késnek a napfényre kívánczó új tehetségek, kik majd a vezetést átvenni hivatva lesz-nek? Elsodorta őket a szomorú kor, melyből ma még olyan mesz-szinek tetszik a kibontakozás.

Bucszom kedves lapomtól, a Magyar Erdőgazdától. Megbitáto-som lejár. Hálás köszönetet mon-dok mindazoknak, kik működé-semben támogatni az egyesület, s az erdőgazdaság iránti érdeklődés ébrentartásában segíteni szívesek voltak. Mert ha csökkent is az érdeklődés, ha romlottak is a vi-szonyok, hiábavaló munkát még-em végeztünk, ha bármily cse-kélyesség volt is, mégis szolgálatot tettünk az erdőgazdaság, s hazánk ügyének, s ezeknek a nagyon ne-héz esztendőknék lápos, süppedé-kes utján néhány mértőldig elvit-tük a zászlót, melyre a magyar erdőgazdaság virágzása van felírva.

Midőn most az engem másfél-kényserítő körülmények miatt másnak adom át az egyesületi zászlót, arra kérem annak minden egyes tagját, ha bármily nehéz, ha bármily kilátástalan a jelen, bármennyire céltalannak látszó a küzdelem, ne hagyják el, emeljék azt magasra! A szuroksötét éjsz-akában — ha a pislogva is — tartsák ébren a tüzet, mert eljön az idő, hogy szükség lesz rá, s ujjongó, diadalmas tüzeket gyújtunk abból a Kárpátok gerincén! — Bucszom kedves lapomtól . . . Szemem előtt rőzsaszinben ragyogó havasok tö-vében fenyőerdők sötét koszoruja kéklík, rohanó folyókon tutajok siklanak az Alföld felé, szállják ro-

hannak hosszu esuszlatókon, piz-trángos patakok mentén száz apró fűrészmalom vágja a deszkát. Friss, fehér, illatos deszkát, épí-téshez való. Mert építés folyik országszerte, lázas, ujjongó munka. Felépül romjaiból hazánk!

Lady-Wittenberger Géza

A szikfásításról.

Irtó: vítéz Tikos Béla.

Szikfásítás tulajdonképpen nincs is. A szik lesepri a hátára ültetett csemétek, az első szárazabb nyáron, de legkésőbb a 3–5-ik évben teljességgel elpusztulnak a tengődő csemétek.

Ami erdősíthető, az már nem szik, vagy ha tudományos szempontból sziki termő-helynek tekintjük is, a legjobb termő-helyi fokozatok képviseli, amelyek egy-részen a buza kitünően tenyészthető és a leggyengébb erdőfaljak is jó rőpa és borsótermő helyek. Sőt a cserjéseknek már alig alkalmas területek, amelyek már csakugyan szikéseknek nevezhetők, jó minőségű kaszálót és legelőt szolgáltat-hatnak.

Tehát felülletes tekintve a jövedel-mezőesség, az erdősisítés nemzetgazdasági kár volna.

Figyelembe kell azonban venni, hogy a csekély fahozadék mellett hatalmas közvetett hasznót hajt az erdő.

A szikések átka a nagy felmelegedés, erős lehűlés, a légörvények, a száritó szelek és az esőtlenesség: mindezek csök-kenethető az erdősisítés által. A gyors hő-változásokat mérsékeli az erdő viztar-talma, amely nagy fajhője miatt állandó-bb teszi a hőmérsékletet: a szelgő képessége ismeretes, ez sok nedvességet megnt az erdőn kívül eső területeken is, amennyiben a szél sebességét csök-keneti, tehát a talajszáritó hatás is csök-ken. Ezen előadászik kerete nem engedi meg, hogy részletesen beszéljék az erdőnek a növénytermelésre gyakorolt kedvező hatásáról, de ha utána kutatunk, számtalan egymásba kapcsolódó compo-nenset találhatunk, amelyeknek eredmé-nye egy türethő termelőny.

Most lássak tehát, mi az a szik.

Mint jó munka hipotesist Treitz Péter elméletét ismeretemen, öszerinte az elszik-kesedést a gőzexhalatok savai okozzák, bonyolult cserébomlások utján.

Földgáztartalmú rétegek az egész Ma-gyarálföld alatt vannak; exhalatok azon-ban csak az ugynevezett vetődések men-

tén keletkeznek, amikor is a víz és a gáz áthatlan rétegek megszakadnak, eltörlődnek, függőleges irányban vetődnek és utat nyitnak a földgázaknak.

A cseresből az ismertetése sok időt venne igénybe, itt csak egy fontos hatást kell hogy kiemeljek. A felsőbb rétegből, melyben a növényélet legfőbb momentumai játszódnak le, majdnem teljesen hiányzik a mérsz.

Márpedig a mérsz, mint növényi tápanyag is fontos, de méginkább fontos és ismeretes övszer a szikesedés ellen. Ez a felső réteg, a legfelső, napzsírta és esőverte rétegen kívül teljesen el van kocsányosodva. Nyáron szikla, ősszel lekvárszerű; levegőtlen, néha vízhatlan növénygyilkos talaj. Főátka pedig a gyors kiszáradás.

A mérsz a fent említett cseresből miatt, 60—100 cm. mélységbe jutott le a talajba és ott valamely szilárd tárgy körül — rendszeren gyökér vagy eltemetett nádszál körül — lerakodott, ahogy azt a concretiókon található lyukakból következtetni lehet.

A concretiók közötti talaj is telítve van mérszsel, úgy hogy ezen réteg mérszartalma a 60%-ot is elérheti. Ha ezt a réteget fel tudnánk hozni a felszínre és beszánthatnánk a talajba, már időlegesen meg is szüntettem volna a szikes hatását.

A tisztult sok helyt gyakorolják ezen eljárás, ami oly kisgazdának, aki a saját — rendszerint téli — munkáját nem értékeli, kiférhető. Ismeretes, hogy mérsziszapot és mérszkóport is szállítanak ki az ilyen területekre.

Nem szabad a szikes területeket összevetészeni a sós területekkel. Ez utóbbiakon a só (pl. szóda) egyszerűen jelen van, ha onnan vegyileg kiküszöbölöm vagy vízzel kilugozom, úgy a talaj megjavul.

Ezek sokféleképpen jöhetnek létre, pl. ugris, hogy egyáltalán melyedés egy szikes platóba van beágyazva, onnan az esővíz a fenébe leomssa a sziklót és a víz következtetés elpárolgása folytán koncentráció jön létre.

Ezzel szemben a szikes terület így egyszerűen nem javítható meg. Ennek élete van és a szikós képződés folytonos.

Az erdősítésre alkalmas területek kiválasztása először is szemre történik. Ha a pusztában forró nyáron járva emelkedést látok, amelyek a szürke környezetből zöld színe által válik ki és még magasságra növényzet is borítja, úgy majdnem biztos lehetek, hogy kitűnő erdőtálaj áll előttem.

Ily terület azonban kevés van. A részletes kutatás próba gódrók, vagy próbafurások által történhetik. Itt előszörban a felső, kocsányos réteget vizsgálom — vízzel megnedvesítem és gyurni próbálom: a tulságosan engedékeny föld rossz jel, — stb. Természetesen ehez igen nagy gyökérrel kell épügni, mint a felszántott területnek színe után megítéléséhez.

A kezdőnek egyedüli viszonylag biztos módszer áll rendelkezésére: a talaj ősi növényzete alapján való meghatározás.

A sziklatalaj rendkívül sokféle, először is a tisztultalaj nagyon különbözik a dunántúliaktól, amely utóbbiaknál a felsőtalaj mérszús is lehet. De négy-

szögmértőlndnyi területen is számtalan változat fordulhat elő. A debreceni erdőhivatal, melynek a 350 k. h.-at kitevő Ohat erdeje sziklatalajon áll, azonkívül a Hortobágy pusztá fásítása is hatáskörébe tartozik, saját használatra 3 osztályt, néhány osztályt és az osztályokon belül még 5 termőhelyi fokozatot különböztet meg, sőt az 5-ik fokozatnak még „a” és „b” alfokozata is van. Ez eddig 24féle sziket jelent.

Ezzel koránt sincsenek kimerítve a különbözőbb szikféleségek, de kísérleti célra ez az osztályozás elég.

Praktikus kivétel szempontjából három zónára osztjuk a szikeseket. Az 1-ső és 2-ik termőhelyi fokozat az I. zónát alkotja, a 3-ik a II. zónát, és a 4-ik és 5-ik a III. zónába esik. Az 5 b. kimarad.

A növénytani meghatározás nagyjából adom:

I. zónán található:

Carduus cirsius és *Onopordon fajok* (bogáncsolótű) *erium campestre*, *lotus coruicollis*, *achillea collina*, *Onónus spinosa*, *Cinodon dactylon*; nedves időben vagy talajon *alopecurus pratensis*: erős legeltetés esetén 40% *festuca pseudovina*.

II. zónán:

Eros legeltetés esetén a *festuca pseudovina* 60%, jellemzők az *inula britannica* és *ciocirum intibus*.

III. zónán:

A *stacice Gmelini*, *artemisia monogyina*, *foliurus panonicus*, *aster panonicus* és *punctatus*, *peucedanum officinale*, ezen két utóbbi inkább védett helyeken. Nedves helyeken *bolboshoenus maritimus*, stb. Ez utóbbi sáshoz hasonló növény. Gyökérzetten gumók vannak, amiket a víz kimos és a pusztai tócsák szélén az u. n. pallóverésen összegyűlnek és figyelmeztetik a birtokos, hogy hiába csapolja le a vizet, a talajt felszántani vagy beerdősíteni úgy sem fogja.

A minden zónán kívül eső 5. b., köznyelven vaksziket nem kell különösebben leírni. Legtöbbszörre a víz erősiája okozza, de okozhatja más is, pl. kocsilerek. A legerősebb szikféleségeken keletkezik, mert ezeken a felső talaj kohesitája — különösen nedves állapotban — kicsiny. Ha a víz leherdta a csekély szegény humuszos földet, az altalaj csapazon marad, talajbacteriumok nélkül és a nap hatására alatt végképp terméketlen lesz.

A növényzete apró és különleges. Tavasszal: *miosurus minimus*, később *Camphorosma ovata*, *puccinellia distans*, *salsola sóda* és mások élnek rajta, hogy miből, az az őt titkuk.

Hogy melyik zónára melyik faj ültethető, az alábbiakban adom.

Az I-re majdnem az összes alföldi ültethető, célszerű kocsányos fölget vetni, üde talajra magas kórist, esetleg amerikai kórist, jól fog menni a kanadai nyár is. Mindezeket célszerű keverni kocsány szillem, korai és fűrtős juharral, Soprhóvárd, vadkórtevel és Csetlissel.

Ez a két utóbbi lassu növesü, görbe törzsű fa, nem várhatunk tőle nagy hasznat, de az előbbi a szikfoltokon is megmarad, míg az utóbbi kitűnő szárazságtűrő fa.

Pár évi meggazdasági használat a ta-

lajt némileg egalizálja és a sohasem egyenletes talaju részleten nem fogjuk megtámasztani az apró szikereket, miert is jó, ha már kezdetben ebből a két fajból a tarkabó helyekre nagyobb százzalokt keverünk, hogy a talaj a kevesebb cseméket elpusztításával csapazon ne maradjon.

Ne ütessünk akácot, mert az nagy nitrogénszükségletét a levegőtlen sziklatalajban nem tudja kielégíteni, azaz az akácál simbiosisban élő és annak gyökereiben gumókat képező *bacilus radicióla* nem tudja a szabad nitrogént assimilálni szabad nitrogén hiányában.

A II. zóna főit a szil és nyárfélek, főként kanadai nyár; keverékfakul alkalmak a juhárfélek, a zöld juhár kivételével. Különféle talaj- és erdővédelmi szempontok fontossá teszik, hogy az állomány minél tarkabó legyen. Tehát: *Sophora*, *gledichia*, *vadalma*, *vadkörte* fákön kívül még célszerű lesz *ptelea trifoliata*-t, *amorphia*-t, *szentolajfát*, *tamarix tetrandrá* stb.-t közé elegyíteni. (Az utolsó négy inkább cserje).

A III-ik zónára már ne telepítsünk erdőt. Nehéz rajta magas törzsű fát nevelni, összefüggő, hasznot hozó állományt pedig lehetetlen.

Méltó meglepetéssel lát az ember ilyen helyeken 15 cm. magas, 15 éves tölgyeket, másfél méter magas 30 éves magas kóris cserjéket.

Nem is tárgyalnám az erdősítését, ha a sziklatalaj nem volnának tulságosan változatosak, úgy hogy nagy összefüggő I—II-ik zónának megfelelő darabokat néha nem lehet találni. Ha tehát pl. 10 k. holdnyi delelő erdőnek kersek helyét és találok is, de a derekán egy keskeny sáv III-ik zónába tartozó föld húzódik végig, néhány más szabálytalan szikfolttal, vagy a delelő erdő eszméjét nem vetem el, hanem a szikfoltokat is beléjük foglalom és erdősítem úgy, ahogy tudom. A felhasználandó faemek legyenek *tamarix tetrandra*, *szentolajfa*, *vadkörte* és ideiglenes árnyékolóként *atalpa speciosa*. Számitva arra, hogy a területen elszórt jótalaju sziketek is lehetnek, célszerű még laza hálóban a keverék közé még kanadai nyárt telepíteni.

Célszerű az ilyen foltok betelepítése azért, hogy azok nehogy tovább terjedjenek általában, hogy a terület homogenitár árnyékoltság és a talaj termőereje fokozódjon. Veszedelem a be nem erdősített terület azért is, mert csekély értékű föld termésével a legelő állatok magához vonja és tápanyagánál sokkal több kárt okoz a tipratás és a szomszédos állományok törése. Egyébként a tiszta III-ik zóna erdősítése a gazda feladata nem lehet, költés és eredményben szük volta miatt, csakis a kísérleti állomások foglalkozhatnak vele, azok sem tulságos eredménytel.

Fontos még a csemétek ültetése és ápolása is, mert az akárhogy — azaz olcsón — végzett erdősítés biztos sikerességét eredményez. Mi 40 cm. széles és hosszú, 50 cm. mély ültető gödröket szoktunk ásni, ültetéskor az előzőleg felszántott földnek csak a felső 20 cm-ter-es rétegből kikerült földdel töltjük meg az ültető gödröket.

Kísérlet alatt áll, hogy nem volna-

célszerű minden ültető gödörbe mondjuk 500 gr. mészport elkeverni.

Az ültetés 1,60 m. sor és 1,00 m. csemetetávolság mellett szorosan történik. A teljes talajművelés elengedhetetlen. Legelőszűrőbű köztes használatlalt, de gabonaneműk kizárásával végezni el az állandó porhanyítást, mert a termények kapálásakor a csemeték töveit is megkapáthatnak és a termények teljes átnevedése elegendő díj a kapálásért. Sokszor egy-egy falu szegény népének áldás egy ilyen köztes használat.

A III-ik zónába ritkán fizetődik ki a köztes használat, itt hát végső sziksgben ekekapával hosszába és keresztbe meghuzatja az erdőgazda a sorközöt és az így támadt négyzetöleget szigeteket kézikapával szétvágrata. Ez meglehetősen költséges munka.

A legeltetés teljesen minden korban kiküszöbölendő.

A kísérletezés dicséretes dolog, hogy azonban nehogy már megjárt utakra megjárjon a kísérletező, meg kell itt jegyezni a fanemekre vonatkozólag: sok cigány természeti fanemük van, amelyek igen nehéz körülmények között is vigan fogamzanak és jóideje szívósan küzdenek a létért.

Ilyen az amerikai kőrís, részben magas kőrís, zöld juhár, a catalpa speciosa, prunus serofina és sok más. Ilyen tulajdonképpen az akác is.

Mindezeknek nagy része már ki van próbálva és bizonyos, hogy az akác és a zöld juhár egyenesen szikellenes növények.

A két kőrís az időnként teljesen kizáródó talajt nem bírja, mint amilyen a szik.

Más növények kísérlet alatt állanak.

A bükkfa karrierje.

irta: Dr. Fazekas Ferenc.

Kiváló professoraink, még a régi jó selmei időkbén, úgy tanítottak nekünk, hogy az „erdők-anya”: a bükk. A talajfentartó, a talajjavító bükk. Az egyébként csak megtűrő, oltó és szerény bükk. S az erdő büszke királynője: a tölgy. A hatalmas tölgy. Az akkori magyar erdőkre és az akkori magyar tölgyesekre, bizonyára talála is volt ez így.

Századunknak gazdaságilag is nyugtalan vére azonban erősen megléptáza tölgyeinknek, a mi megmaradt tölgyeinknek büszke királynő címét is. A fák társadalmában örököltől előkelő trónjáról bizony nálunk a hatalmas tölgynek le kellett szállnia, — s megmaradt erdeinknek most már csak fák közteshasználatában olykor bizony csak egy szerű proletár fa-sorban, úgy kell küzdenie neki is régi pozíciója maradványaiért, sőt egzisztenciális sorsáért is, — mint az erdők egyéb szerényebb nevé fa-fajtaiknak.

Sorsunk rosszabbra fordulását parallel követte általában mindenféle fának háttérbe szorulása.

A középeurópai általános elpauperizálódás

mellett csak a tűzifa, mint egészen az első vonalon álló közszükségleti cikk, tudott kiadós fogyasztásra találni. Mintahogy általában a háború utáni leszegényedésekben csak a zsír, a kenyér, a legelősbű ruházati cikkek, a legkisebb lakások és a legelősbű tüzelőanyagok kerülnek előtérbe. A műszaki fa, a bútória, etc., mindezek már luxus-számba mennek.

Pedig e fa évezredek óta hűsége társa az embernek. Ismeretes a közmondás, hogy bőlcsőltől a koporsógú kísérete az összes nemzedéket. Fából készültek a legszükségesebb, a legnélkülözhetelembb eszközök, bútörök, sőt épületek. A technika soha nem képzelt legújabb fejlődése részben szintén kiszélesítette a fának felhasználási területét. De csak részben. Mert másrésről, ugyanakkor, napjainkban vissza is nyomta. A kapitalista termelés nagyítóje — ez az igazi gazdasági nagyhatalom — a vasat és a cementet kezdte propagálni, mert ennek a nagyitökének menell gyorsabb szaporodási érdekei itt láttak terjeszkedésükre igen kiadós konjunktúrális lehetőségeket. Bármilyen számítottév is a nagyítóje ilyen irányu mozdulása, a fának ősrégi egyeduralmát megdőnteni egészen nem tudta. De már felette sajnos, hogy egyáltalán ki tudta kezdeni. Célfudatos és szivós reklámbájdárataival a köztudatba próbálta szivattyuzni a vasnak és cementnek aláfesztelt vélt előnyeit. Ismeretes a közelműltből az a fájó seb, mint faiparunknak a cement-talpák bevezetési kísérlete okozott.

A fa azonban állja ezt a harcot is. Már-csak egészen rövid idő kérdése, hogy az előbb említett cement talpák pünkösdi királysága teljesen véget érjen.

De most nem arról akarok értekezni. Az „erdő-anya”-nak, ennek a dolgoz, munkás, talajvédő és talajjavító, de mégis szerény bükkfának az utóbbi évek folyamán észlelt előretörése az, ami bizonyos jóleső megelégedést vált ki belőlem. De szivesen kell, hogy lássa ezen jelenséget minden magyar erdőgazda, már csak azért is, mert nemcsak szüktebb hazánk erdőgazdasági problémáinak egyik aktuális kérdése, — de egész közgazdaságunk szikadt sovány talajára is felér egy jókor jött csendes kis május esővel. A cseh és román műfa visszaszorítására gondolok itt. És külkereskedelmi mérlegünk legújabb pontjána, a fa-importnak hacsak kis mérvű csökkentésére. A kapcsolatos devizák megmen-tésére.

És mindehöz, a régen csak megtűrő, a csak tűzifára termelt, a sokak által kissé le is nézett szerény bükkfának keresztül jutunk.

Azt már eddig is tudtuk, hogy a bükk-fának, mint inkább szlicsafának magas húzási, nyomási és nyirási szilárdsága van és gözölt állapotban kitűnően hajlítható. Hogy jól hasítható, szilárd, kemény és ne-béz fa. Szint, pácot, politur könnyven vesz magába, tehát asztalos-fának is igen megfelelő. Azt is tudtuk, hogy — sok előnyös tulajdonságai mellett — fájának két nagy fogyatéksága is van. És pedig, hogy az időjárás viszontagságainak kivéte, a levegő és nedvesség változó hatása alatt, cse-

kély a tartóssága. Másik hiányossága pedig az erős vetemedés és repedezés.

De tudjuk ma már azt is, hogy tartósságát gözöléssel és impregnálással fokozhatjuk — a gözölés pedig a vetemedések és a repedezések is jó ellenszere.

S hogy mi mindenre volt használható ezen bükkfa eddig is, ennek megvilágítására elég, ha csak egy talalomra felsorolom, hogy bükkfából nyerhető: tűzifa, faszén, vasuti-talpfa, fűrészszerű, forróerő, hajlított bútörökhez lécek, dongák, szindelyek, ke-keltek, facipők és lapapucs, gerendák, kefe-la, sétatörök, esernyőnyelek, csepevények, seprőnyelek, fagombok, felderítő-forgács, seprőnyek, ruhaakasztók, kerékgyártófa, cér-napszupnik, kaptafák, dörzsfelek, faedények, lapátok, puskagyak, mezőgazdasági szer-zszámák, bútória, szerszám és műszerfák, gyermek-játékok, sporteszközök, stb., stb.

Részletesen azonban nem térek itt ki arra sem, hogy miért a legkedveltebb tűzifa mégis csak a bükkfa, arra sem, hogy telítve, a bükk milyen egészen kiváló jó talpát ad, és hogy gözölve, a bükkanyag bármilyen tömegcikké termeléséhez, de asztalos fának is igen kerestelt és csaknem mindig eladható cikket képez. Sőt pontosan meg tud felelni azon háború utáni elengede-tetlen követelményeknek is, hogy műtája — használhatósága, sokoldalúsága mellett — viszonylag olcsó is legyen. Igazi tömeg cikk.

Mindezek mellett biztos jövőjét mégis különösen abban látom a bükk-műfának, hogy kitűnő alapanyagát képezi a réteglél lemezgyártásnak.

S mert a jövő — az egész világon — a réteglél lemezek és tábláké, — hazánkban — ahol nem állanak a réteglél lemezgyártás rendelkezésre belőldi mahagóni, éger, nyár, hárs, vagy nyír nersanyagok megfelelő minőségben és mennyiségben — mondom, idehaza a jövő a bükké. Ezen fandumól ugyanis mégis csak vannak még bizonyos megfelelő készleteink. Még a nyáron termelt friss bükkfa is felhasználható e célokra, sőt szezon-cikk voltánál fogva még keresettebb és így drágább is, mint a téli döntésű.

A réteglél táblák és lemezek óriási előnyei közismertek. Vagy legalább is kellene, hogy azok közismertek legyenek. Szakkö-reinknél pedig egyenesen bűn, ha esetleg mégis tájékoztatlanok lennének ezzel a modern fatechnológiai problémával szemben.

Ha csak a főbb műszaki kiválóságait említem is meg itt ezen faipari fontos nersanyagának vagy létegyártmányának, már akkor is fel kell, hogy tűnjön, minő prespektívája van ezen árnak a közeljövő termelési viszonyainak kialakulásában. Vitan felül áll ma már, hogy a réteglél fa összes műszaki tulajdonságai, — épen nagyitok homogenitásuknál fogva, — sokkal előnyösebbek, mint általában a tömörfái. Így első-sorban a szilárdság minden követelménye-nek inkább képes megfelelni a réteglél fa. A hígroszkoposság kellemetlen tünetei is a rétegek ellenkező és egymást lekötő, egy-mást ellensúlyozó tulajdonságain keresztül kiküszöbölhető ki. Kis fajsúly, nagy rugal-

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

masság, rossz hővezetés, könnyű megmunkálhatóság, mindezen előnyös tulajdonságokkal a réteget fa is rendelkezik. De míg tömörfa-deszkák csakis a rönk-átmérő méreteitől függő nagyságban, tehát csak korlátozott méretben állíthatók elő, — addig a lefejtett, rétegelt lemezek tetszés szerinti szélességekben és bármilyen hosszúságokban készíthetők.

Hazai szemszögből nézve, a rétegelt falemezek terhdátásának jelentőségét még az is emeli, hogy a külföldi épületi fának és butorfanak fokozatos kiszorításával saját erdőgazdaságaink keményfa termelésének elhelyezését, és így prosperitását biztosítja, — a külföldtől mentesíti a feldolgozó ipart, — és az ország háztartásának megemléti a kapcsolatos külföldi devizákat. Nem lehet tehát utolsó szempont az, hogy magyar erdő termeléséből, magyar tökével, magyar munkások állítják elő ezt a nélkülözhetetlen árut.

Nem akarok itt részletesen kiterjeszkedni arra sem, hogy mi mindenre használják fel az asztalos ipar, a bútorgyárak, az építőipar, a kocsi-, vagon- és hajógyárak, a repülőgépipar, a szek-, hordó-, és kofergyárak ma már széltében-hosszában ezen rétegelt lemezeket. Egy más alkalommal talán majd erre is sor kerül.

Szakközelegünk figyelmét mégis fel kell hívnom a bükk terhdátásával kapcsolatban legújabb két íparunknak, a székülés-gyártásnak és a fadoboz gyártásnak gyors iramu megerősödésére. A hazai bükkből való székülés-gyártás már több mint egy évtizedes multra tekinthet vissza. Ezek a széküléslapok és támlák is, miként a ládák és dobozok, valamennyien rétegelt falemezekből készülnek. A székülés-gyártás, épen nagyobb múltjánál fogva, eléggé ismeretes. Nem úgy azonban a doboz és ládagyártás.

Különösképen hangzik, hogy amikor évszázados viruló iparok és üzemek a már huzamosabb idő óta tartó gazdasági válságok mostani egész sora után lassan-lassan mind elsovadnak, elpusztulnak, kihullanak, a még dacolni tudó, megmaradt néhány még egészséges üzem pedig szintén csak épen hogy tovább fengődik, úgy-ahogy fortwirsaltol, hogy akkor — ilyen viszonyok között — a láda és doboz ípar mégis lábra tudott lépni. Sőt már csesemő korán is tal jöttéppen ezen rettenetes időkben. Mi sem mutatja a bükk életre valóságát jobban, mint ezen példa.

A rétegelt lemezekből készült ezen dobozok és ládák nálunk természetesen ísmét csak a fenyőfákat teszik könnyven nélkülözhetővé. S valóban tetszetősebbek, szebbek, könnyebbek, erősebbek is a fenyőládánál vagy a régi típusu szegezett, vastag bükk deszka ládánál. Sőt legújabbban már a juta-zsákokat is kezdik kiszorítani egyes csomagolási megoldásoknál. Így a rizst és kávé importáló nagykereskedelem már is szívesebben vásárolja a meszi utakon is sokkal jobban bevált ezen hengeres alaku, elégszen vékonytestű fahordókat, mint az otromba és könnyen sérülő zsákokat. Ugyancsak nagy fogyasztója ezen hengeres dobozoknak a kalap-, a keksz- és a tészta ipar, valamint az élelmiszer üzemek, — a szegletes dobozoknak és ládáknek a cukor- és szappan-, a dohány-, a szalámiipar és a többi egész sereg íparágnak, gyümölcs-importőrök etc., etc.

Közismert, hogy a bükkből eddig is készítek ládadezkák. Különösen az öreg, nagy barna bled bíró bükkösöknek volt ez jó értékesítési lehetősége. A Tavollettik a régi Magyarországból, most, az S. H. S. országokból Trieszt és Fiumén át Sziciliába és Genuába, kisebb rész Délolaszországba, továbbá Jaffába, Cyprusra és Törökországba szállították ki és déli gyümölcsös ládák készítésére használtattak fel. És ezen deszkákból még szárított tésztólepek, makaronik, sőt virágok, stearin-gyertyák, fehér olomfestékek etc. csomagolására is készítek ládácskákat. A fában szegény, kopáros Görögországban is keresett cikkek voltak ezen ládácskák és a bükkdongákból készített hordók. De használták ott ezeket mazsolaszőlők, fügek, szárított halak etc. csomagolásához is. Úgy tudom, hogy keresetlekk voltak ezen ládák és hordók még Dániában is vaj csomagolásokhoz. A durva szegezésekkel előállított mindezen bükk-ládák és hordók azonban magukon viseltek a szintén csak szegezett eddigi fenyő-ládák és hordók összes hátrányait és amellett nehéz önsúlyuk miatt a szállítási költségeket is tetemesen megnövelték.

Még fában szegény csonka hazánkban is az volt így a helyzet még a közel — multban is, hogy — jollehet bükkünk az volt, — csomagolásra, az említett hátrányokkal fogva, bukányagjainkat csak elévnyre használhattuk fel. Amint hogy egyebb országokban is, ahol még használatosak a régi vastag bükk-deszka ládák, lépésről-lépésre kénytelenek átadni helyüket a rétegelt új típusnak.

A rétegelt enyvezett lemezek evolúciószerű előretörésével egyidejűleg tehát nemcsak a bükk rétegelt lemezek jelentősége fokozódott, de az ebből készült igen erős, vékony, csinosan fűzött ládák és tetszetős fadobozok fogyasztása is rohamosan emelkedett.

Ezen hengeres dobozok és szegletes ládák rendszerint 3 rétegben 2—4 m vastag rétegelt enyvezett bükk-lemezekből, fűzött eljárással készülnek, tetszés szerinti nagyságban. A dobozok és ládák fedelapjai bármennyiszter leemelhetők és visszailleszethetők, anélkül, hogy a fa szilárdságából a legkevésesebbet is veszítene. Az eddigi fenyőládák vagy bükkládák kibontásánál szeglek, a szegelés helyei és a felfeszítés művelete a ládákak továbbra vagy egészen használhatatlannak vagy silányvá tettek.

A láda mindegyik oldala különben egyetlen darabból készül, s már ez is zártabb, kompaktabb külsőt kölcsönöz annak.

Az új típusu bükk dobozok vékony falai nagyobb ellenálló erővel bírnak, mint a többszörös vastagságú fenyőfaladák, tehát nagy távolságra való szállításoknál a lényegesen kisebb súly folytán tekintélyes fuvardíj érhető el. Csekélyebb súly mellett így tetszős forma, kinyithatóság, az újra felhasználás lehetősége a legkülönfélébb célokra, az abszolút tisztaság és olcsóság jellemzik ezen bükkfaladákat és bükkfadobozokat.

A magyar erdőgazdák bizonyára örömmel veszik tudomásul a hazai bükkünknél, — „az erdő-ányaik” — ezen kivételesen szép kiejelét. És méltán büszkén figyelhetnek fel. A fatechnológia tisztelgeve meghajlik az „erdő-anya” előtt.

Irodalmi Szemle.

Kaán Károly: Természetelem és természet emlékek. A Magyar Tudományos Akadémia Vitéz József díjával jutalmazott munka. 316 oldal 500 110 mümelleklett. Révai Testvérek kiadása Budapest. 1931. ára 30 P.

Egy fáradhatatlan tudósnek hihetetlen szorgalommal összegyűjtött ragyogó stílusban megírt könyvünk munkájával lett gazdagabb a magyar tudományos irodalom. A természettel s annak szépségeivel foglalkozó, azok iránt érdeklődő minden kulturbere igazi gyönyörűséggel olvassa, nézi és csodálja ezt a hatalmas művet, mely nemcsak élvezetes leírásaiban, hanem gyönyörű képeknek bellő mümellekleteiben teszi ismerté a hazai és külföldi természeti emlékeket, foglalja rendszerbe azokat s szab új irányt a természetvédelem kultúzsának. Nem száraz tudomány ez a könyv, hanem bárki által élvezhető, sőt annyira érdekes, hogy a természetkedvelő olvasó letenni is alig tudja.

Örömmel és büszkeséggel üdvözöljük Kaán Károlyt, az illusztris szerzőt, egy-síletünk tiszteletben tagját magas színvonalú művének meglezelen s azon nagy siker alkalmával, ml az ország-szerte arattól. Felhívjuk olvasóink b. figyelmét, olvassa el mindenki ezt a gyönyörű könyvet, mely nemcsak tanulásg olvasmány, hanem szívet-lelket gyönyörkötödő élmény fog számukra nyujtani.

L. W.

Wolfgang Lentz: Auf dem Dach der Welt. Mit Phonograph und Kamera bei vergessenen Völkern des Pamir. 354 oldal. 37 képpel, 4 térképvázlattal. Deutscher Buch — Gemeinschaft kiadása, Berlin S. W. 68, Alte Jakobstrasse 156/57.

Már a könyv címéből kilávilágik, mi a tartalma, vagyis főként a középszázi és különösképen a „világ-tetőjén”, a Pamir-n élő népek szokásainak, nyelvének tanulmányozása.

A szerző szerint a régi népszokások, dalok, az eredeti nyelv mindinkább eltűnik, változik, romlik a szovjet hatása alatt és szigorú rendelkezéseinek kielehethetlen végrehajtása folytán. Minden, ami szép, nemcsak régi itt is elmúlik és helyébe lép az uniformizálás, a lélek nélküli, célnélküli élet. Az ifjúságot már így neveltek; most az öregekben a sor, kik részére tavolmányt tartat a szovjet és hova-továbbók is behódolnak. A nevelés és az uralkodó válasszerkesztési felfogás jellemzésére felemlíti a szerző, hogy Turkesztánban a Fergana völgyi Os felé utaztában a vonaton beszélgetésbe eredt egy tadszikál, aki, hogy megmutassa milyen sok tudta a mai időben az ifjúság, előtte megkérdezte vele utazó hét éves fiát, hogy van-e Isten, mire a fiu azt felelte, hogy nincsen, minden a gyárból jön.

A szerző ezen az utján nem kalandokat keresett, hanem mint a német és orosz kutatók, tudósok és alpinisták által Turkesztánban és a Pamir vidékére vezetett tudományos expedíció egyik tagja főként nyelvészeti és néprajzi kutatásokat végzett, melyek eredményeit igen tanulságosan bocsátja közre ebben az érdekes művében.

F. M.

Prof. Dr. Thienemann: Vom Vogelzuge in Rossitten. 174 oldal, 53 képpel és három rajzzal. I. Neumann kiadása Neudamm. Ára kötve 8 P.

R. M.

Többször tapasztaltam, hogy hivatalos és magán látogatások közül a mélyebben érzők és a természetet kedvelők figyelmét nem kerüli ki a doldozó szobám falán függő madárvonulási térkép, melyet Schenk Jakob szerkesztett 1928. évben. Ebből is látom, hogy a legtöbb emberben megvan az érzék a madár sorsa, a madárnak korábban oly titokzatosnak feltüntetett vándorlása iránt. Ma már a madár vándorútjai nagyobbára ismeretesek, aminek megállapításában jelentős része van a mi neves Madártani Intézetünknek és a híres német rossitteni megfigyelő állomásnak.

Az utóbbi intézetnek volt sok éven át igazgatója Prof. Dr. I. Thienemann, ki néhány évvel ezelőtt „Rossitten. Drei Jahrzehnte auf der Kurischen Nehrung” című feleltes érdekes könyvében közreadta ott a Keleti Tenger mellett tett három évtizedes megfigyeléseit, melyek nem kizárólag a madárvilágra vonatkoznak, hanem, melyek révén betekintést kapunk a vidék különlegességeibe, a lakosság életviszonyaiba s mivel Thienemann egy-személyben vadász is, a vadászható állatokról és a vadászat nemcsak szórakozás-sáiról sem feledek meg; mindez pedig oly vonzóan tárja előnk, hogy ellenállhatatlan vágyat érzünk ugyanazt megismerni, ugyanazt átélni.

Éppen ez teszi ki magaslagnál becességé a művet.

A lenti cím alatt között és most megjelent és most újabb könyve tudományos jellegű és rengeteg kísérletről számol be; ennek ellenére még sem száraz adathalmaz, sem unalmas értekezés, hanem népszerűen, hangulatosan és az ügy iránt érzett végtelen nagy szeretettel megírt komoly munka, melyet az első mű olvasói érdeklődéssel vártak a szerzőtől.

A mű tartalmáról fogalmat szerezhet mindenki már akkor is, ha csupán a következő főbb fejezetekről emlékezem meg: kísérletek a madarak tájékozódásáról, a golyák megteljesítéséről; vizsgálatok a fecskek repülésének sebességéről és tájékozódó képességéről, a madarak vonulásiának magasságáról; a szalonka vonulásiáról megfigyelések stb.

Mindezek oly kérdések, melyek iránt minden művelt ember érdeklődik.

F. M.

**

Naptárak Az I. Neumann neumannéi könyvkiadóvállalat naptárai ismét bekészítettek. A bennünket legközelebről érdeklő három tárgykörre vonatkoznak: az erdőre, a vadászatra, a természetre.

1. Waldheil erdészeti zsebnaptára az 1932. évre, ára 2/50 R. M. Két részből áll. Az első rész a naptári adatokat, a részletes előjegyzési naptár tartalmazza, ehhez csatlakoznak eredményel és fatermi táblázatok. A második rész a különböző segéd táblákat, „erdőrendezési, becslési és értékszámítási táblázatokat, fakereskedelmi és statisztikai adatokat. Végül nálunk is időszéri kérdést tárgyal Prof. dr. Wiedemann, az eberswaldei er-

dészeti kísérleti állomás igazgatójának értekezése: „Das Ergebnis der Durchforschungsversuche der Preussischen Forstlichen Versuchsanstalt über den Massen und Wertzuwachs in reinen Beständen” címmel.

2. Jagd—Abreisskalender der „Deutschen Jäger—Zeitung” 1932. Ára 3 P. R. M. A címlapot Feussner olajfestményének másolata díszíti, melyek erejében álló érett agancsával kelkes özbakot ábrázol. Az egyes lapokon összesen 168 képet találunk, alattuk rövid szöveg és a naptári adat. A képek igyesen vannak összeválogatva a vadászat minden ágából, részint tudományos, részint művészi szempontból. A vadászás és védelem, a vadászbentenyésztés és fegyvertechnika bőségesen kap benne méltó helyet: de a komoly ismeretek mellett a vadászattal kapcsolatos elmaradhatatlan humor is eléggé szerepel. A sikerült szép fényképek pedig valóban díszei a naptárnak.

3. Naturschutz—Kalender 1932. A porosz természetvédelmi állomás szerkesztésében. V. évfolyam. Ára 3 P. R. M. Bár ebben is van szöveg és naptári rész, mint az előbbiben, mindazonáltal ennél a természetvédelmi naptárnál különösen fontos, feltűnik, érdekes és értékes az a 60 művészi fénykép, mely ezt a naptárt díszíti és mely minden szemlélőben csakis nemes, felemelő érzéseket ébreszt és igen alkalmas arra, hogy a természetvédelemnek új híveket szerezzen. A természet szeretetének ápolása végett nagyon ajánlatos ezt a naptárt a serdülő ifjúságnak karácsonyi ajándékkul a karácsonyra alá helyezni. Mind a három naptár a kiadónál kapható: I. Neumann Neudamm. F. M.

**

Megjelent a „Vadászati Útmutató” 1931—1932. évi köteté. A Vadászati Útmutató azoknak a vadászati gyakorlati ismereteknek a terjesztését szolgálja, amelyekre a vadászközönségnek lépten-nyomon szüksége van. Az 1931—1932. évi Vadászati Útmutató többek között dr. Vasvárinak a ragadozó madarakról, dr. Nagy Jenőnek a vizsázmányasokról és Inkey Andornak a prémállat tenyésztéséről szóló cikkeit is tartalmazza, amelyek gyakorlatiasságuknál fogva különös érdeklődésre tarthatnak számon.

Mindezekben kívül a Vadászati Útmutató a vadászat, a vadismeret, a fegyvertechnika, a vadászbé, vadgonozás, vadászati építkezés stb. köréből értékes utmutatókat is közöl. Ezidén VIII-ik évfolyamába lépett Vadászati Útmutató az igaz vadászoknak ma már nélkülözhetetlen barátja, amelyet évről-évre szeretettel várnak. E. L.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezéseket a lapba szánt közlemények L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszécz, a p. Bogács címre küldendők.

A »Vadászat« rovata szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: Thiring János okl. erdőmérnök, Körmen, Vasmege címre küldendők.

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindennemű befizetéseket a Magyar Államias Hitelek Sátorajajhelyi Fiókintézeténél vezetett folyószámlánkra kérünk eszközölni. Postatakarékpénztári csekk száma * 250.

Tagsági díj évente 6 pengő. „Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díjaz tagok részére 2 pengő nem tagok részére 10 „

A Tiszajobbparti Vármegyei Erdészeti Egyesületének téli közgyűlése.

Értesítjük t. tagtársainkat, hogy a Tiszajobbparti Vármegyei Erdészeti Egyesületünk rendes téli közgyűlést 1932. január havában Miskolcon fogjuk megtartani. A közgyűlés pontos időpontját és helyét külön meghívók fogjuk az egyesület tagjaival idejében közölni. Már előre is felhívjuk egyesületünk t. tagjainak szives figyelmét ezen közl. ülése és arra, hogy több oly nagyfontosságú kérdésben kell az egyesületnek határoznia, melyek kivonatosság teszik a tagoknak minél nagyobb számban való részvételét. Felkérjük tehát t. tagtársainkat, sziveskedjenek a közgyűlésen megjelenni. A közgyűlés tárgysorozatát meghívókban fogjuk közölni.

Nyugtatjuk az alábbi tagsági és lapdíj befizetéseket: 1931. évre: vitéz Borsay Ferenc, Baranya 8 P. Fischl József Diósgyőr 8 P. Berényi Péter, Miskolc 8 P. 1932. évre. M. kir. erdőéri és vadőri Iskola. Királyhelmec 8 P

Innen-onnan.

— esztelenki Jancsó Gyula ny. m. kir. főerdőtanácsos, egyesületünk rendes tagja életének 63-ik évében 1931. december 4 én Miskolcon elhunyt. Jancsó Gyula 1887-ben végezte el az erdészeti akadémiát, állami szolgálatba 1893-ban lépett. 1900-ban erdészé neveztek ki, 1903-ban a szászsebesi erdőhivatalhoz, 1906-ban a topánfalvi erdő gondnoksághoz neveztek ki, ezen beosztásában nyerte el 1912-ben főerdőmérnöki kinevezését. 1917-ben a kolozsvári erdőgazdagsághoz helyezték át, ahol 1918-ban erdőtanácsossá, majd főerdőtanácsossá lépett elő. A megszállást követően a miskolci erdőgazdagsághoz helyettes főnöke lett s itt működött egészen 1928-ig, midőn végleges nyugalmába vonult. Jancsó Gyula kiváló tehetségű nagy szorgalmu tisztviselő, szível-lelkkel érdekes ember volt, fellelvaló részéről megelőlegedést, szaktársaitól megbecsülést és szeretetet élvezett, mert

TÖLGYMAKK-garantált
Quercus sessiliflora — kocsánytalan tölgy-makk, Quercus pedunculata — kocsányos tölgy-makk, Quercus cerris-és-castanea-makk, legmagasabb csíráképességgel bíró erdősítésre való legprémibab **vétőmakk** minden mennyiségben beszerezhető és prompt szállít
KÖZEGI FENYVOMÁSPERTŐBŐR, KÖZEG.
Nagyobb szükségletnél kérjen mindenki előnyáránjat!

közmerten, szíves, előzékeny, jószágos lelkű ember, legjobb kolléga volt. Az elhunytat december 6-án, Miskolcon helyezték örök nyugalomra ismerősei és kártársai mélységes részvétel mellett. Örizzük kegyelettel emlékét.

— Személyi hír. Felkelték a következők közlése: Földváry László m. kir. s. erdőmérnök, egyesületünk rendezte tagja 1931. november 10-én a Kir. József Műegyetemen megtartott szigorlat eredményeként közgazdaság tudományai oklevelet szerzett.

— A tüzfabevezetési szindikátus működésének szabályozása. A tüzfabevezetési újabb szabályozása céljából a M. Kir. Földművelésügyi Miniszter a következő rendeletet adta ki: Csehszlovákiából a vámkontingens keretében behozható tűzfának forgalomba hozatásával a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter uralal egyetértőleg az Egyesült Fabevezetési Rt-ot bízta meg azzal a kötelezéssel, hogy a részvénytársaság: 1. a behozható tűzfából semmit sem szállít az a Dunántúlra sem a Budapesttől—Sátoraljaihegyhez húzó vasúti vonalról északra eső területekre, sem a vasut mentén fekvő helységekre; a budapesti piacon egylőre legfeljebb 8.000 vagont helyezhet el. 2. A részvénytársaság a behozható fennmennyiséget kizárólag a behozattal addig is foglalkozó fakereskedő cégek után hozhatja forgalomba, még pedig oly módon, hogy azok eddigi forgalmuk arányában látandók el tűzfával. 3. azt az árat, amelyen a behozható tűzfát a kereskedelemnek átadható, az alábbiak szerint szervezendő bizottság állapítja meg. 4. a fenti 1—3 alatt felsorolt kötelezések betartása tekintetében egy bizottság ellenőrzésének kell a részv. társ. magát alávetni, amely bizottság a vezetésem alatt álló minisztérium és a kereskedelmi m. kir. minisztérium kiküldötteiből, az Orsz. Erdészeti Egyesület, a M. Fatermelők Fakereskedői, Faiparosok Orsz. Egyesülete és a Budapesti Gözvágyók Egyesület egy-egy kiküldötteleiből fog megalkotni; ezeken kívül a bizottság számára egy elnök fog kijelölteni. A bizottság tagjai vagy elnöke a rt. részéről semmiféle díjazásban, tiszteletdíjban, jelenlétdíjban vagy hasonló anyagi szolgáltatásban sem közvetlen nem részesíthetők. A bizottság ügyrendjének és a határozat meghozatalának módját maga állapítja meg és a hozzáutalt kérdésekben végérőlesen dönt. 5. A 4. pont alatt említett ellenőrzésen kívül a bizottság rendelkezésének alá kell vetnie a részvénytársaságnak az importálandó tűzfamennyiség irányítása és elosztása tekintetében. 6. A rendelkezési helye és a kereskedők között való szétosztása tekintetében a részvénytársaságnak a bizottság előzetes hozzájárulását kell kikérnie.

— Behozatalunk nagyarányú csökkenése. A Statisztikai Közlemények november hóban megjelent 7—9 számában igen érdekes közleményeket olvashatunk fabevezetatalunknak 1931. év első három negyedében történt alakulásáról. A belföldi tűzfáa védelmét célzó rendelkezések, a devizakorlátozások és az általánosan megváltozott gazdasági helyzetnek tulajdonítható, hogy a jelzett időszakban fabevezetatalunk szembeálltva az 1930. év ugyanazon szakaszának behozatalával közel 60.000 vagonnal csökkent, miből 47.313 vagonn volt a tűzfáa,

mi hazai termelésünk számára örvedetes eredményt jelent. A behozatal alakulása január—szeptember hónapokban a következő: A lombfa és fenyőgömbfaimport óriási csökkenése fűrésziparunk katasztrofális helyzetét demonstrálja.

— Megjelent a Magyar Királyi Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola évkönyve 1930—31. tanévről. A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola most adta ki szokásos évkönyvét az 1930—31. tanévről. Az intézet fennállásának GLXVIII. évét megörökítő, jól áttekinthető évkönyv ismét örvedetes fejlődésről számol. Az intézet gyűjteményi, könyvtára, intézményei sokat gyarapodtak, s ha Selmeccel elvesztet kéncseit teljesen pótolná még nem nem is sikerült, mégis egyre kielégítőbben tudja szolgálni szakokatatásunk nagyfontosságú ügyét. A főiskola tanárainak és ségédintanzenyelzetének irodalmi működése oly magas színvonalon áll, értékes és sokoldalú tudományos felkészültségről tanusodik, mely intézet egyetemi rangjának elismerése mellett ismét tanuságul szolgálhat. A főiskolai hallgatók száma a tanévben 137, melyből bányamérnök-hallgató 28, fémkohómérnök-hallgató 7, vaskohómérnök-hallgató 12 és erdőmérnök-hallgató 89 volt. Az oklevelet nyert hallgatók száma 18. Ebből bányamérnök 11, erdőmérnök 5, fémkohómérnök és vaskohómérnök 1—1 volt.

— A Mérnöki Kamara a magánmérnökökért. A Kamara ismételen foglalkozott a mérnöki megbízások igazságos szétosztásának kérdésével. Ez évi rendes közgyűlésén megállapított jelentésében is felhívta arra a kormány figyelmét. A választmány egyik tagjának indítványára újból felír a kereskedelmiügyi, a földművelésügyi és a honvédelmi miniszterekhez, ugyanzinlen a székesfőváros polgármesteréhez és a MÁV. igazgatóságához, mint a mérnöki megbízások nagyobb részének kiadóihoz és kérte, hogy gondoskodjanak arról, hogy a fennhatóságuk alá tartozó esetekben a mérnöki tervezői megbízások a megbízás természeté szerinti mérnöki szakba tartozó magánmérnökök között a megbízások összegében és más hatóságok részéről kiadott megbízásoknak lehető figyelembevételével mellett egyenletesen szétosztassanak.

Ezen az uton, a nagy nyilvánosság útján kéri a Kamara a többi érdekelt ténylezőt, hogy a fenieteket a magtúrkészéről is figyelembe venni sziveskedjenek.

Megjegyzéi a Kamara, hogy a kért intézkedések csak a most fennálló, kivételesen súlyos gazdasági helyzet idejére volnának érvényben tartandók, mert a megbízások kiadását korlátozó ilyen intézkedés rendes körülmények között a szabad foglalkozások természetével össze nem egyeztethető. Az adott viszonyok azonban ilyen ideiglenes és kivételesen intézkedést indokolták, sőt szükségesség tesznek a figyelembejövő magánmérnökök létének biztosítása, sőt bátran mondatjuk: megmentése és általában a társadalmi nyugalom biztosítása érdekében.

Hirdetéseket felvesz
a „Magyar Erdőgazda”
kiadóhivatala
Sátoraljaihegy, Vörösmarty-utca 1. szám.

ÜZLETI HIREK.

Száraz tűzfában az érletmenet jó; a készletek azonban kicsinyek. A többi árnban átlagosan kereslet alig van s az is igen nyomott állomány. A kilihtelés ritkítja igen nagy, a készpénztüzet pedig mind ritkább.

1. Tűzfáa ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	250—260 P.
„ vegyes	220—240 P.
„ dorong	100—200 P.
„ hántott	240—250 P.
Romániai hasáb	185—110 P.
Szlovák	1150—1450 K.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belföldi Ia	750 800 P.
Belföldi IIa	600—650 P.
Romániai ab határ állomás	...
Szlovák	...

3. Mifa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm. nél feljebb	45—50 P.
Tölgy tounirónok m ³ -je	80—100 P.
Bükk gömböfa 30 cm.-től feljelle	30—35 P.
Körös	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger	30—35 P.
Qerytán	28—30 P.
Akác	32—38 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	18—23 P.
„ fűrészfára	30—35 P.

4. Fűrészfára budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészfára	110—150 P.
IIa	90—100 P.
Párisi	180—210 P.
Hosszfűrés	140—200 P.
Rövidfűrés	100—140 P.
Tölgy bonles	120—170 P.
Quartier áru	140—160 P.
Bükk gözölt, szlezelten	80—90 P.
„ szlezelten	90—110 P.
Bükk gözöltlen, szlezelten	65—85 P.
„ hosszifűrés	70—80 P.
„ rövidfűrés (széles)	60—65 P.
„ keskeny	40—45 P.
Fenyő asztalosúru széles m ³ -e	120—130 P.
„ keskeny m ³ -e	100—110 P.
Építőanyag széles m ³ -e	75— P.
„ keskeny	65— P.
Léte, zárlék	70—75 P.

5. Bognárfa ab feladó állomás:

Körös 15—25 cm. 10.000 kg.	320—350 P.
Szil 12—25	300—340 P.
Akác 12—25	370—390 P.

6. Fagyártnyok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m. hossz	22—24 P.
Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m.-en felül	24—26 P.
Tölgy telefonoszlop m ³ -e	35—38 P.
Donga, gönci telephelyében	300—320 P.
Keréktalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	0.26 P.
Küllő drb.-ja	0.13 P.
Kivastult talpa 1.1 m. h. drb.-ja	0.50—0.52 P.
„ 1.2	0.64—0.68 P.
„ 1.3	0.76—0.84 P.
„ 1.3 (profilrozott)	0.95—1.05 P.
2.6 m. h. közbenső tölgytalpa db.-ja	6.60 P.
2.5	6.70 P.
2.4	5.50 P.
2.2	3.25 P.
2.6	4.30 P.
2.5	4.20 P.
2.4	3.50 P.
2.2	2.40 P.
Máv.-szabványú tölgyváltótalpa m ³ -e	85— P.
Nyírfarúd drb.-ja 4 m. h. felső átmérőben 8—10 cm.	1'10—1'30 P.
Tölgy szőlőkarú db.-ja 1.8—2.0 m. h.	0.8—0'10 P.

7. Épitési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű ezre	60.— P.
„ kisméretű	45.— P.
„ nagyméretű mészhomok	50.— P.
„ kisméretű	35.— P.
Portland cement q.-ja	5.00—6.30 P.
Mész q.-ja	3.60—3.80 P.

